

Četrta poskus bo morda uspešen

SANDOR TENCE

V Ljubljani o krizi našega dnevnika

LJUBLJANA - V prostorih Društva novinarjev Slovenije je bila včeraj tiskovna konferenca vodstva založbe DZP PRAE in Primorskega dnevnika. Klavdij Palcic, Pavel Mahorčič in Bojan Brezigar so novinarjem obrazložili vzroke sedanje krize ter orisali sanacijske ukrepe, ki predvidevajo hudo okrnitev Primorskega dnevnika, če ne bo mogoče dobiti izrednega financiranja za prihodnje poslovno leto. Predstavnike dnevnika je sprejel tudi ljubljanski zupan Dimitrij Rupel.

Na 5. strani

Ohraniti specifične Kmečke banke

GORICA - Goriski pokrajinski tajnik CGIL Giuliano Bon trdi v intervjuju za naš dnevnik, da je za zascito sindikalnih pravic in delovnih mest osebja Kmečke banke treba predvsem zagotoviti ohranitev slovenske specifične bančnega zavoda. Pri tem ugotavlja, da je pri uvedbi in trajanju komisarske uprave precej nejasnosti, ki dajejo misliti, da je cilj tega ukrepa, prej kot vrnitev k normalnemu poslovanju, "politična normalizacija" banke.

Na 11. strani

Trst naj bi imel olimpijski bazen

Trst bo mogoče že čez dobri dve leti razpolagal z olimpijskim bazenom. Zgradili naj bi ga na področju bivše tovarne strojev pri sv. Andreju. Zadevni načrt je včeraj z velikim pompom predstavil predsednik tržaske nepremičninske družbe SASI Giovanni Ferrari. Projekt predvideva tudi izgradnjo večnamenskega središča na Nabrežju v kraju, kjer danes stojita vinsko skladišče in stari bazen Bianchi.

Na 6. strani

TRST / FJK JE PO DOLGI POLTIČNI KRIZI KONČNO DOBILA NOVE UPRAVITELJE

Novo deželno vlado vodi ligaš Sergio Cecotti Koalicija med Severno ligo in levo sredino

V opoziciji desnica in Stranka komunistične prenove - V odboru tudi bivša predsednica

IZRAEL / RABINOVA VDOVA OBTOŽUJE LIKUD

Skrajnežem bodo stopili na prste

JERUZALEM - Dan po pogrebu v soboto ubitega premierja Rabina je novi začasni premier Peres zagotovil, da ne bo ne zastojev in ne zamud pri urešnitvi sporazuma o samoupravi v Gazi in Cisjordaniji.

Izrael pa se se vedno ni opomogel od soka. Ljudje se sprašujejo, kako se je lahko kaj takega zgodilo. Policija je že začela prečesavati vse židovske desničarske organizacije, vlada pa pripravlja nove zakone, s katerimi bi lahko končno stopili na prste židovskim skrajnežem. Sredinsko-desničarski opozicijski blok Likud je medtem laburiste obtožil, da poskušajo politično izkoristiti Rabinovo smrt.

V tem razbeljenem ozračju pa je kot strela z jasnega udaril intervju, ki ga je dala Rabinova vdova Lea (na sliki AP) dvem ameriskim televizijskim mrežam. V njem je jasno obtožila likudovo desnico, da je z verbalnim in drugim nasiljem ustvarila ozračje, ki je bilo usodno njenemu možu.

Na 18. strani

TRST - Furlanija-Juljska krajine je včeraj po dolgi krizi končno dobila novo deželno vlado. Vodi jo predstavnik Severne lige Sergio Cecotti (na sliki), v njej pa, poleg zastopnikov Bossijeve stranke, sedijo se odborniki Ljudske stranke, Demokratske stranke levice, zelenih in socialistov. Nova koalicija uživa tudi podporo republikancev in Furlanske avtonomistične lige (LAF), vsega skupaj torej 40 deželnih svetovalcev na 60, kolikor jih šteje deželni svet.

Cecottija je v tajnem glasovanju podprlo 36 svetovalcev, vsi odborniki so bili izvoljeni v prvem glasovanju, z izjemo dosedanje predsednice Alessandro Guerove, za izvolitev katere je bil potreben drugi volilni krog. Za novega podpredsednika Dezele je bil izbran Tržacan Cristiano Degano (Ljudska stranka).

Na 3. strani

Polemike na desnici glede Kvirinala in datuma volitev

RIM - Desničarsko zavezništvo je razdvoje, kot se nikoli prej, in to glede treh ključnih vprašanj: odnosa za predsedstva republike, datuma volitev in finančnega zakona. Na Berlusconijevem domu so včeraj glavni predstavniki Pola svoboscini skušali zgledati spore,

na koncu pa je vsakdo ostal pri svojem glede vseh treh spornih vprašanj.

Berlusconi se je po sestanku podal na Kvirinal, kjer se je dobri dve uri pogovarjal s Scalfarom, kateremu je med drugim ponovil zahtevo po predcasnih volitvah. Zelo verjetno

pa sta govorila tudi o nenehnih napadih na Kvirinal, ki prihajajo ne samo od Finijevega Nacionalnega zavezništva (ki je za 2. december napovedalo demonstracijo proti Scalfaru), ampak tudi s stolpcev časopisa, ki je last Berlusconijevega brata.

Na 2. strani

Pogovori v Daytonu se nadaljujejo

DAYTON (Reuter) - Zahodni pogajalci si prizadevajo, da bi Radovana Karadžića in Ratka Mladića, privedena pred haško sodišče za vojne zločine. Srbski predsednik Slobodan Milošević se zahtevam ni uklonil, saj se boji spopada z nacionalističnimi silami v Srbiji,

ki nasprotujejo mirovnim pogajanjem.

Varnostni svet ZN naj bi ta teden sprejel resolucijo, ki bi srbski strani naložila, da omogoči preiskovalcem ZN neposreden dostop do področij, kjer naj bi Srbi pobili nekaj tisoč Muslimanov.

Na 17. strani

Delna preosnova Juppejeve vlade

PARIZ (Reuter) - Francoski predsednik Jacques Chirac je včeraj od ministrskega predsednika Alaina Juppéja zahteval reorganizacijo vlade. Juppé je sestavil novo vlado, v kateri je namesto dosedanjih 41 samo 32 članov.

V najpomembnejših ministrstvih, vključno z zunanjim, notranjim, obrambnim in finančnim, ni prišlo do sprememb. Juppé se je odločil za ustanovitev »super ministrstva« za socialne zadeve, v katerem je združil več resorjev s socialnega področja.

Na 16. strani

ZARADI DOGAJANJ V TAMU

Minister Tajnikar tarča obtožb socialdemokratov

LJUBLJANA - Danes naj bi Socialdemokratska stranka Slovenije v parlamentarno proceduro formalno vložila interpelacijo zoper ministra za gospodarske zadeve Maksa Tajnikarja. Besedilo interpelacije je včeraj SDSS poslala tudi Slovenski ljudski stranki - SDSS potrebuje nameč deset podpisov, sama pa ima v parlamentu samo štiri poslance - ki je že sporocila, da interpelacijo načelno podpira.

Opozicijski stranki naj bi ministru Tajnikarju očitali nepravilnosti v zvezi s poslovanjem mariborskega Tama, predvsem pri iz-

placevanju provizij oziroma podpisovanju pogodb in garancij.

Tajnikar je včeraj predsedniku vlade Janezu Drnovšku tudi pisno posredoval pojasnilo o svoji vlogi v zvezi z mariborskim gigantom. Zatrdil je, da kot minister ni niti z vladnim soglasjem niti s soglasjem predsednika vlade podpisal nobene komercialne pogodbe o poslih za podjetji Tam in Am-Bus. S kadrovskimi zamenjavami v Tamu in revizijo starih pogodb pa je preprečil izplačevanje spornih provizij.

Na 19. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Stavili bomo tudi na lahkoatleta

Vlada je sklenila, da s prihodnjim letom delno sprostijo igre na srečo. Stavnice bodo upravljali zaupanja vredni koncesionarji, v državo blagajno pa bo slo 5 odstotkov zaigranega denarja.

Stran 2

Odstop občinskih odbornikov

Devinsko-nabrežinski zupan Giorgio Depangher je včeraj uradno sprejel odstop odbornikov Antona Gasperija in Giuliana Goata.

Stran 6

Seja glavnega odbora ZSKD

Glavni odbor ZSKD, ki je na predsinočnji seji v Krizu razpravljal o pripravah na izredni občni zbor, je sprejel tudi odločno stališče v podporo Primorskemu dnevniku.

Stran 8

Voznika potegnili iz morja

Prisebni avtomobilisti so včeraj resili življenje 19-letnemu studentu, ki je pri Gradezu zavozil v morje in ostal vključen v avtomobilu.

Stran 11

O novi šavlijevi knjigi

»Slovenija, podoba evropskega naroda« je naslov zadnjega dela Jozka Savlija, o katerem vladajo zelo deljena mnenja.

Stran 13

RIM / BERLUSCONI VČERAJ DVE URI PRI PREDSEDNIKU REPUBLIKE

Kvirinal razdvaja desničarski tabor

Berlusconijev »Giornale« pa vsak dan napada Scalfara

RIM - Kvirinal razdvaja Pol svobosčin, v katerem po drugi strani obstajajo znatne razlike tudi glede datuma predčasnih volitev in zadržanja do Dinijevega financnega zakona. Silvio Berlusconi je včeraj sklical na svoj dom glavne voditelje desničarskega zavezništva, in sicer Gianfranca Finija in Giuseppe Tatarello za NZ, liderja CDU Rocca Buttiglioneja in Giannija Letto za FI, da bi skušali premostiti nesoglasja, srecanje pa po izjavah samih udeležencev ni bilo posebno uspešno, čeprav so v izjavah novinarjem vsi skušali gasiti polemiko.

Najbolj odkrit je bil prav Fini, ki je priznal, da ni soglasja glede zadržanja do Kvirinala, ter potrdil svoje gledanje na Scalfara: »Ce je nepristranski, ga nihče ne napada, ce pa ima neko politično vlogo, je predmet političnih kritik.« In da se predsednik republike zdaj obnaša kot politični voditelj, je za Finija očitno: »In ker gre za politično vlogo za preperečitev predčasnih volitev, ga kritiziram,« je dodal vodja Nacionalnega zavezništva. Prav Finijeva stranka je napovedala za 2. december demonstracijo proti Scalfaru, kar seveda nikakor ni po godu bivsim demokristjanom desnega kartela. Rocco Buttiglione je sicer tudi včeraj skušal posredovati in miriti ter novinarjem »tolmacil« pravi smisel Finijevega stališča, pri čemer ni pozabil povedati, da so ga »slabo razumeli«, na vprašanje glede manifestacije proti pred-

sedniku republike pa je moral priznati, da »bi bila izredno huda napaka«. Kako so torej združljive ideje CDU in ZN, so novinarji silili v Buttiglioneja. Vodja KDC se je zmazal, čes da imajo Finijevi pristasi vso pravico, da organizirajo manifestacije, ki se jim zdijo pravilne. »Mi bomo manifestacijo ocenili,« je dejal, »in bomo ploskali, ce nam bo ugajala, drugece bomo povedali, da gre za napako.«

Veliko manj diplomatski pa je bil voditelj KDC Pierferdinando Casini, ki je iz Madrida, kjer se udeležuje kongresa Evropske ljudske stranke, jasno označil kot »nesprejemljivo« linijo Nacionalnega zavezništva do Kvirinala. Casini je celo napovedal, da se ne bo udeležil

»vrha« Pola svobosčin, ki je bil sklican za danes, ce bo v desnem zavezništvu prevladala linija »nesramnih kampanj« proti predsedniku republike. »Treba je prenehati z vlečenjem vrvi vedno v isto smer,« je dejal Casini, ki je tudi poveljal novinarjem, da je iz Madrida telefoniral Scalfaru.

Kaj pa Berlusconi? Po srečanju z zavezniki je odšel direktno na Kvirinal k Scalfaru, s katerim se je pogovarjal celi dve uri. O poteku pogovora je Berlusconi objavil kratko noto, v kateri se omejuje na generične trditve o »pozitivnem in konstruktivnem« vzdušju in pove le, da je Scalfaru ponovil zahtevo po cimprenjskih volitvah.

Ni pa izključeno, da sta predsednik republike in

vodja Forza Italia govorila tudi o dnevniku Berlusconijevega brata Paola »Il Giornale«, ki vsak dan objavlja nove napade na Scalfara in že jasno namiguje na možnost »impeachmenta« predsednika republike. Se včeraj je dnevnik Paola Berlusconija z velikim naslovom čez vso prvo stran povlekel na dan nova »odkritja« v zvezi z afero crnih skladov civilne obveščevalne službe Sisde in odkrito govoril o 250 milijonih lir, ki naj bi jih funkcionar Sisdeja Ugo Timpano izročil sodelavcu takratnega notranjega ministra Scalfara prefektu Lattarulu. Dnevnik piše tudi, da je sodstvo imelo vso dokumentacijo o tem »pripetku«, da pa ni nič ukrenilo.

ARDEATINSKE JAME / VOJAŠKA OBTOŽNICA

»Priebke: krut morilec«

Zagovornik esesovca: »Izročite nam voditelje Raia«

RIM - V pricakovanju, da argentinske oblasti izročijo Ericha Priebkeja, je rimski vojaški tožilec Antonio Intelisano predložil sodniku za predhodne preiskave zahtevo, naj esesovcu sodijo zaradi premišljenega in krutega množičnega umora kot pobudniku in izvajalcu pokola v Ardeatinskih jamah, kjer so Nemci 24. marca 1944 ustrelili 335 talcev.

»Kot pripadnik sovražnih nemških oboroženih sil v Italiji je v sodelovanju s Herber-

tom Kapplerjem in drugimi nemškimi vojniki, ki so jim že sodili, povzročil v okviru kriminalnega načrta in na krut način smrt 335 oseb, večinoma italijanskih državljanov,« je zapisal vojaški tožilec, ki ugotavlja tudi, da so že leta 1946 sprožili sodni postopek proti Priebkeju in da je v intervjujih sam priznal svojo odgovornost. Tožilec nadalje spodbija tezo, po kateri naj bi slo za vojaško represalijo: slo je samo za »barbarsko masčevanje«, saj so pobili

med drugimi talci tudi 15-letnega fanta in 75 pripadnikov židovske skupnosti.

Argentinsko vrhovno sodišče je že pred dnevi izdalo ukaz, naj Priebkeja izročijo italijanskim oblastem. Priebkejev odvnetnik se vedno skuša zaustaviti izgon, obenem pa je vložil zahtevo po izročitvi vodstva Raia, ki naj bi ogoljufalo esesovca, ker so mu obljubili 30 tisoč dolarjev za televizijski intervju, vendar mu niso izplačali dogovorjene vsote.

TURIN / PODKUPNINE

Dell'Utrija (Publitalia) krivijo izdajanja lažnih faktur

TURIN - Marcello Dell'Utri, bivši predsednik in poverjeni upravitelj Publitalie ter Giampaolo Prandelli in Vincenzo Lupo Stanghellini (glavni namestnik direktorja oz. upravni direktor Publitalie) morajo pred sodnika: taka je zahteva turinskega pravdnstva, ki trojico obtožuje izdajanja lažnih faktur ter davčne prevare. Fakture naj bi se nanašale na neobstoječe operacije, povezane s sportnimi sponzorizacijami, posebno rallyjev in off-shorea. Dell'Utri naj bi sel celo dvakrat pred sodnike, enkrat kot edini obtoženec, drugič pa v družbi Prandellija, Stanghellinija in Attilia Cavalierija, bivšega pilota off-shorea. Verjetno pa bo sodnik za predhodne preiskave, ki lahko zahtevo pravdnstva tudi zavrne, oba fascikla združil.

Preiskava se je pričela predlanskim, a 26. maja lani so Dell'Utrija aretirali in petnajst dni je prebil v ječi v Ivrei. Tudi Prandelli in

Stanghellini sta bila nekaj dni v zaporu. V zahtevi po procesu so natančno za vsako lato navedeni zneski lažnih faktur, ki dosega okrog devet milijard lir, za okrog stiri milijarde pa naj bi bilo tistih, ki naj bi jih izdalo podjetje Attilia Cavalieria.

Preiskava, ki zadeva Publitalio, pa se s tem ni končala, saj morajo se pojaviti položaji drugega vodilnega osebj. Predvidevajo, da bo tudi splošna preiskava o sponzorizacijah, v katero so vpletene se druge družbe, prinesla še marsikaj zanimivega. V prihodnjih dneh bodo zaključili »delo« okrog družb Giovannija Arnaboldija in Vittoria Misonija (sina znanega stilista Ottavia). Njune družbe naj bi leta 1988 izdale za dve milijardi lir lažnih faktur, leta 1988 za 7, leta 1990 za 8, leta 1991 za 28, leta 1992 za 40, leta 1992 za 10 milijard, a lani »samo« za nekaj sto milijonov lir.

RIM / NAJPOZNEJE PRIHODNJO POMLAD

Vlada sklenila delno sprostiti igre na srečo

RIM - Ministrski svet je v okviru popravkov k spremnim listinam finančnega zakona za leto 1996 odobril zakonski osnutek, ki dovoljuje sportne stave mimo Totocalcia, Totipa, Totogola, Enalotta in raznih loterij, vendar pod državnim nadzorom in samo v primeru prireditve pod okriljem olimpijskega odbora CONI. Stave bodo upravljali koncesionari (zasebniki in ustanove), ki bodo nudili »ustrezna jamstva«, davkarija pa bo pobrala 5% zaigranega denarja (pri Totocalciu in Totogolu 33%). Organizacijo stavnic bo opredelilo finančno ministrstvo z lastnim odlokom 60 dni po odobritvi zakona, igre na stavo pa naj bi stekle predvidoma se pred prihodnjo pomladjo.

»Ne gre nam za profit, ampak hočemo samo pomagati sportu,« je odločno zatrdil minister Augusto Fantozzi. Vlada v resnici ni povedala, koliko bo zaslužila država z delno sprostitvijo stav, pač pa je vsaj približno znano, koliko služi s crnimi stavami organizirani kriminal; zavod Censis navaja 3.000 milijard lir, zveza vseh 17.000 stavnic UTIS 3.600 milijard, podpisnik predloga za delno liberalizacijo iger na stavo Luciano Ciocchetti (KDC) pa celo 5.000 milijard lir.

Po novem bo torej mogoče »zakonito« staviti na znano ljubljene ekipe, in to ne le nogometne, temveč tudi košarkarske ali, denimo, rokometne, a tudi posameznega sport-

nika, pa naj bo to tenist, lahkootlet ali kolesar, kot je pojasnil sam podtajnik v predsedstvu ministrskega sveta Lamberto Cardia.

Kakor rečeno, hoče osrednja izvršna oblast na ta način stopiti na prste pobudnikom podtalnih stav, se pravi mafiji, ki je razpredla to ilegalno mrežo praktično po vsem Apeninskem polotoku in jo nemalokrat uporabi tudi za pranje umazanega denarja v brk policistom in finančnim straznikom. Toda, ali bo vladni ukrep zadostoval za izkoreninjenje zla?

Geoffrey Wells, tehnični direktor evropske podružnice ene najbolj uveljavljenih britanskih stavnic - William Hill - je skeptičen. Sistem koncesij po njegovem sploh ni učinkovit, temveč bi morali v Italiji igre na stavo popolnoma liberalizirati, kakor je to storila londonska vlada že daljnjega leta 1961. »Ilegalni in tuji

bookmakerji bodo italijanskim vselej ponujali ugodnejše tarife in pogoje za igro,« trdi in nadaljuje: »Nas sistem sloni na trznem zakonu ponudbe in povpraševanja, zato so tudi nagrade zelo visoke, kar klientom seveda prija.« Prija pa očitno tudi državi, kar Wells razlaga takole: »Nasi bookmakerji placujejo davkariji 10% zaigranega denarja, polega tega pa se finančno podpirajo sportna društva.«

V Vel. Britaniji so stave najbolj razširjene med bogatimi sloji in zadevajo pretežno konjske dirke, na katere odpadejo tri četrtine celovitega letnega zneska za stave, ki znaša skoraj 28.000 milijard lir. Toda ljudje stavijo na vse mogoče, tudi na to, koliko milimetrov dežja bo naslednji mesec, kakor ravno in zdaj se predvsem - na to, ali se bo princ Charles res locil od Diane in se vendarle oženil s Camillo.

V senatu se je začela razprava o finančnem zakonu

RIM - V Palaci Madama so včeraj spet vzeli v pretres finančni zakon za leto 1996. K razpravi se je priglasilo okrog 60 senatorjev, jutri pa bi moralo biti na vrsti glasovanje o zakonskem osnutku, ki je povezan s kaksnimi 1.500 popravki, od katerih jih je samo Finijeva Nacionalno zavezništvo vložilo kar 350.

Bivši proračunski minister Giancarlo Pagliarini je v imenu Severne lige opozoril levosredinsko koalicio, da se bo morala začeti decentralizacija javne uprave v federalističnem duhu že s finančno listino, sicer bi se utegnile zgoditi, da bo SL glasovala proti zakonu.

V poslanski zbornici pa se bo začela danes debata o zakonskem osnutku, ki uvaja »authorithy«, nakar se bodo spopadli z novim pravilnikom za imenovanje upravnih svetov RAI in z problemom enakih možnosti (par condicio).

NOVICE

Tudi župani bodo zahtevali reforme v Rimu

RIM - Jutri se bo predstavništvo županov zbralo v Rimu, da bi osrednje oblasti opozorilo na potrebo po pravičnem finančnem zakonu, predvsem pa da bi zahtevalo preobrazbo države v smislu okrepitev krajevnih in deželnih avtonomij. Predstavništvo bo vodil župan v Catanii Enzo Bianco, ki je bil pred kratkim izvoljen za predsednika Združenja občin Italije (ANCI). Župane bodo sprejeli premier Dini ter predsednika senata Scognamiglio in poslanske zbornice Pivetti.

Berlusconi ni sprejel vabila sodnikov

CATANZARO - Danes bi morali sodniki prokure iz Catanzara zaslišati kot »informirano osebo« voditelja gibanja Forza Italia Silvia Berlusconija. Pomagal naj bi razjasniti domnevne stike med mafijo in politiko, zaradi katerih so sodniki v minulih dneh poslali sodna obvestila 13 ljudem, med temi tudi poslanki FI Tiziani Maiolo in neodvisnemu poslancu Vittoriju Sgarbiju, ki je vsekakor blizu Berlusconijevemu gibanju. Zaslišanje bi moralo biti v Bologni, a Berlusconi je sinoci izjavil, da se vabilu sodnikov ne namerava odzvati.

Prva javna seja Ustavnega sodišča z novim predsednikom

RIM - Včeraj je ustavno sodišče prvič javno zasedalo pod predsedstvom novega predsednika Maura Ferrija. Kot je običaj, je pred začetkom obravnave predsednika pozdravil predstavnik akreditiranih odvetnikov. Pozdravni nagovor je imel Roland Riz, ki je sicer tudi senator Juznotirilske ljudske stranke. Riz je poudaril evropeizem, ki naj bi usmerjal Ferrijevo delovanje v parlamentu, pa tudi v drugih javnih funkcijah, ki jih je doslej opravljal.

Pomagal je osebam, ki so se odločile za usodni korak

FIRENCE - Giorgio Conciani, 65 let, po poklicu ginekolog, je »zaslovel« že v sedemdesetih letih, ko se po odprtju klinike »za svobodni splav« dal aretirati, v osemdesetih letih se je zavzemal za evtanazijo, sedaj pa je spet v središču pozornosti: zdravniška zbornica iz Firenc ga je po sklepu disciplinske komisije izključila, ker je pacientom predpisoval smrtno dozo zdravil. Conciani je potrdil, da so ga res izključili, pojasnil pa je tudi, da »je samo spostoval voljo bolnikov, ki so ga spraševali, kako naj si na zanesljiv način vzamejo življenje«. Predpisoval je razna zdravila za lajšanje bolečin, ce pa so pacienti zdravila jemali v določenih količinah, so »koktejlji« lahko postali smrtonosni. Ze v prejšnjih letih je v raznih intervjujih razkril svoje početje, a pred sedmimi leti je povedal, da so nekateri bolniki to že izkoristili. Ker se je dobro zavedal, da ga lahko obtožijo namernega umora in tvega petnajst let je, je vztrajal pri legalizaciji evtanazije. Skupaj z Adele Faccio je bil član »Kluba za evtanazijo« in je radikalce predstavljajal na nekaterih mednarodnih manifestacijah o evtanaziji.

Po odkritju omenjene klinike »za svobodni splav«, se je začela dolga

preiskava, ki jo je vodil namestnik državnega pravdnika Carlo Casini (sedaj je evropski poslanec in voditelj Gibanja za življenje). Na zatožni klopi se je znašlo 41 oseb, med katerimi so bili tudi Marco Pannella, Emma Bonino, Adele Faccio. Proces se je neverjetno zavlekel, leta 1990 pa so vse oprostili. V zvezi z novim primerom pa ni znano, da bi pravdnistvo v Firencah proti Concianiju odprlo preiskavo.

Včeraj je Conciani redno obiskal telovadnico, kjer vadi vsaj dve uri dnevno, ker se »zeli obdržati v formi«. Novinarjem je povedal, da ga je zdravniški zbornici prijavil neki psihiater iz Firenc, h kateremu se je zatekla zenska, ki ji je svojčas po večkratnih spodletelih poskusih samomora predpisal zdravila, ki naj bi ji »pomagala« pri usodnem koraku. Ni pa znal razložiti, zakaj je to razkrila psihiatru. Conciani je se pojasnil, da se je do njega vsega skupaj obrnilo okrog deset oseb, stiri ali pet pa naj bi samomor tudi naredile. Med njimi je bilo nekaj neozdravljivih bolnikov v končni fazi bolezni, nihče pa ni trpel zaradi depresije: kdor je odločen, da si vzame življenje, in je to poskusil večkrat narediti, ni v depresiji, je se pristavil Conciani, dobro mu je in povsem svobodno se je odločil, da gre po tej poti.

DANES
V OSPREDJU

Sergio Cecotti (Liga) na čelu novega odbora in dokaj široke koalicije

TRST - Sergio Cecotti je četrti predsednik Furlanije-Juljske krajine po volitvah leta 1993 in sam ne ve, ali bo tudi zadnji pred naravnim iztekom deželne zakonodajne dobe junija 1998. Na vprašanje, koliko bo trajala njegova vlada je odgovoril, da ni prerok in da bo to lahko pokazal le čas, takoj po izvolitvi pa si je zazelel posteljo in globok spanec. Zadnja in ključna pogajanja za sestavo nove vlade so namreč trajala celih 24 ur in končala so se ob desetih zjutraj, nekaj minut potem je predsednik Giancarlo Cruder formalno začel deželno sejo.

Noc, ki so jo pogajalci prezivali v palači na Oberdanovem trgu (med njimi je bil tudi Milos Budin), je prinesla celo vrsto novosti. Potrdila je sicer že znano kandidaturu Cecottija (Liga je že v ponedeljek politično "likvidirala" dosedanjega predsednico Alessandro Guerrove), prepricala previdne zelene, da vstopijo v odbor, "kronala" Trzaccana Cristiana Degana za podpredsednika, odstranila iz odbora republikanca Gianluigija D'Orlandija in, v zadnjem trenutku, "podarila" Guerrovi morda nepričakovano odbornisko mesto. V deželnem svetu je potem "slo vse po olju" in celo nad najbolj optimističnimi pričakovanji nove koalicije.

Predsednik Cecotti je bil izvoljen že v prvem glasovanju. Dobil je 36 glasov na 37 (na seji je bila odsotna svetovalka Lila Viviana Londero), ko je bil Cecotti sprejel njihovih temeljnih zahtev.

Severna liga, ki je zaradi znanih notranjih sporov in razprtij, dolgo časa zavlačevala z rešitvijo krize, je mnenja, da je na koncu prevladal cut odgovornosti. Bossijeva stranka izraza upanje, da bo Cecottiju omogočeno dosledno izvajanje programa (deželni svet ga bo predložil prihodnjemu sredo), predvsem na področju nujnih sistemskih in institucionalnih reform.

Zadovoljstvo nad izvolitvijo novega odbora je izrekla tudi D'Alema stranka, pozitivni komentarji in ocene pa

med Ligo in levo sredino. Cecotti je dobil več glasov od svojih predhodnikov Pietra Fontaninija, Renza Travanutu in Alessandre Guerre, ki so imeli za sabo zelo krhke večine ali celo manjšinske koalicije.

Za učinkovite odbornike so bili v prvem glasovanju izvoljeni zeleni Mario Puiatti (46 glasov), predstavnik Severne lige Giampiero Fasola (39), zastopnik Ljudske stranke Cristiano Degano (36), Gianfranco Moreton (36) in Oscarre Lepre (35) ter predstavnik DSL Giorgio Matassi (36) in

Lodovico Sonogo (35). Zataknilo se je edinole pri izvolitvi Guerrove, ki v prvem glasovanju ni dobila po zakonu potrebne absolutne večine (prejela je le 30 glasov) in je bila z 34 glasovi izvoljena sele v drugem glasovanju. "Oporečniki" se niso obelodanili, marsikdo pa je prepričan, da gre za svetovalce Bossijev stranke.

Za odbornika suplenta sta bila izvoljena Beppino Zoppoloto (Severna liga) in trzaski socialist Roberto De Gioia. Prvi je dobil 36 glasov, drugi pa 39. Cecotti bo danes formal-

no porazdelil odborniske resorje, za podpredsednika vlade pa je bil že določen Degano. Desničarska opozicija je med glasovanjem podprla nekatere svoje predstavnike, kar so simbolično naredili tudi stiri svetovalci Stranke komunistične prenove.

Nova politična koalicija, ki, kot rečeno, uživa podporo 37 svetovalcev, je "po poti" pridobila se nekatere (priloznostne ali trajne, to bo pokazal čas) zaveznike. Furlanska avtonomistična liga (LAF), ki ima v skupščini dva svetovalca, je z načelnikom skupine Giancar-

lom Pedronetom že napovedala politično podporo Cecottiju. Isto je naredil tudi nekdanji demokristjan, sedaj neodvisni Angelo Compagnon. Opozicijsko usmeritev so javno napovedali svetovalci Nacionalnega zavezništva-MSI, desnosredinske skupine "demokracičnih federalistov" ter Komunistične prenove. Vsega skupaj torej 19 svetovalcev, upoštevajoč, da v politični igri ne nastopa predsednik skupščine Cruder.

Novoizvoljeni predsednik Dezele je star 39 let, po poklicu je fizik in

Na sliki pod naslovom: deželni svetovalci ploskajo novoizvoljenemu predsedniku deželne vlade Sergiu Cecottiju, spodaj podpredsednik deželnega sveta Milos Budin.

je bil v deželni svet prvič izvoljen na zadnjih volitvah pred dvema letoma. Doma je iz Vidma in velja za zagrizenega avtonomista in vnetega zascitnika pravic furlanske jezikovne skupnosti. Baj nima velikih diplomatskih sposobnosti, somišljeniki in tudi nasprotniki pa zelo cenijo njegovo odkritost in politično bistroumnost. Bil je odbornik v Fontaninijevi vladi, kjer je vodil resor za krajevne uprave.

V novem odboru sedijo v glavnem bolj ali manj izkušeni upravitelji in politiki, ki so že sedeli v prejšnjih odborih. Svetovalca DSL Matassi in Sonogo sta bila npr. nosilna stebra v Travanutovi vladi, Fasola, Moreton, Degano, Lepre in Zoppoloto so sedeli v odboru predsednice Guerrove, zeleni Puiatti pa je bil odbornik za solstvo in za kulturo v Travanutovi koaliciji.

Odbor predsednice Guerrove je formalno odstopil sredi oktobra, politična kriza pa je izbruhnila že sredi avgusta zaradi znane afere optičnih kablov vzdolž deželnih avtocest. Deželna družba Autovie Venete je sklenila (tajni) sporazum z britanskim koncernom British Telecom, kar je razvilo politične zaveznike. Guerrova in Liga sta takoj podprli stališče avtocestnega podjetja, vsi ostali pa so bili proti. Vse to pa je bilo le pretveza za politični obračun med dosedanjimi zavezniki in istocasno tudi za notranji obračun znotraj Severne lige.

Sandor Tence

Sestava nove deželne vlade

Sergio Cecotti (Liga) - predsednik
Cristiano Degano (LS) - podpredsednik
Ludovico Sonogo (DSL) - obrtništvo
Giorgio Matassi (DSL) - prevozi
Giampiero Fasola (Liga) - zdravstvo
Gianfranco Moreton (LS) - industrija
Beppino Zoppoloto (Liga) - kmetijstvo
Oscarre Lepre (LS) - krajevne uprave
Mario Puiatti (zeleni) - zaščita okolja
Alessandra Guerra (Liga) - kultura in šolstvo
Roberto De Gioia (SI) - šport

da se bo tudi pri nas končno oblikoval Kartel svoboscin, ki se na vsedrjavni ravni sklicuje na Berlusconi in Finija. Dressi je kritičen tudi do bivše predsednice Guerrove, ki bi se morala po njegovem predhodno odpovedati mestu v novem odboru.

Oglasila se je tudi sama Guerrova, ki pravi, da je sprejela odbornisko funkcijo na izrecno zahtevo Severne lige v dobrobit celotne deželne skupnosti. V tiskovnem sporočilu zelo hvali svoje delo in delo svojega odbora ter upa, da bo novi predsednik nadaljeval na njeni poti.

Nepričakovana politična podpora Cecottiju in novim odbornikom prihaja iz vrst Furlanske avtonomistične lige (LAF). Načelnik svetovalske skupine Giancarlo Pedronetto upa in pričakuje, da bo nova vlada zagotovila Furlaniji-Ju-

lijski krajini pričakovano politično stabilnost in verodostojnost. LAF se posebno pričakuje, da bo novi predsednik občutljiv do deželne stvarnosti ter da ne bo popuščal zastarelim in škodljivim strankarskim in oblastniškim logikam.

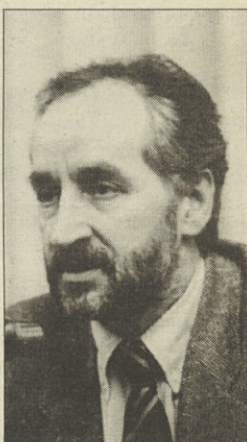
Melonar Gianfranco Gambassini, ki se je pridružil novoustanovljeni desnosredinski skupini, se jokavo pritožuje, da je Dezelna znova močno prizadela trzasko interese, ker sta v novem odboru samo dva trzaska predstavnika. Listarski veljak je se posebno jezen, ker je bil na celu nove vlade izvoljen dosledni zagovornik furlanskega jezika in kulture.

Končno se zeleni, ki glasno grozijo z umikom iz odbora, ne bo Cecotti sprejel vsaj del njihovih temeljnih programskih izhodisc.

Budin: Končno solidna večina

TRST - Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin pozitivno ocenjuje izvolitev novega odbora, ker so bili predsednik Sergio Cecotti in upravitelji izvoljeni s široko in solidno večino. Budin je seveda tudi zadovoljen, da sta bila v novo vlado izvoljena dva njegova somišljenika in sicer Giorgio Matassi in Ludovico Sonogo.

Kar se tiče trajanja novega odbora ne moremo seveda trditi nič dokončnega, po Budinovem mnenju pa gre vseeno poudariti, da je to prva izmed starih deželnih koalicij, ki ima za sabo solidno večino. »Sodelovanje med strankami, ki so sklenile programski dogovor, ne bo lahko, nova koalicija pa je po mojem vendarle najbolj možna politična večina v tem danem

deželnem svetu», je se mnenja podpredsednik skupščine.

»Predsednik Cecotti ima za sabo levosredinsko zavezništvo. Da je v njem polnopravna komponenta tudi Demokracična stranka leve je po svoje jamstvo, da bo odnos do slovenske manjšine in do Slovenije bolj pozitiven, kot je bil doslej«, nam je dejal Budin.

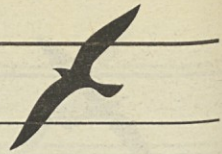
Zadovoljstvo, kritike in tudi že prvi dvomi

TRST - Novi koalicijski partnerji (Liga, Ljudska stranka, DSL, zeleni, socialisti in republikanci) so seveda zadovoljni s Cecottijevim odborom, desnica in Komunistična prenova pa ne, saj menita, da je porazdelitev stolčkov prevladala nad vsem ostalim. Zeleni, ki so vstopili v novo vlado, pa že napovedujejo umik iz nje, če ne bo Cecotti sprejel njihovih temeljnih zahtev.

prihajajo iz vrst republikancev, sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL ter deželne Zveze zadrug. Vsi upajo, da bo Cecottijev odbor trajal vse do naravnega izteka deželne zakonodajne dobe ter da je dokončno mimo čas politične nestabilnosti, ki je označevala dosedanje življenje deželnega sveta.

Komunisti, ki so ubrali pot opozicije, so prepričani, da je logika delitve oblasti močno zasencila programska izhodišča nove koalicije. SKP izraza bojazen, da bo levičarska (DSL, zeleni in socialisti) v podrejenem političnem položaju in da bosta o vseh pomembnejših zadevah odločala Severna liga in Ljudska stranka.

Najhujše kritike novemu deželnemu odboru pa prihajajo iz desničarskih vrst. Načelnik Nacionalnega zavezništva-MSI Sergio Dressi pričakuje, da bo desnica enotno nastopila proti Cecottiju in

O G L E D A L O

Politika in trgovina

ACE MERMOLJA

Pred dnevi se mi je znanec med pogovorom potožil: »Z zatonom komunizma kot ideje, je postala politika trgovina.« Sogovornik ni nostalgik, zato si upam razlagati njegovo misel v širšem kontekstu. Politika brez zvezde vodnice in utopije se zreducira na vsakodnevne, konkretne interese in izgubi širše videnje družbe, sveta, ljudi. Njeno obzorje ostaja vsakodnevna bitka za oblast. Trditev ni od muh.

V tem stoletju so evropska filozofija, umetnost in širša kultura dejansko razgrajevale večstoletni svet ene in izbrancem spoznavne resnice. Odganjale so svet nad nami in vračale clovesko usodo cloveku in samo cloveku. Sam Marx je sprožil mogočni napad na Heglov idealizem, čeprav je v svojem misljenju ohranil vrsto elementov velike Ideje in utopije. Razgrajevanje nadzemskih svetov, metafizike, je bilo in je funkcionalno znanstveno-tehnološki civilizaciji, kjer ima clovek moč, da korenito spreminja samo naravo in z njo tudi sebe in svoje življenje. Neverjetno sposobnost spremlja vedno jasnejše spoznavanje, da niti znanost in njeno konkretno uresničevanje v tehnologiji nista nezmotljivi. Clovek ostaja krhko in zmotljivo bitje, ki lahko s svojim delom ustvarja neverjetne dosežke, a hkrati tudi katastrofe (na primer ekološke). Ob koncu drugega tisočletja izgubljam del samovsečne samozvesti, da lahko povsem samovoljno spreminjamo svet. Težko bomo našli nove bogove, potrebujemo pa jasna pravila, upanje in zaupanje v neko »dobro«, v resnico, ki prerasča naša vsakodnevna početja.

Sam proglas, da so ideologije mrtve, se je ujel v past. Mrtve so ideologije sibkejšega, zive pa ideologije močnejšega. Bogati svet je dvignil na raven ideologije in vrhovne Resnice tržišče. Trgujemo v gospodarstvu in trgujemo v politiki, trgujemo z medcloveskimi odnosi in trgujemo s kulturo. Sam pojem demokracije postaja blago, saj si vsak razlaga demokracijo po svoje in to videnje ponuja družbi in volilcem. Revnejši in nerazviti

del sveta se skuša zapostavljati vseobsegajočemu tržišču z najrazličnejšimi ideologijami: verskimi, nacionalističnimi itd. Mislim na razcvet fundamentalizmov.

Politična stvarnost spreminja družbene odnose ter otnose med občansko družbo in državo. Italija je zgleden primer. Če so bile na primer se do včeraj stranke nosilke določenih vrednot, pogledov na svet in politične kulture, se danes pojavljajo izrazito interesna združenja. Ne mislim na vse stranke. Berlusconi pa ne bi bilo dano čez noč ustvariti močnega gibanja Forza Italio, če ne bilo kulturnih pogojev za to. Znotraj političnega tržišča in na valu misli, da je politika v svojem bistvu zlo, je zlepil v stranko interese in družbene sloje, ki vidijo prav v prvenstvu povsem svobodnega tržišča in trženja rešitev vseh problemov.

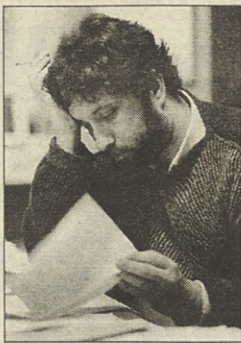
Del ljudi je prepiral s komercialno televizijsko kulturo. Zasel je v težave, ko je stopil na vladno krmilo in moral računati s stvarnim tržiščem, ki nujno ustvarja žrtve. Značilno je, da so zabredle v podobne težave stranke in politika, ki so na Vzhodu prav tako razglasile povsem svobodno tržišče kot zdravilo za rane, ki so jih zapustili »komunistični« režimi. Politika, ki nima širšega obzorja in zvezde vodnice povzroča pretese in rojeva nezadovoljstvo. Se enkrat se nam zastavlja staro vprašanje: kaj narediti? Naj se umaknemo v preteklost, ali pa naj si izmislimo nekaj novega, ki je videti kot meglica.

Skok nazaj rojeva nacionalistične in verske fundamentalizme ter nostalgije. Novo je most, ki vreje in si v konkretni politični praksi pomaga s trženjem idej in duš. Kje je pot med blaznenjem in fanatizmom ter med tržiščem, ki kupuje roke in duše? Ne poznam formule. Da je težava resnična, nam dokazuje konkretno življenje. V Italiji so se državljani odločili za večinski volilni sistem, ki predpostavlja dva tabora, morda tri. Mešanica starih in novih političnih tradicij in kultur dejansko otežkoca polarizacijo tako v smeri iz centra proti

levi kot iz centra proti desni. Tržna domena med partnerji je presibka osnova za učinkovito politično skupino. Strah, da bi v enem polu prevladal ta ali oni ideološki podstavek pa ustvarja med zavezniki sumničenja. Država se zateka k »tehničnim« vladam, ki ne morejo z nevtralnega položaja rezreševati vozlov, ki nikakor niso nevtralni, saj predpostavljajo globoke družbene premike.

Očitno se bomo morali otresti sindroma velikega preloma in ponovno izpostaviti kulturna dogajanja in vrednote, ki nam jih je zapustila v dediscino zgodovina. Je smiselno, da v imenu preobrata pospravimo na zaprta police vse izkušnje in kulturo razvejane socialističnega gibanja? Podobno velja za liberalno in druge družbeno-politične tradicije. Smrt zgodovine je kot Trst brez zaledja: pušča nas rvene in same. Nujen je prodor k novim izzivom, vendar tudi tu ne bomo učinkoviti, če ne bomo sposobni prevzemati nase velikih moralnih in etičnih odgovornosti. Brez njih se politika v hipu znajde na jugu barbarstva in lastnega falimenta. Če ločimo politiko od etike in morale, nimamo pravice obsojati Karadžević in Mladićev, saj sta bila oba v funkciji neke »politike«. V moji trditvi ni cenene moralizma. Nekaj osnovnih izbir pa je potrebnih, kot je potrebna doslednost. Zanimivo je namreč, kako se obnašajo nekateri pionirji politike kot čistega trženja. Dokler so imeli moč, so razglasili novost svoje formule. Komaj so zabredli v težave, kličejo na pomoč pravico in usmiljenje. Podobno se bo dogodilo s fundamentalisti. Dokler bodo imeli veter v jadrih, se bodo kitili na primer z nacionalističnimi simboli. Ko jim bo narod obrnil hrbet, bodo klicali na pomoč mednarodne forume.

Stiska nasega časa je v tem, da se konkretno življenje državljanov spreminja z veliko hitrostjo, osnovne kulturne in politične dileme pa potrebujejo nekaj časa, da najdejo svoj kompas in zvezdo.

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

30.

Dela tudi ne manjka. Se preveč ga je! Seveda, preveč. preveč. Delam marljivo in trdo, preko svojih moči. Na vse pljunke in sramotenje odgovarjam samo z molkom. Se vedno sem vsakemu tako zaprla gobec. jih razorožila. Čemu bi bila torej v skrbeh, zakaj bi se tako žrla! Preveč sem črnogleda. Moja zaposlitev je stalna in potrjena.

Besedici stalna in potrjena sta me umirili, za kako uro sem celo zadremala.

Potem me je prekmalu zbudilo Nincetovo žvižganje. Vstala sem in se odpravila. A bila sem veliko bolj utrujena in izčrpana, kot preden sem legla.

Anita mi je takoj prišla naproti. Bila je vsa zaskrbljena in hitela me je spraševati, če kaj več vem o fasističnem dekretu glede dela. S težkim srcem sem ji skušala razložiti kako in kaj.

»Spet je uperjeno proti nam, Slovencem! Pa kaj smo jim storili, da se tako zaganjajo proti nam.« je začela glasno stokati, potem pa se je s solzami v očeh zatekla v skladiščne prostore.

»No, kaj se dogaja? Čemu se Anita cmeri?« se je za mojim hrbtom oglasil Andro in stopil blizu.

Izenadil me je, kljub temu sem mu hitro odgovorila:

»Pač neverjetne vesti in novosti! Od tega je clovek res lahko obupan.«

»Kaksne novosti?« se je delal nevednega gospod Andro. »Jih lahko poveste se meni?« je zaprosil in se prihuljeno smehljaj.

»Dvomim, da jih ne poznate. Vsekakor se lahko obrnete na Anito. Če bo hotela, vam bo ona pojasnila,« sem odločno rekla in šla v pisarniške prostore.

Začudilo me je, ko tam ni bilo še nikogar. Sedla sem k svoji mizici in odprla blagajniško okence. Iz magazina je prihajal jokajoči glas Anite. Težka mora je ležala na meni.

- Gotovo se pogovarjata, kaj bo našemu podjetju prinesla nova odredba. Anita je prepričana, da bo odpuščena ona. A kaj bo, če bom jaz? - je kluvalo v meni, ko stopi v pisarno Andro in obstane pri moji mizi.

»Marta, zdaj ste vi na vrsti! Gospodar in gospodična Dory bosta nazaj šele po desetih. Rad bi se medtem pogovoril z vami. Seveda, če dovolite!« je rekel in se kot običajno narejeno nasmehnil.

Nisem se veliko čudila njegovega nastopa. Celo pričakovala sem, da se bo nekoč že odkrilo, kakšno vlogo igra. Seveda mi ni ostalo drugega, kot da sem mu prikimala.

»Za novost sem zvedel. Mislim pa, da ni tako tragična, kot jo vidi Anita. Kaj pa vi pravite o njej? Rad bi vedel za vaše mnenje. Bodite odkriti, prosim, saj smo sami med sabo.«

»Prav, zaupala vam bom!« sem resno poudarila in mu ponudila stolicu.

»Andro, vi nosite fasistično snacko. Je vaše prepričanje res v vsem enako temu, kar reče stranka?«

»Seveda. Vedno ji bom v vsem zvest in poslušen,« je dvignil glavo, potem pa smehljaje se vprašal:

»Marta, kam pa merite?«

»Na oblast, ki jo zdaj fašisti vodite in ki se tako zaganja proti vsemu,

kar je slovenskega,« sem resno odgovorila.

»Kaj pa imajo Anita in njene teza-ve pri tem opravka?« se je Andro delal začudenega in se pri tem se vedno smehljaj.

»Tako jaz kot Anita sva v enakem položaju. Preti nama odpoved. Kdo ne bi bil obupan. Razumem jo in se sama ne vem, kje najti izhod.«

»No, Marta. Upam, da zdaj vidite, da je tudi za vas prisel čas, da se odločite. Odredba visi tudi nad vašo glavo. Nikar se več ne skrivajte za svojo rezerviranostjo. Nekaj boste le morali ukreniti.« je Andro postavljaj besede, da me je pribilo na stol.

»Tega ne razumem. Kaj s tem mislite?« sem tiho rekla in sklonila glavo.

»To, da ne razumete, že ne bo držalo. Zaradi ponosa se nočete ukloniti. Kljubujete, to pa vam lahko samo škodi!« mi je s prikrito ostrino zagrozil, pogledal na uro in vstal.

»Cas teče. Klienti so že v magazinu. Rad bi pa kmalu od vas ustrezen odgovor. Boste upoštevali moj nasvet?« me je smehljaje spet potiskal v kot.

»Ne!« sem odločno odgovorila.

»Zakaj ne?«

»Kot Slovenka ne morem gojiti nobenih iluzij do fasističnih oblasti.«

»Sicer ste dobra in vljudna kolegica. Z gospodično Dory pa se strinjava, da tudi vi, kot vsi Slovenci, sovražite Italijo. Prav zanima me, zakaj to sovrašтво. Saj nimate vzroka!«

»Sploh je nikoli nisem in tudi zdaj je ne. Mislim, da je Italija velika država, ki se lahko upravičeno ponasa s svojo zgodovino, lepoto in z bogato kulturo. Ne morem pa sprejeti fašizma z vsemi njegovimi nasilnimi idejami in dejanji, ki jih mi Slovenci v prvi vrsti občutimo. Ti so se naprožili proti nam. Ne trpijo nas, hoteli bi nas pregnati. s terorjem. Zakaj, če smo tu rojeni in je to naša zemlja?!«

Razumete zdaj, Andro, zakaj ne morem pristati. zakaj ne morem nič "ukreniti" in se prilagoditi?« Tako sem mu razlagala in ves čas skruse-no strmela v blagajno.

»Skušal vam bom pomagati. Takoj jutri bom poizkusil!« se je mladenič kot običajno hahljal in pomeziknil, ko je s prstom potkal po svoji znački na ovratniku. Potem je odvihral v magazin.

Bila sem prepadena: od pogovora in predloga, na katerega mi je namignil »dobri« kolega Andro. Kljub vsemu nisem mogla verjeti, da bi bil tako do konca neiskren in sprijen.

Začutila sem, da se me od živčne prenapetosti loteva slabost.

- Samo da ne padem skupaj, - sem se prestrasila. Na silo sem zbrala vse svoje moči in se skušala pomiriti. Pa vmes se je že oglašalo v meni:

- Oh, zakaj nisem bila tiho! Molčala bi, kot vedno. Tako pa sem spet vrtala vase, ko sem se skušala posvetiti delu.

Sploh se nisem mogla zbrati. Kmalu sem začutila, kot da mi hoče razgnati srce. Obhajala me je slabost in tokrat je nisem mogla obvladati.

»Joj, Marta! Kaj ti je?« sem tedaj slišala Anito nad sabo. »Tako slabo zgleda? Bleda si kot zid. Cakaj, prinesem ti kozarec vode!«

(Se nadaljuje)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 /1. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

XXIV. nagradni literarni natečaj revije Mladika

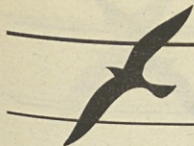
Revija Mladika razpisuje XXIV. nagradni literarni natečaj za izvirno še neobjavljeno crtco, novelo ali ciklus pesmi.

Rokopise je treba poslati v dveh čitljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov Mladika, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1995. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali sifro. Tocchi podatki o avtorju in naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali sifro. Teksti v prozi naj ne presega deset tipkanih strani, ciklusi poezije pa naj predstavljajo samo izbor najboljših pesmi (največ deset).

Ocenjevalno komisijo sestavljajo: univ. profesor in kritik Martin Jevnikar, pisatelj Alojz Rebula, prevajalki in kritičarki prof. Diomira Fabjan-Bajc in prof. Ester Sferco ter odgovorni urednik revije Marj Maver. Mnenje komisije je dokončno. Na razpolago so sledeče nagrade:

za crtco ali novelo: prva nagrada 400.000 lir, druga nagrada 300.000 lir, tretja nagrada 200.000 lir; za pesem ali ciklus pesmi: prva nagrada 200.000 lir, druga nagrada 150.000 lir, tretja nagrada 100.000 lir.

Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivalisice, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku - Prešernovem dnevu. Na javni prireditvi in po casopisju. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagradjena dela bodo objavljena v letniku 1996. Objavljena bodo lahko tudi nenagrajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primer- na za objavo. Rokopise je treba poslati do 31. decembra letos!

LJUBLJANA / NA TISKOVNI KONFERENCI V DRUŠTVU NOVINARJEV SLOVENIJE

Slovenska javnost seznanjena s krizo Primorskega dnevnika

Stanje so objasnili Klavdij Palčič, Pavel Mahorčič in Bojan Brezigar

LJUBLJANA - Vodstvo Primorskega dnevnika je včeraj na tiskovni konferenci na sedzu Društva novinarjev Slovenije obrazložilo sedanje krizno stanje in ukrepe, ki jih namerava izvesti za sanacijo podjetja, če ne bo prislo do zagotovil v zvezi z dodatnimi financiranjami za prihodnje poslovno leto. Novinarjem so spregovorili predsednik podjetja DZP - PRAE Klavdij Palčič, direktor podjetja Pavel Mahorčič in odgovorni urednik Primorskega dnevnika Bojan Brezigar, se prej pa je prisotne pozdravil predsednik Društva novinarjev Slovenije Marjan Sedmak, ki je dejal, da mora društvo reagirati vsakokrat, ko se kateri izmed medije znajde v težavah in tako je DNS že pred mesecem dni v izjavi opozorilo na stanje na Primorskem dnevniku in se zavzelo za rešitve, ki bi ne pomenile spopadanja za deleže pri lastništvu dnevnika in vplivu nanj. Primorski dnevnik namreč ne odgovarja ne strankom, ne lastnikom, ampak svojim bralcem in slovenski javnosti v Italiji, je poudaril Sedmak. Opozoril je tudi na nevarnost, da bi ob teh pritiških Primorski dnevnik opesal in bi nastala praznina. Kasneje bi morda SDloveni v Italiji lahko se imeli dnevnik, imeli bi morda tudi novinarje, ne bi pa imeli bralcev, ki bi medtem svojo pozornost usmerili na neslovenske medije.

Klavdij Palčič je nato v uvodnem poročilu poudaril, da se je založbi zdelo, da je življenje Primor-

Včerajšnja tiskovna konferenca v Ljubljani (foto Barbara Reya)

skega dnevnika tudi vprašanje matične države in se je zato obrnila tudi nanjo. Primorski dnevnik je vraščen v stvarnosti Slovencev v Italiji in ljudje si enostavno ne morejo predstavljati, da ga ne bi bilo več. Dolga leta je zanj skrbela manjšina sama, pred 5 leti z razpadom Jugoslavije pa so zmanjkali nekateri dogodki podjetja (pridobljeni predvsem z uvozno in izvozno dejavnostjo) in tako se je moral Primorski dnevnik obrniti na oblasti. Italijanska vlada zagotavlja financiranje na osnovi državne zakonodaje o založnostvu, vendar ta sredstva in pa prihodki naročnin in reklame na zadoščaj za kritje vseh izdatkov. Zato je bilo podjetje prisiljeno oklicati krizno stanje in napovedati skrčenje števila strani in ukinitve pone-

deljkove številke. To pa bo dodaten udarec za medijski prostor: večji del manjšine je pred kratkim obubožan za sporede TV Slovenija, nove zamejske slovenske televizije pa v številnih krajih, kjer živi manjšina, sploh ne vidijo. Palčič je ob tem poudaril, da je tudi zaradi te okrnitve drugih medijev Primorski dnevnik nujno potreben in bi vsaka njegova okrnitev pomenila veliko škodo: razumeti bi bilo treba, da gre za interes, ki je skupen vsej manjšini.

Palčič je nato spregovoril o lastništvu Primorskega dnevnika in dejal, da je osnova razvoja časopisa v pluralizmu, ki pa ga ne gre razumeti kot lotizacije med posameznimi komponentami manjšine: taka lotizacija bi časopis uničila. Sedanje lastništvo se zavzema, da bi bila v prihodnje tudi baza last-

nistva čim širša in zato pripravlja načrt, po katerem naj bi poleg podjetja bili lastniki časopisa tudi delavci, ki ga vsak dan proizvajajo, in naročniki. Tako se bo tudi formalno utrdil pravni videz Primorskega dnevnika kot dejanskega dnevnika Slovencev v Italiji.

Paolo Mahorčič je nato navedel nekaj osnovnih podatkov o proračunu podjetja za prihodnje leto. Državni prispevki bodo znašali 6 milijard lir, prihodki od naročnin in reklame poldrugo milijardo lir, zato, da časopis ostane tak, kakršen je, pa so potrebne še tri milijarde in pol. Med stroški odpade največja vsota na osebje in tisk (6,2 milijarde), distribucija časopisa in dostava naročnikom na dom stane 800 milijonov, pasivne obresti zaradi časovnega zamika, s kate-

rim država plačuje pri-spevke pa skoraj poldrugo milijardo lir. Zato je bilo podjetje prisiljeno pripraviti sanacijski načrt, ki med drugim predvideva zmanjšanje števila uslužbencev od sedanjih 42 na 28, zmanjšanje števila strani in ukinitve ponedeljkove številke.

Bojan Brezigar pa je spregovoril predvsem o pomenu dnevnika med naročniki. Opozoril je, da Primorski dnevnik ne vsebuje samo politike, ampak je popoln časopis in so bralci pogosto bolj pozorni na splošne informacije kot na politična stališča. Na tak način vnasa Primorski dnevnik vsak dan v slovenske družine slovenski jezik, ki se pri manjšini torej ne omejuje na kulturna dogajanja (kar bi manjšino spremenilo v folklorno skupnost), ampak je sredstvo vsakodnevnega obcevanja. Kar pa zadeva Slovenijo je Brezigar poudaril, da bi bilo primerno, da izdela strategijo do manjšine na državniški osnovi, kot ima Italija državniško strategijo do svoje manjšine v Istri s pokojninami, prispevki, državljanstvi in zahtevami po nepremičninah. V zvezi z vsebino Primorskega dnevnika pa je Brezigar dejal, da je časopis ponosen na svojo preteklost in se tradicijam ne namerava odpovedati, o politiki časopisa pa teče vsak dan razprava v uredništvu, ki nato samostojno odloča. Vsekakor je časopis odprt soočenju in objavlja stališča vseh komponent manjšine, je se poudaril Brezigar

KOROŠKA / REFERENDUM

Aktivna pomoč kampanji za zaprtje JE Krško

Iz deželnega proračuna namenili 250 tisoč šilingov

CELOVEC - Tudi dezela Koroška bo aktivno podprla referendumsko kampanjo za zaprtje jedrske elektrarne Krško v Sloveniji. Kolegij koroške deželne vlade je v ta namen včeraj sklenil sprostitev 250.000 šilingov iz deželnega proračuna, denar pa naj bi bil namenjen podpori mednarodne organizacije za zaščito okolja »Global 2000«. Ta je napovedala, da bo od 1. decembra dalje s predvajanjem multivizije »Atom« skusala informirati prebivalstvo v Sloveniji o nevarnostih jedrske energije. Enako vsoto za podporo kampanje bo po informacijah deželne tiskovne službe pri koroški vladi prispevala tudi zvezna dežela Stajerska.

Po seji koroške deželne vlade je bilo tudi sporočeno, da bo »Delovni krožek Krško«, ki je bil leta 1990 ustanovljen na pobudo koroškega deželnega zbora in v katerem sodelujejo zastopniki vseh deželnozborskih strank, nadstrankarska organizacija »Alpe-Ja-

dran brez atomskih naprav« in strokovnjaki pri Uradu koroške deželne vlade, se poglobil sodelovanje z organizacijo »Global 2000«. Glavna naloga krožka naj bi bila, poiskati sredstva in poti za čimprejšnji izstop Slovenije iz jedrske energije.

Kot smo že poročali, je predstavnica organizacije za varstvo okolja »Global 2000« Eva Glawischnig pretekli teden ob predstavitvi multivizije poudarila, da je referendum o zaprtju nuklearke v Krškem »velikanska priložnost« za Slovenijo, da izstopi iz jedrske energije. »Global 2000« bo zato v sodelovanju z Greenpeaceom izkoristil vsako priložnost, da bi referendum tudi uspel. Od avstrijskih politikov pa je zahtevala, da Slovenijo v primeru pozitivnega izida referendumu pomagajo s konkretnimi ponudbami. Kanceler Vranitzky je na tiskovni konferenci preteklo soboto v Beljaku potrdil pripravljenost Avstrije, Slovenijo pomagati finančno in tehnično.

Ivan Lukan

Zastopniki Primorskega dnevnika pri ljubljanskem županu Ruplu

LJUBLJANA - Po včerajšnji tiskovni konferenci v Društvu novinarjev Slovenije so predstavniki Primorskega dnevnika obiskali ljubljanskega župana Dimitrija Rupla in ga seznanili s kriznim stanjem in sanacijskim načrtom dnevnika. Prosil so ga tudi za posredovanje pri oblasteh Republike Slovenije, da bi Primorskemu dnevniku zagotovile finančno podporo za leto 1996. Župan Rupel je poudaril, da je po njegovi oceni Primorski dnevnik izredno pomemben dejavnik obstoja in razvoja Slovencev v Italiji ter njihovega povezovanja z matično domovino in je zagotovil, da bo posegel pri pristojnih forumih za zagotovitev ustrezne podpore.

LJUBLJANA / SREČANJE ORNITOLOGOV

Za ohranitev sove kozače

Zelena luč za projekt Favnišičnega observatorija iz Trsta

LJUBLJANA - Na Ministrstvu za okolje in prostor Republike Slovenije je bil pred dnevi sestanek zainteresiranih s slovenske in italijanske strani v zvezi z ornitološkim raziskovalnim delom, zlasti z ogroženo vrsto sove kozače (*Strix uralensis*). Navzoči so bili s strani Ministrstva za okolje in prostor direktor Uprave za varstvo narave mag. Mitja Bricelj, pomočnica direktorja Uprave za varstvo narave mag. Jana Vidic in svetovalec vlade Stane Peterlin, s strani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije pa Borut Mozetic. Z italijanske strani so bili na sestanku predstavniki Favnišičnega observatorija Trzasko pokrajine in sicer njegov vodja prof. Enrico Benussi, g. Fulvio Genero in gdc. Anastasia Purić. Ornitolog iz Trsta je spremljal predstavnik Veleposlanstva Italije v Sloveniji.

Sestanek je bil sklican na željo italijanske strani, da bi razjasnili nespornost glede pristojnosti za izdajo dovoljenja za raziskovanje zavarovane zivalske vrste v Sloveniji.

Favnišični observatorij iz Trsta bi želel nadaljevati prekinjene raziskave sove kozače na Trnovskem gozdu v skladu s slovenskimi naravovarstvenimi predpisi in z vednostjo Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

Predstavniki Ministrstva za okolje in prostor so italijanske ornitologe seznanili s slovenskim postopkom za izdajo dovoljenja za raziskovanje. To pomeni, da morajo zainteresirani raziskovalci - domači ali tuji - poslati pisno vlogo Upravi za varstvo narave pri Ministrstvu za okolje in prostor in ji priložiti ustrezen raziskovalni projekt, iz katerega so razvidni: namen in cilj raziskave, podroben opis raziskovalnih posegov, metoda in kraj raziskovanja in čas trajanja. V primeru ugodne rešitve vloge bo Uprava za varstvo narave določila morebitne druge pogoje za izvajanje raziskovalnega dela.

Slovenska stran je poudarila, da je njena glavna skrb ohranitev te redke zivalske vrste, zato naj omenjeni študijski projekt v največji meri upošteva to okoliscino. Podobno zaskrbljenost je izrazil tudi Favnišični observatorij iz Trsta, ki je - zdaj ko so bili odpravljani vsi nesporazumi - izrazil pripravljenost za skupno sodelovanje z namenom, da bi poglobil znanje o sovi kozači.

Obe strani sta izrazili zadovoljstvo, ker so bile nejasnosti odstranjene in željo, da bi se tudi v bodoče v takšnih primerih posluževali ugotovljenih proceduralnih poti.

REZIJA / CIKLUS PREDAVANJ ZA ŠOLARJE

Spoznavanje rezijanske kulture

REZIJA - V petek, 10. novembra, se bo v rezijanskih nižjih srednjih solah začel ciklus predavanj o rezijanski kulturi, tradicijah in jeziku, ki ga uspešno organizira občinska uprava ob sodelovanju z kulturnim društvom Rozojanski dum. To je že sesto izdaja pobude, ki je doslej naletela na pozitiven odziv tako med osnovnosolci kot tudi med dijaki nižjih srednjih sol.

Prvi izmed gostov rezijanskih dijakov bo Andrej Furlan, ki bo spregovoril o načrtu za odprtje etnografskega muzeja, o katerem teče beseda že nekaj let in danes so pogoji za njegovo uresničitev zreli. Sledil mu bo Andrea Dapit, ki prav v teh mesecih vodi raziskovalno delo o rezijanski toponomastiki. Dapitova raziskava bo v kratkem objavljena tudi v knjigi, ki bo v prvi vrsti zadevala zaselka Solbico in Korito.

V nadaljevanju ciklusa bo režiser Igor Tuta spregovoril o večletnih radijskih oddajah o Režiji, ki jih pripravljajo za radijsko postajo Trst A. Tutojemu obisku bo sledilo predavanje etnomuzikologa Walterja Colleja, ki bo mladim spregovoril o svojem dolgoletnem raziskovalnem delu v dolini

pod Kaninom. Posebna pozornost bo namenjena pustni tradiciji na Beli.

O vprašanju izseljenstva, ki je tudi v teh krajih pustilo boleče sledi, bo spregovoril Aleks Kalc iz Narodne in študijske knjižnice.

Pobuda občinske uprave in kulturnega društva se uokvirja v širši kontek-

st manifestacij, ki jih občinski upravitelji iz Režije uresničujejo z namenom, da bi predvsem mlajšim članom te skupnosti ponudili osnovne informacije o zgodovinskih, kulturnih in družbenih značilnostih Režije.

Rudi Pavšič
Na sliki: pogled na Ravance v dolini Režije.

PREDSTAVITEV / VČERAJ V POMORSKI PALAČI OB PRISOTNOSTI VEČ STO LJUDI

Pri Sv. Andreju v načrtu olimpijski bazen

Skupino načrtovalcev vodi znameniti dunajski arhitekt Gustav Peichl - Nared že v letu 1997?

Leta 1997 bi Trst lahko končno razpolagal z olimpijskim bazenom. Tako vsaj zatrjuje predsednik nepremičninske družbe Societ  adriatica sviluppo immobiliare (SASI) Giovanni Ferrari, ki je včeraj z velikim pompom predstavil nacrt za izgradnjo plavalnega sredi ca na področju bivše tovarne strojev pri Sv. Andreju. Nacrt predvideva tudi izgradnjo večnamenskega sredi ca na Nabrežju, tam kjer zdaj stoji preživeli in dotro eni bazen Bruno Bianchi.

Predstavitev dvodelnega projekta je bila res slovesna. Potekala je v konferenčni dvorani Pomorske palače pri Sv. Andreju, ki je med drugim delo iste družbe SASI, ob udeležbi več sto ljudi. Bili so predstavniki krajevnih oblasti z zupanom Riccardom Illyjem na celu, pa tudi predstavniki gospodarskega in sportnega življenja, kakor tudi inženirji, arhitekti, geometri in gradbeniki.

Poudariti velja, da za zdaj gre le za okvirni projekt. Prvi korak za njegovo uresnitvev bi morala predstavljati sklenitev programskega sporazuma v smislu deželnega zakona st. 52 iz leta 1991 med

Dezelo Furlanijo-Julijsko krajino, Občino Trst in družbo SASI. Predsednik Ferrari se je na v erajnsji predstavitvi obvezal, da bo otvoril bazen leta 1997, a to pod pogojem, da bo programski sporazum podpisan se pred koncem tega leta, tako da bi se dela lahko pricela v prvem trimesečju 1996.

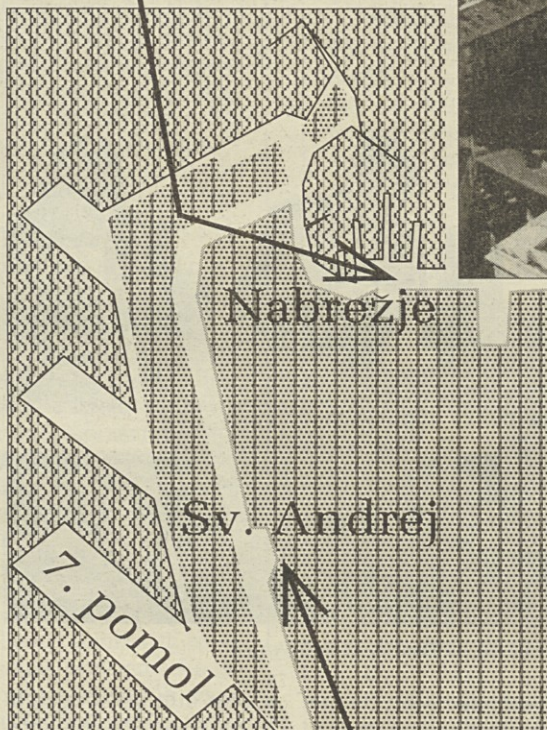
O tem, kako naj bi izgledal večnamenski center na Nabrežju, imenovan Obmorski tergestej (Tergesteo a Mare), je na predstavitvi podrobneje spregovoril dunajski arhitekt Peichl. Gre za strokovnjaka velikega ugleda, ki je nacrtoval vrsto pomembnih zgradb v Avstriji, Nemčiji in v drugih evropskih državah. Center bi zgradili tam, kjer danes stojita bazen Bianchi in vinsko skladi ce. Slo bi za kompleks, ki bi ga sestavljali dve zgradbi, večja in man ja, ki bi ju nekako povezoval razgledni stolp. Kompleks bi arhitektonsko v celoti učinkoval kot nekakšna protiutež akvarija, ki ga prav tako odlikuje značilen stolp oziroma zvornik. Imel pa bi seveda povsem drugačne funkcije, saj bi v njem uredili restavracijo, navtični center, garaže, banko, turistično agencijo, pisarne, trgovine, zdravi-

lisce in se marsikaj. Pristaviti velja, da bi moral kompleks v dokončni urbanistični ureditvi stati na področju za pešce, ki bi dejansko obsegalo vse Nabre je. Za avtomobile naj bi uredili podvoz.

Arhitekt Peichl je oblikoval tudi glavne poteze plavalnega sredi ca, vendar je nacrt zanj izdelala skupina arhitektov, med njimi Trzacan Giorgio Berni, ki je včeraj tudi predstavil pojekt publiki. To sredi ce bi zgradili na področju bivše tovarne strojev pri Sv. Andreju med Pomorsko palaco in kasarno finančnih stražnikov. V resnici bi tudi v tem primeru šlo za večnamenski kompleks, saj bi poleg olimpijskega bazena obsegal tudi nekaj trgovin in javnih lokalov, pa tudi otroške jasli. Bazen nacrtujejo skupno z izvedenci Italijanskega olimpijskega odbora ter Italijanske plavalne zveze, urejen pa bo tudi za skoke.

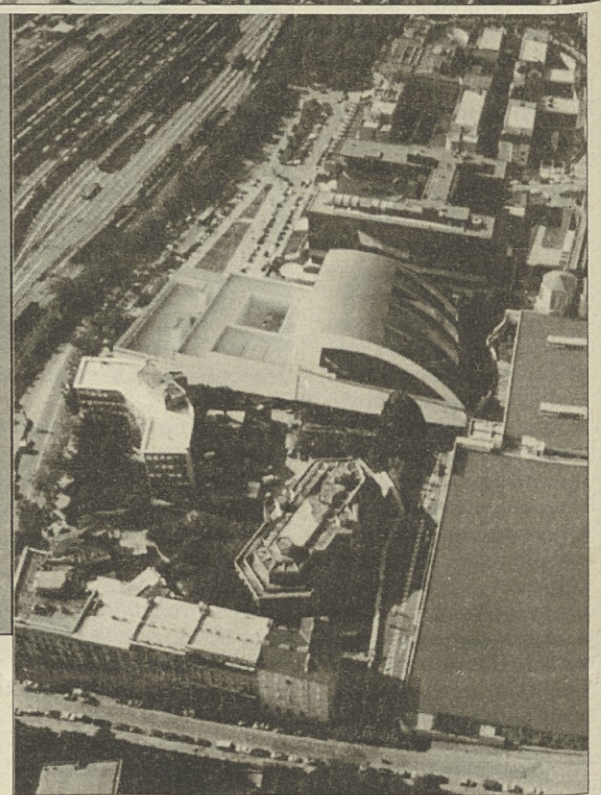
Dvodelni projekt je na v erajnsji predstavitvi pozdravil podpredsednik Italijanske plavalne zveze Paolo Barelli, laskavo pa se je o njem izrazil tudi tržaški zupan Illy. Cas bo seveda povedal, ali gre zgolj za lepe sanje.

CENTER TERGESTEO A MARE

NOVI BAZENI

Zgoraj desno si je mogoče ogledati maketo večnamenskega centra, ki ga nameravajo zgraditi na Nabrežju tam, kjer danes stojita bazen Bianchi in vinsko skladi ce, spodaj pa maketo olimpijskega bazena, ki naj bi ga zgradili na področju bivše tovarne strojev pri Sv. Andreju

KRAJEVNA POLITIKA / PO NAPOVEDIH IZ PREJŠNJIH DNI

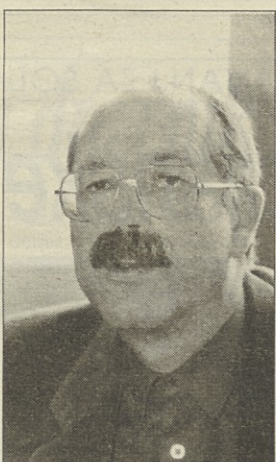
Nabrežina:  upan je sprejel odstop Gasperija in Goata

Njuna naslednika bo Depangher izbral prihodnji teden

Devinsko-nabrežinski zupan Giorgio Depangher je včeraj uradno sprejel odstop odbornikov Antona Gasperija in Giuliana Goata. Odstop bo pravno-mo en z jutrišnjim dnem, do zamenjave odbornikov pa bo prišlo prihodnji teden. Gasperi in Goat sta odstop utemeljila z vse hu jsimi odnosi med občinskimi uradi, med uradi in občinsko tajnico ter med slednjo in Depangherjevo upravo.

Odbornika sta odstop napovedala ze aprila, zupan pa ju je takrat prosil, naj ostaneta se nekaj casa v občinskem odboru, kar sta tudi naredila. Depangherju sta ponudila odstop tudi ostala dva odbornika (Vera Tuta Ban in Dario Pertot), zaradi hu dih težav, s katerimi se sooča Občina Devin-Nabrežina, pa ju je zupan toplo pozval, naj ostaneta na svojem mestu.

Položaj na nabre inskem zupanstvu ostaja vsekakor se dalje zelo težak. To je tudi včeraj spet potrdil zupan, ki se, kot kaže, se ni popolnoma odrekel nameri po odstopu, ki bi avtomatično povzročil razpust občinskega sveta in seveda predcasne občinske volitve. Ob insko upravno ko-

lesje je po Depangherjevih besedah praktično paralizirano, resitev za premostitev krizne situacije pa zal ni videti na obzoru.

Nevzdr ni odnosi med tajnico Renato Salin in upravo so vsem znani (tudi Prefekturi, ki se vedno vztrajno brani svojo funkcijo), tem težavam pa so se pridružile se nove. Občina je ze dalj casa brez načelnika knjigovodskega urada (natečaj za to mesto je bil razpisan ze pred dvema letoma), v kratkem pa bo zapustil upravo načelnik oddelka za javna dela.

Goata in Gasperija bo zupan zamenjal v prihodnjih dneh, ko bosta

uprava in koalicija, ki jo podpira, poglobili položaj in se sporazumeli, kako pravzaprav naprej. Zupan je, kot re eno, videti dokaj pesimist, mnogi pa so vsekakor mnenja, da bi odstop Depangherja in odbora ne resil te ke situacije, saj bi tajnica - kljub morebitnemu razpustu občinskega sveta - se dalje ostala na svojem mestu.

Depangher se je javno zahvalil Goatu in Gasperiju za trud in delo, ki sta ga vložila v občinsko upravo v teh ne-lahkih casih. Glede novih odbornikov pa se ni

hotel prena liti. »Preveril sem ze nekaj predlogov in kandidatur, na koncu pa bom izbral na osnovi izku enja, sposobnosti in tudi prostega casa, ki ga bosta lahko nova odbornika namenila Občini«, nam je dejal devinsko-nabrežinski zupan.

Pred imenovanjem novih upraviteljev pa bo prišlo do politirnega preverjanja znotraj večinske liste »Skupaj za Devin-Nabrežino«. Nekatere predlagane kandidature namreč, kot kaže, niso po godu Komunistični prenovi.

Poštna brošura za otroške vrtce

Dezelna direkcija Poštne ustanove je izdala ilustrirano brošuro za malčke otro skih vrtcev, v kateri jim z besedo, risbo, uganko, krizanko in saljivko podrobno razlaga vse vidike poštne službe oziroma celoviti postopek, ki je potreben za to, da oseba, ki ji pišeš, tvoje pismo dobi. Brošura pojasnjuje, kaj je priporočeno pi-

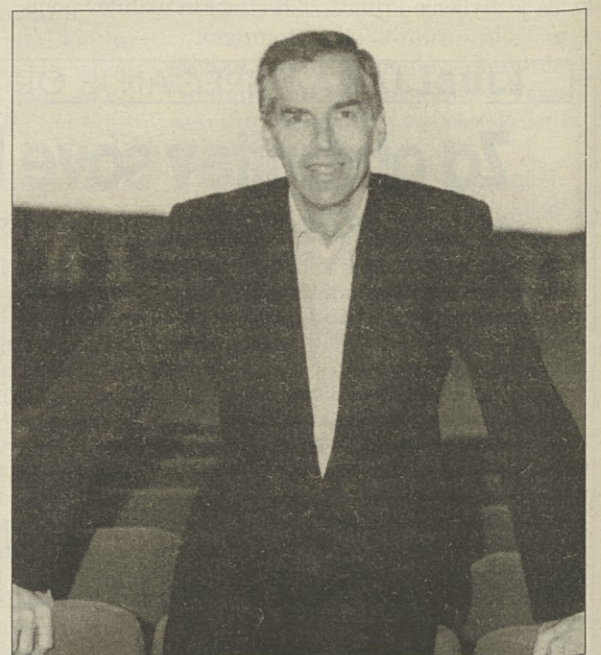
smo, kaj dopisnica, brzojavka, poštna nakaznica in te o i racun, navaja poštne stevilke posameznih krajev in prikazuje notranjost poštnega urada. Njen namen je - skratka - razširiti kulturo pošte, skoda le, da se bo ta širila med slovenskimi otroki samo v italijanskem jeziku, saj prevoda ni.

VSAK PONEDELJEK V KINU ALCIONE

Revija dokumentarcev ter filmov »o gorah«

Sinoči se je gledalcem predstavil režiser M. Radici 27. t.m. na vrsti režiserji iz FJK, Slovenije in Koroške

Gost sino njega prvega večera ciklusa filmov v kinu Alcione, posvečenih goram, je bil režiser Michele Radici iz Milana, svojcas arhitekt, ki se je specializiral za dokumentarce, ob katerih marsikomu zastane di , saj gre za ekstremne podvige sportnikov, bodisi v gorah kot na nebu in na morju. Večeru so zato tudi naredili naslov »Sport in spektakel«. Radici pravi, da dejansko ne gre več samo za sport ( eprav je treba za take podvige biti izjemno pripravljen), temveč ze za način življenja, saj se voda, zrak, hribi prepletajo (v hribih želimo na primer leteti), postanejo celota in sve te elemente želimo obvladati. Sedaj 50-letni režiser se je za to vrsto filmov odločil pred petnajstimi leti, potem ko je imel priložnost sesti v reakcij-sketalo znanih »Frecce tricolori«. Tudi sam je sportnik in je zato ljudem, ki tega ne morejo po eti, želel približati poslednje me e sporta, di  mladenec, ki se spu ajo po zasneženih, poledenelih, skoraj navpičnih pobojih, ki s padalom skakajo z ameriških nebotičnikov, ki brez kakrsnekoli vrvi plezajo po teh neboti nikih... Gledalcem v dvorani je se

Režiser Michele Radici (Foto KROMA)

marsikaj razkril, kot na primer težave pri snemanju, zacensi s finančnimi preprekami. Za nekajminutni film je namreč potrebnih okrog 60-70 milijonov lir, zanj porabijo tudi po ves teden (spust s smučmi snemajo po delih, kot se pač po ne pri vsakem filmu, vendar se vreme v hribih kaj hitro pokvari in morajo cakati, na koncu nekajminutnega filma vreme ne more biti drugačno kot v

zacetku). Ciklus filmov v Alcioneu je priredila Lega Montagna - UISP s sodelovanjem združenja La Marmotta, nadaljeval pa se bo 13., 20. in 27. t.m., nakar bodo filme predvajali se druge po Italiji. V ponedeljek, 27. t.m., bodo na vrsti filmi režiserjev iz FJK, Slovenije in s Koroške, ki jih bo izbrala posebna režija in ki bodo tistega večera tudi nagrajeni.

Opozicije so v glavnem proti - SKP zbira podpise za referendum

Nezgoda se je pripetila na krizišču za Boljunec in za igrisce za golf, kjer je doslej ze pršlo do stvilnih incidentov. Nasploh je tamkajšnji odcep (se zlasti ovinek, ki je nekaj sto metrov dlje) izredno nevaren in zahrbtn, posebno za tujce, ki se verjetno zanašajo, da pri oznakah za zmanjšanje hitrosti »pretiravajo«.

S SEJE GLAVNEGA ODBORA V KRIŽU /

ZSKD se pripravlja na izredni občni zbor

Odbor sprejel stališče v podporo Primorskega dnevnika

Predsinocnjim se je v dvorani kriskega doma Alberta Sirka se zadnjič pred obcnim zborom sestel glavni odbor Zveze slovenskih kulturnih društev; v ospredju pozornosti je bila razprava o novem statutu, ki ga bodo člani najmnostičnejše slovenske kulturne organizacije v Italiji odobrili že konec novembra. Izredni občni zbor pa je določen za petek, 24. t.m., ob 19.30 oziroma v drugem sklicu ob 20. uri v dvorani Prosvetnega doma na Opcinah.

Urejen in z zakonskimi pravili usklajen statut omogoča delovanje v državnem sistemu. Obstoj dejansko organizirane stvarnosti pa jamci predvsem urejeno in prisotno članstvo. Zato bo napovedani izredni občni zbor ZSKD eden najvažnejših mejnikov na življenjski poti organizacije, v kateri morajo imeti člani pravico in seveda dolžnost preverjati opravljeno delo, ga presoiti in nacrtovati. Vsak občni zbor - izredni pa se posebej - je torej trenutek, ki zahteva prisotnost vseh članov, društev in skupin, ki verjamejo v dragocenost ljubiteljskega kulturnega dela. V sedanjem času nam je organizirana mreža delovanja dragoceno potrebna za ohranjanje, utrjevanje in razvoj. Zato je nujno potrebno, da vsak, ki mu je ponudena možnost neposrednega poseganja, vanjo vlaga svoje misli in moči.

Besedilo novega statuta, ki ga je tudi z upoštevanjem mnenj in pripomb svojih članov izo-

S seje glavnega odbora ZSKD v kriškem domu Alberta Sirka (foto KROMA)

blikovalo vodstvo ZSKD, uvaja zelo jasno pojmovanje pravice-dolžnosti vsakega posameznega člana Zveze: po eni strani je torej polnomocni občni zbor članstva, ki lahko odloča o največjih korakih organizacije. Po drugi strani pa je zabeležena dolžnost vsakega člana, da izrazi svojo pripadnost in jo seveda

v času tvorno potrjuje.

Na predlog deželnega predsednika Aceta Mermolje je glavni odbor sprejel in odobril zahtevo vodstva ZSKD, da se Primorski dnevnik ohrani in razvija v sedanjem obsegu in samostojnosti, ki je bistveni pogoj za pravo informacijo. V pismu, ki je včeraj bilo odposlano vsem pristojnim držav-

nim organom Slovenije, ZSKD izraža zaskrbljenost nad političnimi polemikami glede vsebin Primorskega dnevnika in njegovega lastništva. Obenem vabi Slovenijo, naj ima posluš za potrebe časopisa, ki utrjuje narodno zavest in je bistven za življenje dobrega dela naše skupnosti.

Damiana Ota

Novi dokumenti in tolmačenje zgodovine Trsta v letih 1943-45

»Julijska krajina 1943-45 - Novi dokumenti in nova tolmačenja«. To je naslov predavanja, ki ga prirejata danes, ob 17. uri v Cesarski dvorani hotela Savoia Axcelsior v Trstu, tržaška sekcija Evropskega federalističnega gibanja in Krožek Istria. O tej za naše mesto vedno zanimivi a izredno delikatni temi bo govoril docent za sodobno zgodovino na rimski univerzi

La Sapienza prof. Paolo Simoncelli.

Simoncelli je zelo znan zgodovinar tako na vsedržavni kot mednarodni ravni. Ukvarja se tako s srednjeveško kot sodobno zgodovino. Njegova biografija Galileja je bila deležna celo cenzure Vatikana. V zadnjem razdobju se posveča tudi polpretekli zgodovini naših krajev in Trsta se posebej.

DSI / HUMOR V LJUDSKI PESMI

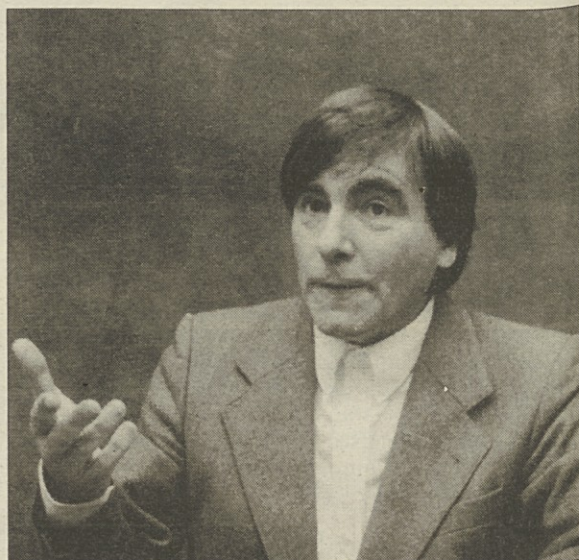
»Smo Slovenci res tako resni?«

Dr. Tersegglav o principu umetnosti

Ali je princip (slovenske) umetnosti res tragičen? Na to vprašanje je poskušal odgovoriti dr. Marko Tersegglav, ponedeljkov gost Društva slovenskih izobražencev. Področje, ki se ga je dotaknil, obsega zajeten opus slovenske ljudske zakladnice: ljudske pesmi, ki jih je delno ovrednotila že romantična sola, za njo pa se številni raziskovalci različnih smeri in tokov.

»Humor je prisoten v slovenski poeziji, vendar pa ga vse prevečkrat zanemarimo in se prepustimo občutku, da so ljudske pesmi v veliki večini žalostne,« je povedal predavatelj. Njegov živahen prikaz je s kančkom avtoironije pestro prikazal položaj literarne zvrsti. »Nasa estetska načela so vedno privilegirala visokostni element tragedije in postavljala vse, kar je bilo komicnega ali saljivega, na stopnjo lahkotne književnosti.« Vodilo, ki ni bilo samo slovensko, lahko dodamo. »Cim se ukvarjas s saljivim, veljas za manjvrednega znanstvenika,« je skomignil z rameni dr. Tersegglav

»Se vecja dilema se pojavi, ko moramo vrednotiti ljudsko produkcijo. Te pa ne moremo meriti s kriteriji, ki veljajo za literarne zvrsti umetniškega izvora.« Gost večera je ob tem tudi poudaril, da je izbor ljudske

Predavatelj dr. Marko Tersegglav (Foto Balbi/KROMA)

poezije, ki je dostopen solarjem in dijakom, povsem neprimeren, saj izpostavlja le tragične lirike in zavraca razposajono saljivost.

Predavanjem se je razvilo in iz začetne teme preslo na sedanje ustvarjanje humorističnih literarnih proizvodov, ki nastajajo med sirsimi ljudskimi

množicami - od vica do pesmi. V obravnavo so bili zajeti tudi drugi trenutki vsakdanjega življenja, na primer televizijska ali politična debata. In čisto ob zaključku izzivalno saljivo vprašanje: »Ste opazili, da se Slovenci ne znamo kregati brez s o v r a s t v a ? «

MG

JUTRI GOST KROŽKA MIANI

Nando Dalla Chiesa s svojo zadnjo knjigo

Nando Dalla Chiesa, sin karabinjerskega generala, ki ga je mafija umorila v Palermu, bo jutri spet gost krožka Miani. Priložnost za ponovno snidenje z nekdanjim poslancem političnega gibanja La Rete in kandidatom za milanskega župana, je izdaja njegove zadnje knjige I

trasformisti, v kateri opisuje svoje izkušnje v politiki in javnem življenju. Knjiga je odlična pripomoček za tolmačenje politične stvarnosti zadnjih treh let, ki je korenito preobrazila tudi politično miselnost. Srečanje bo ob 17.30 v modri dvorani hotela Savoia Excelsior.

BOLJUNEC / AKCIJA

Skrb za lepši videz predela »Na jami«

Večkrat gledamo v svet in občudujemo bisere raznih turističnih krajev, pozabljamo pa na svoj domaći kraj in ga niti ne cenimo, kot bi se v resnici spodobilo. Pri tem si tudi ne vzamemo časa za razmislek, saj živimo v dobi, ko drvimo s svojim avtomobilom na delovno mesto in spet domov in nato prižgemo televizor in se zapremo med stiri zidove, ko se med seboj skorajda ne poznamo več, ko nihče nima časa, da bi pogledal, kaj ima okrog sebe. In vendar je tudi kraj, v katerem živimo, lahko lep in zanimiv in obsega koticke, ki nam jih drugi lahko zavidajo. Tega so se zavledli odborniki KD France Prešeren iz Boljunca, ko so si pred kratkim ogledali prostor »Na jami« skupaj z dolinskimi županom Borisom Pangercem ter s članom tehničnega urada. Ta prostor, kjer izvira kristalna voda in kjer so v preteklosti prale boljunske perice, ima danes vecnamensko vlogo. Sedaj ga vaščani uporabljajo kot prireditveni prostor za vaško sagro. V hišici Na jami prireja večkrat fantovska svoje sestanke, tako imenovane fantovske ure, tam pripravljajo tudi maske za pustni sprevod. V nekdanji pralnici pa si je domaćin Aldo Zobec uredil ribogojnico.

»Jama« se je tisti dan zdela društvnim odbornikom nekoliko zanemarljena. Zato so takoj na naslednji seji sklenili, da v nedeljo, 12. novembra organizirajo čistilno akcijo. Očistili bodo okrog vode, poželi travo in uredili strugo. Zato vabijo tudi vse vaščane, da se te čistilne akcije udeležijo, saj so take pobude v prid vsem vaščanom, tako da bo prostor »Na jami« spet zazivel kot ena najlepših točk v dolini reke Glinsce in postal se bolj vreden obiska.

Švara Magda

IZLET / V OKVIRU DELOVANJA KROŽKA ZA BOLJŠE SOŽITJE

»Ob pečini - La rupe« na Idrijskem

Na Opcinah deluje narodnostno mešani kulturni krožek z dvojezičnim imenom »Ob pečini - La rupe«, ki ima svoj sedež na Brdini. Program delovanja je zasnoval na tvornem gojenju sožitja s spodbujanjem medsebojnega spoznavanja, zblizevanja in spoštovanja. Tem plemenitim ciljem namenja razne konference in predavanja, razstave, poučno-družabne prireditve in izlete, v njegovem okviru pa deluje tudi tečaj slovenskega jezika za italijanske someščane. Letos ga s pridom obiskuje kaka desetina predvsem mladih članov krožka. Predsednik krožka je agilni Elio Gurtner, tečaj slovenščine pa vodi prof. Patrizia Vascotto, Italijanka, ki se je sama zelo dobro naučila slovenščine in svoje znanje zdaj z uspehom posreduje drugim. Prof. Vascotto je tudi predsednica Skupine 85, ki je pred kratkim priredila v dvorani muzeja Revoltella tri izjemno uspešne večere, posvečene spoznavanju Slovencev med italijansko javnostjo.

Krožek »Ob pečini - La rupe« je minulo nedeljo v okviru svojega delovanja priredil izlet kakih 40 svojih članov v Cerko in Idrijo na ogled partizanske bolnice »Franja« nad Novaki in Mestnega rudniškega muzeja v Idriji.

Po predhodnem prijateljskem organiza-

cijskem posredovanju, sta udeležence izleta v Idriji pričakala in pozdravila idrijski župan in ravnatelj Mestnega muzeja prof. Samo Bevk in bivši ravnatelj Muzeja prof. Jurij Bavdaz, ki je gostom bil tudi ves na razpolago za nadrobne razlage, ne samo obiskanih objektov, to je bolnice »Franja« ter Mestnega in rudniškega muzeja v Idriji, marveč tudi zgodovine Idrije in celotnega

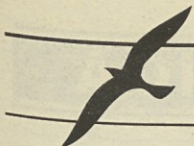
idrijsko-cerkljanskega območja od začetkov do današnjih dni.

Na izletnike, zlasti tiste, ki so prvič bili na ogledu »Franje« je ta narodni spomenik humanosti in trpljenja borcev za svobodo naredil izredno močan vtis, pri ogledu muzejskih zanimivosti Idrije pa so se iz pripovedi prof. Bavdaza seznanili predvsem z zgodovino rudnika zivega srebra. Ogledali so si tudi orjasko strukturo kolesa iz prejšnjega stoletja na vodni pogon v funkciji rudnika. Prav tako so se izletniki podali k znamenitemu Divjemu jezeru, kamor jih je prihitiel pozdravil tudi idrijski rojak, sedanji konzul Republike Slovenije v Trstu, prof. Tomaz Pavšic.

Poleg prijaznosti in pozornosti idrijskega župana Sama Bevka, spremljevalca prof. Jurija Bavdaza in konzula Tomaža Pavšica, je k uspehu izleta prispevalo tudi sicer mrzlo, toda lepo sončno vreme, ki je idrijsko-cerkljansko pokrajino predstavilo se dodatno v vsej njeni lepoti rdečih poznojesenskih barv.

Predsednik krožka Elio Gurtner je vzornemu vodcu prof. Bavdazu pred slovesom poklonil v zahvalo knjigo o Opcinah in izkaznico castnega člana krožka ter priloznostno nabirko za bolnico »Franja«.

Jože Koren

DIALOGI / FILM VUKA BABIĆA

Breme družbe na robu propada

O delu je spregovoril senator Bratina

Ob trzaski premierski predstaviti Babičevega filma Breme-Teher je bila dvorana gledališča Miela skorajda nabito polna. Združenje Trieste Contemporanea, ki je v sklopu Dialogov s srednjeevropsko kulturo privedilo večer, je tokrat popeljalo občinstvo v nizine vojvodinske pokrajine. O vprašanjih, ki jih odpira film, o narodnostnem položaju kraja, ki ga oriše, o socialnih vidikih in psiholoških poteh, ki privedejo glavnega junaka do samomora, sta po projekciji spregovorila senator Darko Bratina in režiser Vuk Babić.

»Film je mogočen antropološki portret brez dramatičnih ekscesov, pač pa poln poetičnih prelivanj. Prisili nas, da se ob njem zamislimo,« je takoj ob začetku povedal senator Bratina. Nato se je spustil v duševnost junakov in podčrtal umetniško moč nekaterih trenutkov Babičevega dela. Poseben poudarek je namenil aktualni temi jezikovno mešane družbe in različnih aspektov

njenega vsakdana.

»Nisem srbski režiser, kot pravi program ob vhodu v dvorano,« se je občinstvu predstavil Vuk Babić, »Sem recimo tudi madžarski režiser, ker je ta film delno posnet v madžarsčini, ceprav sam tega jezika ne poznam. Vedno sem bil in vedno bom Jugoslovčan, ne v smislu državnega teritorija, pač pa enotnosti in bratstva, ki

ju je ta država predstavljala.« Izjava je pri nekaterih gledalcih sprožila krajši aplavz, pri drugih pa tih komentar. Nato je beseda stekla o filmu.

Režiser je prikazal »življenjsko pot« dela, se zaustavil ob določenih aspektih (predvsem ob kritiki jugoslovanske družbe, njenih vrednot in hipokrizije) in spročilo filma. MG

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 6. do NEDELJE, 12. novembra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Combi 17 (tel. 302800), Naselje Sv. Sergija - Trg 25. aprila 6 (tel. 281256), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Combi 17, Naselje Sv. Sergija - Trg 25. aprila 6, Ul. Mazzini 43, Zavljje - Ul. Flavia 89.

FERNETICI (tel. 416212) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43 (tel. 631785).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

Carrey, Nicole Kidman.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Al di là delle nuvole«, r. Michelangelo Antonioni, i. John Malkovich, Sophie Marceau, Kim Rossi Stuart.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.00 »Al di là delle nuvole«, r. Michelangelo Antonioni, i. John Malkovich, Sophie Marceau, Kim Rossi Stuart.

PRIREDITVE

V POSTNI PALACI (Trg Vittorio Veneto) bodo jutri, 9. t. m., ob 18. uri odprli razstavo TRST, MESTO V KINU: 1896-1929. Pobuda sodi v okviru kulturnih prireditvev "Trieste contemporanea".

SKD TABOR v sodelovanju z MPZ in ZPZ Tabor, z MePZ Primorec-Tabor in mladinskim zborom Vesela pomlad vabi na srečanje POJEM MOJI ZEMLJI ob predstavitvi zbirke esejev "Ogledalo" Aceta Mermolje in pesmarice Igančija Ote, ki je izšla ob petdesetletnici ZSKD. Uvodno misel o pesmarici bo podal Sveto Grgić v petek, 10. t. m., ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opcinah.

KD S.SKAMPERLE nadaljuje niz večerov ob 50. obletnici osvoboditve v petek, 10. t. m., ob 20.30 bo v društvenih prostorih Bogomila Kravos osvetlila NEUSAHJIVOST PROSVETNEGA DELOVANA (med obema vojnama).

SKD PRIMOREC - Trebče vabi v petek, 10. t. m., ob 20.30 v Ljudski dom na DRUZABNI VEČER s srečelovom, lepim petjem in glasbo.

KD I. GRBEC - Skedenjska ul. 124 "Majolka bod pozdravljena... V Skednju z vincom bo pripravljena MARTINOVANJE v soboto, 11. t. m., ob 20. ure dalje v društvenih prostorih. Za veselo razpoloženje bosta poskrbeli Vanca in Tonca. Vabljeni, vabljeni, vabljeni!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB vabi v soboto, 11. t. m. vse mlade na VESELO MARTINOVANJE na Prosek. V skavtskih prostorih pri cerkvi se bomo zabavali ob zvokih harmonike, prigrizku in pijaci ter tekmovalju v pripovedovanju "pivskih smesnic". Začetek ob 18.30.

PD SLOVENEC vabi v nedeljo, 12. t. m. od 17. ure dalje v Hribncu na veselo MARTINOVANJE ob prijetni glasbi, pečenju kostanja in pokušnji novega vina domačih vinogradnikov.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom v nedeljo, 19. t. m., ob 17. uri gostuje KUD Zarja - Trnovlje iz Celja z Nusicevo komedijo "MISTER DOLAR". Preživite z nami zabavni popoldan!

Danes nas dragi PEPI RAVBAR obletnico okroglo ima. Vse najbolje kar se da mu želijo vsi njegovi. Hip, hip, hura za NEVO ZAGHET, ki je v ponedeljek z odliko in pohvalo diplomiral na trzaski leposlovni fakulteti! Svoji bivši odborniki in dolgoletni članici čestitajo vsi prijatelji iz Slovenskega kulturnega kluba.

IZLETI

SINDIKAT S.P.I. - C.G.I.L. Devin-Nabrezina prireja dne 8. decembra, ob zaključku sezone, izlet v goriska Brda. Zjutraj ogled obrata "Casa del Miele" in tipičnega agriturizma. Kosilo in ples v popoldanskih urah. Odhod iz Nabrezine, Sestljana, Devina in Stivana. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka S.P.I. v Nabrezini - trg Sv. Roka 103, tel. st. 200698 ali tel. st. (ob uri obedov) 200007 in 299640.

KRISKA ZVEZA upokojencev SPI - C.G.I.L. prireja 8. decembra ob

zaključku sezone izlet v Givero del Montello (TV). Vpisuje M. Turel, tel. st. 220266 ali 220710.

OBVESTILA

KROZEK ALTIPIANO KRAS SKP priredi danes, 8. t. m., ob 20. uri v prostorih Prosvetnega društva JAVNO ZBOROVANJE na temo: navodila občanom za predložitev morebitni popravkov in sprememb regulacijskega načrta. Sodelujejo Jacopo Venier (občinski svetovalec), Giuliana Zagabria (odgovorna pri urbanistični komisiji SKP) in Tatjana Malalan (rajonska svetovalka). Vabljeni!

OBCINSKA UPRAVA v Dolini prireja tečaj slovenskega jezika za občane, ki ne poznajo slovenskega jezika in bi se ga radi naučili. Tečaj bo potekal v večernih urah dvakrat tedensko pod okriljem Ljudske univerze. Vpisovanje vsak delavnik od 9. do 12. ure v tajništvo občine, kjer bodo zainteresirani dobili tudi vse potrebne informacije o poteku tečaja. Rok vpisovanja zapade v soboto, 11. t. m.

SK BRDINA sporoča, da se nadaljuje telovadba v repenski telovadnici vsako sredo od 18. do 20. ure.

SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo 17., 18. in 19. t. m. v Domu Bridina na Opcinah.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV iz Trsta vabi udeležence pevskega tečaja na Dobrni na skupno vajo, ki bo jutri, 9. t. m., ob 20. uri v Finzgarjevem domu na Opcinah.

V MLADINSKEM DOMU Boljunec bo potekal tečaj sivanja in krojenja. Tečaj bo vodila Martina Bogatec pod vodstvom gospe Adriane Reggente. Informacije in vpisovanje jutri, 9. t. m., ob 20. uri v Mladinskem domu.

SRENJA DOLINA, KD V. Vodnik, Mladinski krozek, Majenca, Zadruga Dolina in Zadruga Dolga Korona vabijo vse vasčane, da se udeležijo sečnje na Brdu v okviru projekta Dolina 2000. Zbirališče v soboto, 11. t. m. in nedeljo, 12. t. m., ob 8. uri na pol poti, ki pelje v zadrzni hlev.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu obvesča, da bo torkla pričela obratovati z 14. novembrom. V tem smislu smo organizirali dve srečanju z oljkarji, da obrazložimo letošnji potek in ostale informacije, ki so vezane na delovanje oljkarstva. Srečanje se bosta vsilili danes, 8. t. m., ob 20. uri v bivši soli v Camporah ter v petek, 10. t. m. v dvorani KD F.Venturini pri Domju. Za vse ostale informacije tel. na st. 382555.

MAI OGLASI tel. 040-361888

ZAIZIDLJIVO zemljišče prodajam resnemu kupcu, na Proseku. Tel. st. 225590.

PRODAM mercedes 190 E 1800, letnik '92 v odličnem stanju. Tel. st. 226225 v večernih urah.

PRODAM Lancia Delta 1300 LX v dobrem stanju za 2.800.000 lir. Tel. st. 229464.

TRAKTOR Pasquali 18

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (priloge) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure

PUBLIST - Trst Ul. Valdivino 36 tel. 040-361888 - fax 040-768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

Sreda, 8. novembra 1995

9

k.m.s. priključki prodam. Tel. st. 229250.

SAMOJEDO mladice z rodovnikom prodam. Tel. v večernih urah na st. 040/229213.

TOVARNA pohištva nudi zaposlenim in nezaposlenim osebam delo v Trstu, okolici in obmejnih področjih z Slovenijo in Hrvaško (ne prodaja). Za informacije tel. na st. 0338/375844.

LEKCIJE iz angleščine nudi univerzitetni študent z diplomom Trinity college in praksi v Londonu, tudi iz italijanske in prava. Tel. st. 040/225603.

SLASCICARNA St. Honorè na Opcinah zaposli vestno vajenka/podajalko. Tel. st. 213055 v času poslovanja.

LJUDSKI DOM iz Kriza isče novega upravitelja. Interesenti na se javijo na tel. st. 220237 ob uri obedov.

PODARIM klavir potreben popravila. Tel. st. 299360 ob uri kosila.

GOSPA srednjih let vesča nege ostarelih ljudi in pridna kuharica isče službo podnevi in tudi ponoči. Klicati v večernih urah na st. 575145.

OSMICA v Dolini pri Mariu Zerjalu.

OSMICO ima odprto Usaj - Nabrezina st. 8. Toči belo in crno.

MILIC je odprl kmečki turizem v Zagradcu st. 2. Tel. st. 229383. Ob torkih zaprti.

OSMICO ima odprto Tavcar, Ivanji Grad pri Komnu do 12. novembra.

OSMICO bo ob praznovanju sv. Martina odprlo FC Primorje na sedežu od jutri, 9. do vključno ponedeljka, 13. t.m.

PRISPEVKI

V spomin na Ljudmilo Grgić daruje Danica Krizmančič (Padrice 38) 10.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Marto Werk-Volk darujeta Sonja in Stanko Budin 100.000 lir za SK Kras.

V počastitev spomina pok. Ade Conc roj. Kjuder darujeta družini Zerjalu 50.000 lir za gradnjo Kulturno-sportnega centra v Lonjerju.

V počastitev spomina Milke Batič in Rudija Lanca darujeta Marija in Vera z družinama 50.000 lir za gradnjo Kulturno-sportnega centra v Lonjerju.

V počastitev spomina pok. Marte Werk darujeta Anita S. in Vera Z. 60.000 lir za KD Ivan Grbec.

Ob poroki hčerke Ani darujeta Zofka in Bernard Sosić 50.000 lir za sklad za obnovljene orgle v cerkvi sv. Jerneja na Opcinah.

V spomin na Marto Werk-Volk daruje Milan Bolcic 50.000 lir za KD Ivan Grbec.

V spomin na svojo učiteljico Marto Werk-Volk darujejo bivši učenci Andrej Santin, Sara Zobec, Massimo Ferluga, Kristina Magajna in Majda Bordon 130.000 lir za KD Ivan Grbec.

V spomin na Marto Werk-Volk daruje Savi in Bruno 50.000 lir za KD Ivan Grbec.

8.11.1993 8.11.1995

Minili sta dve leti, odkar nas je zapustil naš dragi

Cveto Marc

Z ljubeznijo se ga spominjajo

zena Marija

in vsi, ki so ga imeli radi

Dolina, 8.11.1995

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 24. SEPTEMBRA 1995 DO 27. MAJA 1996

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.35)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.29)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.41)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34). Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.18)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.18)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.18)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.48)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.18)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.40)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.01)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.18)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.22)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.33)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.13)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.36)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.31)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.18)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.36)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.18)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Ženeva	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.18)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.18)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.11)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen ob praznikih)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27) (ukinjen ob praznikih)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen ob praznikih)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen ob praznikih)	12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.24), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54). (ukinjen ob praznikih)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E 221)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) prihaja iz Zeneve - Opčine (9.40) - nadaljuje v Zagreb	6.52	(E 240)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Budimpešte - Opčine (6.24) - nadaljuje v Benetke
12.02	(IC 243)	DRAVA - prihaja iz Benetk - Opčine (12.28) - nadaljuje v Budimpešto	10.58	(IC 264)	KRAS - prihaja iz Zagreba Opčine (10.28)
17.57	(IC 265)	KRAS - Opčine (18.25) - nadaljuje v Zagreb	16.57	(E 242)	DRAVA - prihaja iz Budimpešte - Opčine (18.30) - nadaljuje v Benetke
0.02	(E 241)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Benetk - Opčine (0.50) - nadaljuje v Budimpešto	19.51	(E 220)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - prihaja iz Zagreba - Opčine (19.23) - nadaljuje v Zenevo

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

Pri salezijancih slike Viktorja Godniča

V salezijanskem zavodu S. Luigi v Ul. Don Bosco je postavljena razstava slikarja Viktorja alias Viktorja Godniča. Umetnik, rojen v Nabrezini leta 1920, je bil v mladih letih poklicni nogometaš, po srečanju s salezijanci, posvetitvi za duhovnika in diplomi iz likovne umetnosti pa se je posvetil likovni vzgoji v salezijanskih solah. Razstava ponuja pregled opusa umetnika, ki se je od impresionističnih začetkov povzpел do povsem originalne govorice, tesno povezane z njegovim etičnim in ekzistencialnim prepričanjem. Razstava je na ogled vsak dan, tudi ob nedeljah, do 19. novembra med 8. in 20. uro.

Na sliki: Victorjev "Kristus na antenah"

PIREDITVE

OBČINA SOVODNJE prireja ob 50-letnici osvoboditve in 30. obletnici spomenika padlim v Sovodnjah niz prireditev. V tem okviru bo v petek, 10. novembra, ob 20. uri v sovođenjskem Kulturnem domu Milan Pahor predaval o Narodnem domu v Trstu.

SPD GORICA prireja v nedeljo, 12. novembra, martinovanje v lovski koči na Kremencah nad Rencami. Na razpolago je se nekaj mest. Možnost prevoza iz Gorice in nazaj. Prijave na sedežu društva in pri odbornikih.

KD KRAS DOL-POLJANE prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 11. novembra, v nekdanji soli na Palkiscu. Rezervacije sprejemajo do jutri, 9. novembra, na tel. st. 78171 ali 78162.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Gorisko prireja 19. novembra večerjo ob martinovanju v gostišču Fogolar v Gallianu pri Cedadu. Vpisovanje na sedežu in pri poverjenikih do 8. novembra.

MARTINOVANJE bo 11. novembra v domu na Bukovju v priredbi KD Briski gric. Ob domači večerji in odlični pijaci, bo za razvedrilo poskrbel ansambel narodnozabavne glasbe. Prijave in informacije na sedežu od ponedeljka do petka od 20. do 21. ure in pri Maji Humar (tel. 884187) in Emanueli Juretič (81163).

KONCERTI

V OBCINSKEM GLEDALISCU V TRZICU bo nocoj ob 20.30 nastopil pianist Francois Joel Thiollier. Izvajal bo skladbe Bacha, Mozarta, Czernyja, von Weberja, Liszta in Chopina.

OBVESTILA

SKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesne vaje za otroke in odrasle. Prijave pri Milki Pahor tel. 419993 ali pri odbornikih društva.

OBCINA DOBERDOB obvesca, da je tehnični urad odprt ob torkih in četrčkih med 17. in 19. uro.

SGZ GORICA je odprlo okence na sedežu Zadrugne kreditne banke v Doberdobu. Članom s tega območja je na razpolago ob sredah od 14.00 do 15.30.

SKD HRAST- Sportni odsek organizira rekreacijsko in predsmučarsko telovadbo. Za informacije kličite na številko 78130 ali 419957.

OBCINA SOVODNJE OB SOCI sporoča, da so stopili v veljavo novi urniki občinskih uradov za stranke: 1) anagrafski urad, tajništvo in knjigovodstvo: od ponedeljka do petka 8.00-9.30 in 12.00-13.30; ob sredah tudi 15.30-18.00; ob sobotah 9.00-12.00; 2) tehnični urad: ob torkih in četrčkih 12.00-13.30, ob ponedeljkih in sredah 16.00-18.00. Občinska knjižnica deluje ob torkih in četrčkih od 10.00 do 12.00; ob ponedeljkih, sredah in petkih od 15.00 do 18.00.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU bo zaradi izrednih obveznosti knjižnicarke do vključno 15. novembra delovala v torek in četrtek od 15. do 17. ure.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL deluje vsak delavnik od 10. do 12. in od 13. do 17. ure razen ob četrčkih, ko so dopoldne zaprti.

OBCINSKA KNJIZNICA V SOVODNJAH posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 15. do 18. ure, ob torkih in četrčkih pa od 10. do 12. ure.

KINO

GORICA
VITTORIA Danes zaprto. Jutri (Gorica kinema): 20.45 »La ceremonie - Il buio della mente«. Rež. Claude Chabrol, igrajo Isabelle Huppert, Sandrine Bonnaire, Jacqueline Bisset. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 17.30-19.45-22.00 »Show girls«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

KULTURNI DOM (mala dvorana) 20.30 »Backup - slovenska beseda na Koroskem«. Prisoten bo Miha Dolinsek, avtor tega prvega slovenskega celovečernega koroskega dokumentarnega filma.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE obvesca, da je se nekaj prostih mest za naslednje tečaje: vodenje knjigovodstva v podjetju (80 ur), windows office (windows, winword, excel (100 ur), tehnike prodaje (30 ur), marketing za obrate v vinogradnistvu (20 ur). Vpisovanje in informacije v tajnistvu zavoda v Gorici, Ul. della Croce 3, tel. 81826.

RAZSTAVE

V KULTURNEM DOMU V GORICI je do 10. novembra na ogled skupinska razstava 15 slikarjev z Goriske, ki jo prireja Kulturni dom in likovno združenje Endas iz Trzica. Ogled ob delavnikih od 9. do 13. ure in med prireditvami.

V GALERJI KINA VITTORIA je na pobudo likovnega združenja Exit postavljena razstava slikarjev Alessandre Bernardis, Micheleja Drascka in Hermana Kosica. Na ogled bo do 12. novembra po urniku kinodvorane.

V NEKDANJH ZAOPRIH na GRADU je do 12. novembra odprta retrospektivna razstava grafika Virgilia Malnija. Ogled: delavniki 9.30-12.30 in 14.00-17.00, nedelje in prazniki 10.30-12.30 in 14.00-18.00. Ob ponedeljkih zaprto.

KATOLIŠKA KNJIGARNA vabi v petek, 10. novembra, ob 18. uri na odprtje razstave slikarja Borisa Zuliana. Umetnika bo predstavil kritik Josko Vetrh.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL GIARDINO (Baldini), Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

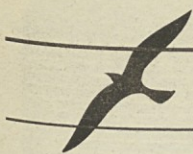
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341.

LEKARNA V DOBERDOBU

AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30, Cosima Carrieri vdova Giustizieri, iz splosne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče; ob 11. uri, Silvio Birsca, iz splosne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče.

KMEČKA BANKA / POGOVOR Z G. BONOM (CGIL)

Treba je ohraniti slovenskost banke

Le tako, meni Bon, bo mogoče zavarovati delovna mesta v sicer finančno trdni banki

Pred nedavnim smo poročali o ustanovitvi novega sindikalnega predstavništva Fisac-Cgil med osebjem Kmečke banke. K sindikatu je pristopilo že precej uslužbencev, ki niso bili zadovoljni z dosedanjim ravno sindikalne zascite v sklopu avtonomnega sindikata Fabi. Da bi poglobili razloge te izbire in katera je strategija zveznega sindikata glede varstva pravic osebja v sklopu celovite problematike Kmečke banke, smo stopili do pokrajinskega tajnika Cgil Giuliana Bona in ga najprej vprašali, zakaj in s katerimi cilji so ustanovili novo predstavništvo.

»Takoj naj povem, da je do ustanovitve predstavništva Fisac-Cgil prišlo na zahtevo osebja. Lani so vsi strnjeno stopili v avtonomni sindikat v legitimnem prepričanju, da bodo tako najbolje varovali svoje pravice. Po enem letu komisarje uprave pa so mnogi spoznali, da najbrž ni tako. Pri tem pa želim pojasniti, da nočem delovati v kontrapoziciji z nikomer in da smo svoje samostojno sindikalno predstavništvo, ki je odprto tudi zvezama Cisl in Uil, bili prisiljeni ustanoviti zaradi tega, ker na bančnem področju se niso priznana enotna sindikalna predstavništva, v katera tako včlanjeni kot nevčlanjeni uslužbenci volijo svoje predstavnike. Ustanovitev svojega predstavništva je bila neobhodno potrebna za to, da osebje lahko uživa vse sindikalne pravice, ki jih predvideva statut delavcev.«

Zakaj je bil del osebja nezadovoljen s prejšnjim sindikatom?

»Gotovo zaradi tega, ker uslužbenci skorajda niso bili soudeleženi v zapletenem in intrigantnem dogajanju okrog Kmečke banke, četudi prav oni največ tvegajo v morebitnem procesu prestrukturacije. Za klijente namreč ni nobenih težav, saj so povsem zasciteni, delovna mesta pa so pri tem prva ogrožena.«

Kako je mogoče sindikalno zascititi osebje?

»Jasno je, da se delovna mesta lahko zavarujejo z zavarovanjem podjetja. To je splošno, rekel bi banalna resnica. Podjetje pa je mogoče resiti, če razumemo njegovo specifično gospodarsko-finančno vlogo pa tudi okoliščino, da je izraz slovenske narodnostne skupnosti. Če tega ne upoštevamo, ne bomo mogli razumeti dogajanja okrog banke, ki je v marsičem nejasno in neobčajno.«

Kako to mislite?

»Ugotovljeno je, da so bile pri upravljanju zagrešene nekatere nepravilnosti, prav tako pa je jasno, da je banka finančno zdrava in poslovno uspešna. Zakaj je torej že več kot eno leto podvržena komisarji upravi? Zakaj je v primeru te banke bilo toliko hrupa, ko se navadno nadzorstvene operacije v

italijanskem bančnem svetu izvajajo v največji tišini in tajnosti, tokrat pa se je zdelo, kot da hočejo ustvariti pošast se preden so lahko vedeli, katere in kolikšne so bile nepravilnosti? Če je naloga komisarjev ta, da poglobijo ugotovitve inspekcije in privedejo banko spet do normalnega poslovanja, se mi poraja sum, da tu ne gre za vračanje v normalnost, temveč za poskus politične normalizacije banke, ki je bila zaradi svoje narodnostne specifičnosti "nenormalna". In, ker ima vsak izvajalec normalizacije navadno svojega navdihovalca, je naloga sindikata, da skuša prav za reševanje delovnih mest, ki je nelocljivo vezano na reševanje podjetja, razumeti ta ozadja in primerno ukrepati. Poudaril bi, da tu ne gre za politiko, temveč za sindikalno varstvo interesov osebja, ali kvečjemu za sindikalno politiko, brez katere to varstvo ni mogoče.«

Menite torej, da je problem Kmečke banke političen?

»To hočemo razčistiti. Gotovo pa je, da je mnogo signalov v tej smeri. Kaj bi sicer se počeli komisarji okrog bolnika, ki je zdrav kot riba, saj ni dvoma, da je Kmečka banka finančno trdna in zdrava. Zakaj se banki vsiljuje zunanji partner, mislim na Verono, ko se niso preverile lokalne možnosti ali druge rešitve z večjo afiniteto s Kmečko banko? Banka morda potrebuje manjšinsko participacijo, ne pa prevzem s strani novega večinskega lastnika, da ne govorimo o ustrahovanju z likvidacijo, ki je glede za stanje naravnost bogokletno.«

Kako namerava sindikat nastopiti v teh okoliščinah, da bi zavaroval delovna mesta osebja?

»Prvi koraki bodo po srečanju s komisariji se srečanje s prefektom in vodstvom Banca d'Italia, problem pa nameravamo postaviti tudi v sklopu Trgovinske zbornice in na srečanju z novo deželno upravo, saj ne razumem, kako da v splošnem goriskem joku za izgubljenimi priložnostmi vsi pozabljajo na banko, ki predstavlja pomembno ekonomsko stvarnost.

Kar zadeva perspektive reševanja delovnih mest pa sem prepričan, da ni mogoče mimo specifičnosti, tj. slovenskosti banke. Kdor misli, da bo itak ohranil službo tudi pod novim gospodarjem in morda se z boljšo interno pogodbo, se brdiko moti, saj ne upošteva stvarnosti na bančnem področju. Sektor doživlja divje prestrukturiranje in plačuje napadne izbire italijanskih bank, ki so mislile, da bodo kljubovale tuji konkurenci z "zasedbo teritorija". Toda odpiranje podružnic za vsakim vogalom, ki ga vidimo tudi v Gorici, plačujejo danes z visokimi rezijskimi stroški, ki se prelivajo na ceno denarja in povzročajo nekonkurenčnost. Potrebno je krčenje stroškov, pri čemer je cena dela prva postavka. Če bo Verona ali kdo drug prevzel Kmečko banko, bo tako klestenje neizbežno, zato je nujno, da se za delovna mesta zavzamemo tako, da zavarujemo specifično in možnosti razvoja manjšinske banke, kar je v interesu goriskega gospodarstva.«

PROCES COOP / ZASLIŠEVANJA

Tolloi je opisal prizadevanja za novo blagovnico

Sojenje bo spet 28. t.m.

Z zaslišanjem Lucia Tolloia, zadnjega od dvanajstih obtožencev, vpletenih v zadevo Coop, se proces pred goriskim okrožnim kazenskim sodiščem nagiba v zaključno fazo. Zaradi kopice gradiva, ki ga morajo preučiti je zdaj potreben daljši premor. Sodišče bo spet zasedalo sele proti koncu meseca in sicer od 28. do 30. novembra, vendar je malo verjetno, da bo takrat tudi izreko razsodbo.

Včeraj dopoldne je pred sodnike stopil deželni predsednik potrošniške zadruge Lucio Tolloi. Več kakor dve uri je odgovarjal na vprašanja tožilca, dr. Mattea Trotte, v zaključnem delu pa se na vprašanja, ki so jih postavljali odvetnik civilne in zagovornik odvetnik Battello, slednji v smislu takomenovanega "preverjanja".

Slisali smo, kako se je porodila in kasneje urednicevala zamisel, da bi potrošniške zadruge v Gorici odprle novo sodobno blagovnico. Deželna združna zveza Coopconsumatori (nastala je leta 1986 z združitvijo treh zadrug) je prisotna v mestu kakih deset let. V povojnem času pa so bile v Gorici številne združne trgovine, ki pa so jih postopoma zapirali. Ostala je le tista v Strazicah, ki naj bi jo premestili v novi objekt. V iskanje novih in drugačnih rešitev je Potrošniško združno silišlo trzišče samo, oziroma konkurenca. Prvi poskus je bil pred leti pri Sv. Ani, ki se ni uresničil. Kasneje so se vodila pogajanja za odkup nepremičnine družbe Genca, vendar se tudi to ni uresničilo. Kot zdajna

se je odprla možnost gradnje nove blagovnice v ulici Lungo Isonzo Argentina.

Tožilec je zatem postavil niz vprašanj o odnosih med Tolloiem in podjetnikom Rincijem, med njim in načrtovalcem, o vlogi mesetarja Polverinija itd., pa tudi o tem, kako je obtoženec, kot predsednik zadruge, skušal premestiti, oziroma rešiti težave, ki so se pojavile glede izdaje dovolilnice za trgovinsko poslovanje. Tolloi je na vsa vprašanja odgovoril zelo podrobno. Posamezne dogodke je opisal točneje kakor ob prvem zaslišanju (v preiskovalnem postopku) in s tem spravil nekoliko v težavo tožilca, ki je kar nekajkrat osporaval in ugotavljal neskladje med izjavami.

Tožilec je želel vedeti tudi za poznanstva z drugimi soobtoženimi, zlasti pa z deželnimi funkcionarji. Svoj nastop je sklenil z nizom vprašanj glede vpletenosti Tolloia v kazenski postopek v Pordeonu, radi nezakonitega financiranja političnih strank. Tolloi je povedal, da je bil obsojen (dogovorno) in da je vložil priziv na državni svet. Deželna zveza potrošniških zadrug je v letih od 1982 do 1988 nakazala trem strankam (KPI, PSI, PRI) približno 63 milijonov lir prispevkov. Poleg Tolloia sta bila obsojena se dva druga člana upravnega sveta. Sklicevanje na ta dogodek je pomembno, kajti državni tožilec je obtožnico zasnoval tudi na ugotovitvah, da je Zveza zadrug z ilegalnim financiranjem političnih strank nekako "mazala kolesa".

NOVICE

Baresi tajnik mestne CDU

Ena od frakcij bivše krščanske demokracije, CDU/KDU, ki se v vsedržavnem merilu sklicuje na poslanca Buttiglioneja, je tudi na krajevni ravni pričela z reorganizacijo. Na nedeljski skupščini, ki sta se je udeležila deželni tajnik Luise in deželni odbornik Tomat, so za občinskega tajnika izvolili Daria Baresija, v upravnem odboru pa so Sergio Pellegrini, Giada Agazzi, Carlo Barenghi, Lucio Beltrame, Paolo Del Papa, Giuseppe Fainnacco, Giancarlo Marega, Luigi Menossi, Emidio Tasca in Marcello Zamolo.

Helikopterji prevažali opremo

Številni občani v Trzicu so v ponedeljek sprasevali zakaj mesto v nočnih urah preletavajo helikopterji, kar ni ravno pogost pojav. Pojasnilo so prejeli včeraj dopoldne: v ladjedelnici hitijo z zadnjimi deli na ladji Sun Princess, ki jo bodo naročniku predali 11. t.m. Zato pa delajo tudi ponoči. Helikopterji pa so prevažali material, oziroma opremo.

Šala z grenkim priokusom

Ni slo za brodolom, ampak za šalo z grenkim priokusom ali, morda, za nekakšen nesporazum. V ponedeljek ponoči se je v Trzaskem zalivu začela poizvedovalna in reševalna akcija, ki so jo sprožili po prejemu klica na pomoč. V težavah naj bi se znal coln "Angelo blu", ki je sicer registriran v Trzicu. Cez nekaj ur, ko poizvedovalna akcija ni obrodila uspeha, so zvedeli, da imajo coln s takim imenom tudi v Liguriji, da je lastnik doma v Milanu, da pa o nesreči ni vedel nicesar.

Tri dni mrtev v stanovanju

V postelji na njegovem domu v Ul. Duca d'Aosta 48 so včeraj našli mrtvega 73-letnega Franca Ozebka, po rodu iz Grahovega. Ugotovili so, d a je umrl naravne smrti, najbrž med spanjem. Sodni zdravnik je ocenil, da je bil mrtev verjetno že tri dni.

UPEPELJEVALNIK / ANALIZE

Zmemo umazan zrak

Strupene snovi pod maksimalno mejo

Z Goriske občine so nam včeraj javili podatke o prisotnosti onesnazujočih snovi v dimu iz upepeljevalnika za mestne odpadke pri Sovodnjah. Analize so opravili na vzorcih, ki so jih prevzeli 4. oktobra letos. Iz njih izhaja, da je prisotnost onesnazujočih delcev pod najvišjo sprejemljivo stopnjo, ki jo doloca odlok ministrstva za okolje z dne 12.7.1990. To seveda se ne pomeni, da ima vdihovanje zraku v okolici upepeljevalnika balzamične učinke za pljuca; pomeni le, da onesnaževanje ne krši zakonskih določil.

Vrednosti najpomembnejših onesnazujočih snovi na kubični meter zraku so sledeče (v oklepaju navajamo maksimalno vrednost, ki jo dopušta ministrski odlok): prašni delci skupno - 72 mg (100 mg); žveplovi oksidi - 3 mg (300 mg); klorovodikova kislina - 34 mg (100 mg); fluorovodikova kislina - 2, 9 mg (4 mg); dioksini - 87 ng (4.000 ng); furani - 30 ng (4.000 ng); organske snovi 7, 5 mg (20 mg); ogljikov monoksid - 28 mg (100 mg).

KRONIKA / VČERAJ MED GRADEŽEM IN OGLEJEM

S prisebnostjo rešili 19-letnega študenta

Fant je ostal ujet v avtomobilu v morju

S hitrim in prisebnim ravnanjem so stiri avtomobilisti včeraj zjutraj rešili življenje 19-letnega študenta Danieleja Bianco iz Gradeza, Calle Tognon 5.

Okrog 8.30 je Bianco na državni cesti št. 352 med Gradežem in Oglejem, namejen je bil v Cervinjan na železniško postajo, izgubil nadzorstvo nad avtomobilom in zavozil s ceste v morje, na svoji desni. Fant je med prevračanjem avtomobila zadobil nekaj poškodb in bi brez takojšnjega posredovanja 34-letnega hotelirja Thomasa Sojerja in nekaterih drugih avtomobilistov, med njimi sta bila tudi begunca iz nekdane Jugoslavije, zagotovo uto-

nil. Fiat uno je namreč obstal na levem boku, v približno meter globoki vodi, voznik pa je bil ujet za volanom. S skupnimi močmi in z zelo prisebnim ravnanjem so Sojer in drugi avtomobilisti takoj zabredli v morje. Ponesrečenca so kljub ledenomrzli vodi pomagali, mu držali glavo iz vode, sicer bi utonil, mu omogočili dihanje in ga naposled spravili iz avtomobila in ga ozivilili tudi z umetnim dihanjem se pred prihodom poklicnih reševalcev. Ti so takoj zatem ponesrečenega študenta, ki je poleg telesnih poškodb kazal izrazite znake podhladitve, prepeljali s helikopterjem v Videm. V tamkajšnji bolnišnici so ga sprejeli s

pridržno prognozo. Upati je, da bo fant kritično stanje prebolel in da se bo že v nekaj dneh zmazal. Bil je zares v zelo kritičnem stanju in bi brez takojšnje pomoči Sojerja in pogumnih avtomobilistov - menda na kraju niso pustili niti imena in naslova - zagotovo umrl zaradi utopitve in podhladitve.

Na kraj so prihiteli gasilci iz Trzica in njihovi kolegi iz Gorice, skupina za hitro pomoč iz Gradeza, karabinjerji in prometna policija iz Cervinjana. Fiat uno so kmalu zatem potegnili iz morja gasilci. Zaradi nesreče je bila pomembna prometnica, ki povezuje Gradež s kopnim, deloma zaprta dalj časa.

POLEMIKA / FURLAN VALENTIJU

Opozicija je že ponudila roko

Vse predloge o sodelovanju pa je večina doslej arogantno zavrnila

Nadaljuje se "spopad na daljino" med zupanom Valentijem in opozicijo oziroma delom opozicije. Na očitke, da progestisti ne zmorejo več kakor logike "zida proti zidu" in da nimajo občutka odgovornosti, o čemer smo na kratko poročali v naši včerajšnji številki, je načelnik skupine progresistov v občinskem svetu Oliviero Furlan v daljšem sporočilu za javnost včeraj odgovoril, da je opozicija že pred meseci ponudila upravi osnovo za sodelovanje in to v iskanju skupnih rešitev za najpomembnejša vprašanja na področju gospodarstva, ki bi okrepile politično vlogo Gorice. Na predlog sta zupan in večina odgovorila arogantno in zviška,

pravi Furlan. Noben predlog opozicije, ceprav se tako upoštevanja vreden in smotrni, ni bil sprejet. To je, po mnenju Furlana, dovolj trden dokaz o stopnji razpoložljivosti in odprtosti večine.

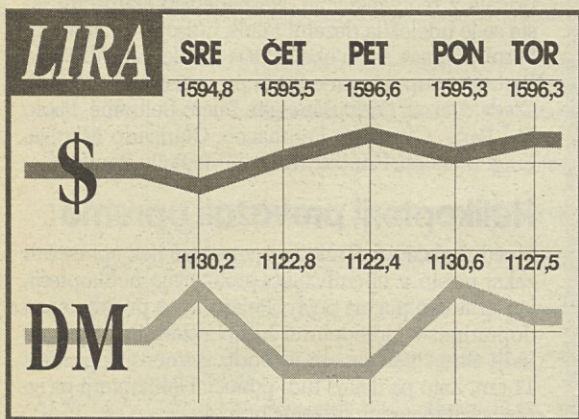
Tako stališče prihaja se posebej do izraza ob vprašanju razpisa posvetovalnega referenduma o financarski soli, ki je po mnenju večine nepotreben in nesmiseln, češ da je večina Goricanov, ki je volila Valentijevo koalicio, podprla tudi gradnjo sole na letališču, ugotavlja Oliviero Furlan. Zupan pozablja tudi, da so prav predstavniki opozicije tisti, ki pogosto jamčijo za sklepčnost občinskega sveta, kar seveda ni nepomembno.

LETALIŠČE

Financarska šola danes v oddaji "Radio Zorro" na Rai 2

Nacrt za financarsko solo na goriskem letališču bo danes glavna tema oddaje "Radio Zorro 3131" na 2. radijski mreži RAI (92.3 mhz) od 10.30 do 12. ure. Oddaja daje občanom možnost, da javno opozorijo na kršenje pravic in druge zablode javne uprave. Voditelj, novinar Oliviero Beha, se bo v živo povezal s posebnim studiom na goriskem letališču, odkoder se bodo v oddajo v živo vključevali predstavniki Odbora za varstvo in razvoj letališča, ki se zoperstavljajo gradnji vojašnice na tem območju.

gospodarstvo in finance

NOVICE

Zunanjetrgovinska bilanca še naprej pozitivna

RIM - Italijanska zunanjetrgovinska bilanca se giblje s polnimi jadri in je v letošnjih prvih osmih mesecih dosegla presežek za 28.609 milijard lir, potem ko je v enakem obdobju lani znašal 24.867 milijard. Podatki veljajo za blagovno menjavo Italije z vsem svetom, medtem ko je z državami Evropske unije menjava samo v avgustu dosegla presežek v vrednosti 1688 milijard lir (v istem mesecu lani je presežek znašal 1.111 milijard). Blagovna analiza italijanskih zunanjetrgovinskih gibanj pa kaže, da se večja v prvi vrsti izvoz kovinarskih in tekstilnih proizvodov, prevoznih sredstev in ostalih proizvodov manufakturne industrije. Poslalsal pa se je presežek pri energetskih proizvodih, kmetijskih izdelkih in ribistvu.

Posvet o tržaškem pristanišču

TRST - Jutri ob 15.30 bo v konferenčni dvorani tržaske Trgovinske zbornice (v Ul. San Nicolò 5) posvetovanje o razvoju tržskega pristanišča in jadranske plovne poti, ki bo posvečeno analizi in razpravi o teh vprašanjih. Po uvodnem posegu predsednika zbornice Donaggia, bo imel daljši referat predsednik pristaniške oblasti prof. Michele Lacalamita, sledila pa bodo tehnična poročila vodilnega osebja krajevnega pristanišča.

Tihotapljenje cigaret oškoduje državo za 2.300 milijard letno

RIM - Italijanska država se bo morala lotiti učinkovite politike nadzorovanja nezakonitega trgovanja s cigaretami in se izogibati pretiranega višanja cen tega blaga. Samo tako si bo namreč - po rezultatih posebne raziskave zavoda Nomisma - zagotovila povišanje dohodkov od prodaje cigaret in preprečila nadaljnjo rast nelegalnega trgovanja s tobakom, ki trenutno izmakne državi blagajni kar 2.300 milijard lir dohodka na leto. Če pa bi se cene zavojčka cigaret povisale več kot za 200 do 300 lir, denimo za 500 lir, bi to povzročilo nadaljnji razcvet nelegalnega trga za približno dva milijona kilogramov tobaka letno in izgubo okrog 3.200 delovnih mest zaradi skrčenja zakonitega trga.

V Ljubljani odprli pohištveni sejem

LJUBLJANA - Včeraj je v razstavnih prostorih Gospodarskega razstavišča odprl svoja vrata šesti Ljubljanski pohištveni sejem. »Stevilka je nizka, vendar ima sejem pohistva korenine v petdesetih letih in ga povezujemo z začetki modernega sejmstva v Sloveniji,« je ob odprtju povedal Borut Jerše, direktor družbe in predsednik uprave Ljubljanskega sejma, organizatorja prireditve. Na sejm se predstavlja 228 neposrednih razstavljalcev in 71 zastopanih podjetij iz trinajstih držav. »Lesna industrija kaže vsa protislovja tistih slovenskih sektorjev, ki so v preteklosti preživljali težka gospodarska leta, danes pa svoje proizvodnje se niso v celoti prestrukturirali in prilagodili potrebam novega slovenskega in evropskega trga,« je dejal dr. Maks Tajnikar, minister za gospodarske dejavnosti. Stara lesna industrija je po njegovih besedah predolgo živel v razmerah nizke konkurenčnosti, hkrati pa je slovenski trg dopustil dostop tuji konkurenci. Ta je gotovo ukradla nekaj prostora domači lesni industriji, vendar jo je hkrati pahnila v naročje evropske konkurence in jo naredila sposobno preživetja tudi v zaostrenih razmerah evropskih in svetovnih trgov, torej tam, kjer slovenska lesna industrija edino lahko išče svojo dolgoročno usodo. Peter Tomsic, predsednik Združenja lesarstva pri Gospodarski zbornici Slovenije, je opozoril na težave lesne industrije, vendar je menil, da je streznitev prišla se pravočasno in pred slovensko lesno industrijo so nove naloge: usmerjenost v individualizem in tržne nise, kakovost, prilagodljivost in interdisciplinarni pristop k izdelavi pohistva ter trženje lastne blagovne znamke.

DAVKI / FINANČNI MINISTER

Davčni pritisk na podjetja je previsok

Preprečiti beg podjetij v tujino

RIM - Davčni pritisk na podjetja je previsok, pri veliki industriji, ki je podvržena ostri konkurenci mednarodnih trgov, pa je treba prepreciti, da bi pretirani davčni pritisk povzročil njihovo selitev v tujino. Na to tveganje je včeraj opozoril finančni minister Augusto Fantozzi, ki je na nekem posvetu orisal svojo ambicijo po »razumnem davčnem sistemu, ki bi omogočil, da bi se osvobodili stresa iztrženega dohodka«. Tak sistem bi gotovo naletel na odobravanje državljanov, Italiji pa bi omogočil, da se brez izrednih javnobilančnih manevrov usmeri na pot, ki vodi k spoštovanju mastrichtskih kriterijev. Simpozij, ki ga je priredilo združenje rimskih podjetnikov in davčna uprava dežele Lacij, je bil priložnost za konstruktivno soočenje med finančnim ministrom in generalnim direktorjem Confindustrie Innocenzom Cipolletto. Predstavnik organizacije italijanskih industrijcev, ki je na srečanje prisel s statističnimi podatki in tabelami, se je strinjal z ministrovimi težnjami po »razumnem davčnem sistemu«, vendar mu je v isti sapi postregel z najbolj spornimi točkami finančnega zakona.

»Vsi se strinjamo z nujnostjo sprostitev davčnega pritiska na podjetja,« je dejal Fantozzi, »vendar je treba za kaj takega ustvariti pogoje. To bo mogoče že v kratkem, potem ko bomo odpravili vročino sistemu, ki boleha za infekcijo, zaradi katere ne more ustrezno delovati in zato povzroča visok odstotek davčnih sporov in latenten upor davkoplacevalcev.« Fantozzi je izpostavil tudi ugotovitev, da politike v korist proizvodnje ni mogoče izvajati samo z davčnim sistemom, ampak mora biti le-ta rezultat celovitega delovanja vlade, ki mora sloneti med drugim tudi na omejevanju cene denarja. Kar zadeva ožje sistem davčne obremenitve podjetij, je finančni minister razgrnil predlog, po katerem naj bi sistem reformirali glede na posamezno kategorijo podjetij v razmerju z njihovimi dimenzijami, pri čemer bi morali posebno pozornost nameniti zaščiti malih podjetij. V zaključku svojega izvajanja se je Fantozzi ustavil še pri davčnem konkordatu in izrazi pričanje, da bo njegov iztržek ob koncu leta izpolnil pričakovanja vlade.

SUROVINE / PRED SEŠTANKOM NA DUNAJU

Opec v težavah zaradi preobilice

Veliko članic še naprej presega kvote

LONDON - Cez dva tedna se bodo na Dunaju sestali predstavniki organizacije izvoznice nafte OPEC in skušali doseči soglasje o kvotah crpanja nafte za prihodnje leto. Zaradi prevelikih količin nafte in njene nizke cene na svetovnem trgu jih čaka precej zahtevna naloga. Nekatere članice Opeca namreč ne spoštujejo sporazuma, po katerem lahko na dan skupaj nacrpa 24, 52 milijona sodov nafte. Od septembra so nekatere članice nacrpane celo 240 tisoč sodov več, zato so dnevno nacrпали skoraj milijon sodov več nafte od kvote, ki so jo septembra 1993 dolocile države izvoznice te surovine. Predstavniki članic organizacije Opec naj bi po besedah zastopnika ene od držav pregledali podatke o crpanju po prvih šestih mesecih prihodnjega leta.

»Če države dolocil ne bodo spoštovale, nas bo to pokopalo. Veliko nafte namreč na trg pošiljajo tudi države, ki niso članice Opeca, črna zlato ima na trgu nizko ceno, velika je tudi ponudba nafte naših članic,« je izjavil predstavnik Opeca. Ko so se junija zadnjic sestali, je več ministrov Opeca omenjalo možnost povečanja kvot za prihodnje leto, ker naj bi s takšno odločitvijo pridobili izgubljeni trg, ki so ga osvojile izvoznice nafte, ki niso članice te organizacije. Povečala se je ponudba nafte iz Severnega morja in nekaterih latinskoameriških držav, zato se njihova napoved o večji udeležbi na trgu ne bo uresničila.

»Opec za izhod iz sedanjih razmer ne najde prave rešitve. Lahko sicer svojim članicam predlaga zmanjšanje crpanja nafte, vendar je predlog politično neizvedljiv,« je

izjavil strokovnjak za naftna vprašanja Geoff Pyne iz investicijske banke UBS. Prejsnji mesec je Nigerija nacrpal rekordno veliko količino nafte, največ od vseh članic Opeca, čeprav so kvote presegle tudi Iran, Kuvajt, Katar, Saudova Arabija in Združeni arabski emirati. Venezuela je prav tako krepko preseгла kvote - kar za 360 tisoč sodčkov. Po ocenah poznavalcev naftnega trga zaradi težavnega finančnega položaja, ki pesti Venezuelo in Nigerijo, ne gre pričakovati, da bi državi vsaj nekoliko priprli pipe na svojih crpalnih napravah.

»V omenjenih državah imajo ministri za nafto le omejene možnosti odločanja. Upamo lahko samo, da državi ne bosta pretirano povečali crpanja,« je izjavil predstavnik Opeca iz ene od zalivskih držav.

Ministri Opeca se bodo 21. novembra sestali na Dunaju in po pričakovanju skušali za zaprtimi vrati »vplivati« na predstavnike Venezuele, Nigerije in Katarja. Menda srečanje ne bo potekalo dolgo. Po besedah nekega predstavnika članice Opeca je dovoljeno naftno kvoto oktobra presegl tudi Iran, ki je po izgubi ameriškega trga uspešno prodril na druge trge. Saudova Arabija, ki med članicami Opeca nacrpa največ nafte, je oktobra nacrpal 8,14 milijona sodov, septembra pa 8,07 milijona, vendar presežka po besedah svojega predstavnika ni prodala na tujem trgu, ampak je ostal doma.

V torek se je cena soda nafte Brent Blend, nacrpane v Severnem morju, gibala okrog 16,45 dolarja, kar je približno tri dolarje manj od rekordne cene, ki jo je nafta dosegla maja letos.

GIBANJA / LETOS SPODBUDNEJŠE STATISTIKE O PODJETJIH

Število podjetij je letos začelo spet skokovito naraščati

V državi je poraslo za 0,46, v naši deželi pa za 0,57 odstotka

Vsi znaki govore, da je italijansko gospodarstvo že iz krize, ki ga je zajela pred nekaj leti. Podatki kažejo, da je vednarle poraslo število zaposlenih, pa čeprav gre za zelo majhne odstotne vrednosti. Da je gospodarski trend pozitiven, dokazuje tudi dejstvo, da tovarnari isčejo specializirano delovno silo. Te pa ni nikjer. Mladina je trumoma sla v sole, iz njih so prišli predvsem knjigovodje in geometri. Malokdo si zeli delavske zaposlitve v tovarni. O pomanjkanju specializiranih delavcev je v zadnjem času precej govora in tudi polemike. Tovarnariji »si kradejo« delavce. V oglasih beremo, da marsikateri industrijalec delavcu poleg normalne plače velikokrat ponuja tudi brezplačno stanovanje. V pokrajini Treviso so organizirano stopili v stik s slovenskimi in hrvaškimi strokovnimi solami, da bi iz njih dobili delavce. V industrijskih krajih imajo veliko delavcev iz drugih držav, tako iz

vzhodne Evrope kot iz Afrike. V veliko podjetjih delajo tudi ob sobotah in celo ob nedeljah.

Veča se tudi število podjetij. Pred nekaj leti, tudi zaradi uvedbe strožjih davčnih pravil, je marsikateri star mali trgovec ali obrtnik odpovedal. Lep del svojega zaslužka bi bil moral dati komercialistu, da bi mu vodil knjigovodske knjige. Ta ugotovitev je veljala se posebno za odročne kraje, kjer so male trgovine komaj zivotarile. Leta 1993 so v seznamih trgovinskih zbornic zabeležili zmanjšanje števila vpisanih podjetij za 63 tisoč enot. V glavnem je slo za individualna podjetja, to pa pomeni, da je bilo v tistem letu ustanovljeno veliko manj podjetij od tistih, ki so bila izbrisana. Lani se je razmerje rahlo spremenilo: ustanovljeno je bilo sedem tisoč podjetij več, kot jih je bilo izbrisano.

Letos beležimo skokovit porast. Samo v letosnjem tretjem trimesečju je bilo število novoustanovlje-

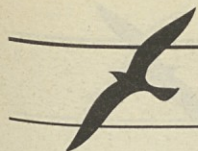
nih podjetij za 20.573 večje od števila izbranih. Ustanovljeno je bilo skoraj 65 tisoč podjetij, izbrisano pa nekaj več kot 44 tisoč. V državi je trenutno 4.297.567 podjetij, povprečni porast pa je bil 0,46-odstoten. Dežela Veneta je na prvem mestu s porastom v višini 0,68 odstotka, medtem ko v Furlaniji - Julijski krajini dosega 0,57 odstotka. Tudi tokrat sever vodi pred zaostalim jugom, kjer je manj novih pobud.

Največji porast novih podjetij balezijo v zadržnem sektorju, predvsem v proizvodnem. Dobro tretjino italijanskih podjetij tvorijo obrtna podjetja: skupno jih je nekaj več kot 1.400.000. V letosnjem tretjem trimesečju so vpisali 18.147 novih, izbrisali pa 4.647. Se večjih razmah bi obrtna podjetja doživela, ko ne bi bila obremenjena s celo vrsto zakonskih omejitev, ki niso samo davčnega značaja.

Marko Waltritsch

SDGZ: rojstvo nove sekcije

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje je od včeraj bogatejše za novo sekcijo, ki se je pridružila dosedanjim tradicionalnim oblikam samostojnega dela. Gre za sekcijo prostih poklicev, za katero se je zamisel porodila že pred časom, včeraj pa se je tudi uresničila z ustanovitvijo obcnim zborom. Najmlajša sekcija Združenja je dobila svoj odbor in program in bo za polnila vrzel, ki so jo slovenski profesionalci ze kar dolgo cutili pri svojem delu. O dogodku bomo se poročali.

GLASBA / KONCERTNO DRUŠTVO TRST

V Rossettiju nastop virtuofov iz Moskve

Odlična solista Vladimir Spivakov in Igor Tchetouev

Za začetek abonmajske sezone trzaskega Koncertnega društva je preteklo nedeljo in ponedeljek nastopil v gledališču Rossetti ansambel Virtuozov iz Moskve s solistoma, violinistom Vladimirom Spivakovom in pianistom Igorjem Tchetouevom.

Komorna skupina, ki jo sestavljajo v glavnem godala, sodi danes med najboljše tovrstne izvajalce na evropski ravni in je reden gost prestižnih festivalov, kot so npr. tisti v Salzburgu, na Dunaju in v Pragi. Člani ansambla nastopajo pod vodstvom Vladimira Spivakova, že uveljavljenega dirigenta pomembnih orkestralnih ansamblov v svetovnem merilu.

Ruski gostje so se v Trstu predstavili z deli Mozarta in Bartoka. Poslušali smo najprej Divertimento za godala v D-duru KV 136 Wolfganga Amadeusa Mozarta (1756-1791), pravo razvedrilno poslastico, ki jo je ansambel podal s tipičnim rokokojskim razpoloženjem.

Na vrsti je bil nato Mozartov koncert za klavir in orkester v ES-duru KV 271, se zadnje delo salzburskega mojstra, ki pa že nekazuje kasnejše mojstrske stvaritve kot je npr. koncert v d-molu. To se posebej v čudovitem srednjem stavku Andantino c-mol, v katerem si orkester in klavir izmenjujeta značilne poteze dramatičnega ozračja. Prav v izvedbi tega stavka je blestela zrela muzikalnost mladega 15-letnega pianista Igorja Tchetoueva, ki trenutno se studira klavir na mojstrski soli konservatorija v Simferopolu. Le redko je mogoče doživeti tako prepričljivo interpretacijo Mozartove umetnine pri tako rosnem mlademu pianistu. Tudi v ostalih dveh stavkih klavirskega koncerta se je ukrajinski pianist dovršeno pred-

stavil. Na željo navdušenih poslušalcev je Tchetouev zunaj programa zagrabil znano Chopinovo »revolucionarno« etud v c-molu. Tudi pri tej se je izkazal z brezhbno, virtuosno izvedbo.

V drugem delu smo spolusali najprej Rapsodijo št. 1 za violino in orkester Béle Bartoka (1881-1945) s solistom Vladimirom Spivakovom. Tudi v tem delu madžarski skladatelj ne zataji svoje svojevrstne glasbene govorice, v kateri so skoraj redno prisotne primesi madžarske ljuske glasbe, a tudi folklorni elementi drugih, tudi slovanskih narodov. Spivakov je solistični part izvedel tehnično kleno in muzikalno prepričljivo.

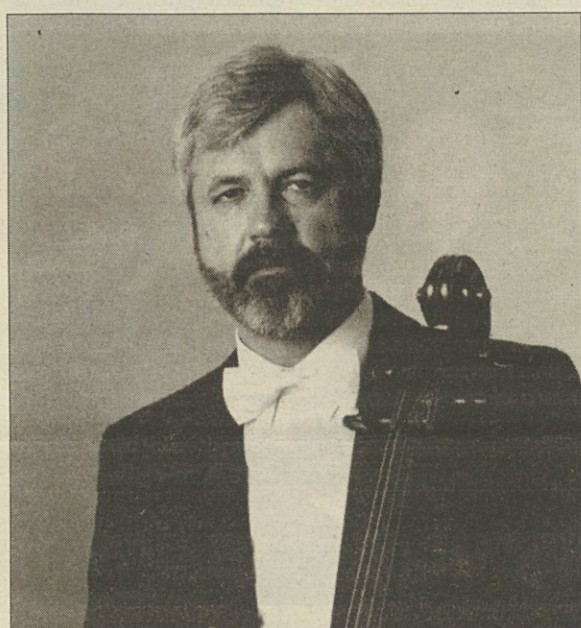
Za zaključek so ruski gostje izvedli se Bartokov Divertimento za godala. To delo, nastalo v skladateljevem svicarskem obdobju poleti 1939, sodi med Bartokova najvedrejša dela in razodeva njegovo neunicljivo vero v dobroto in prihodnost cloveštva.

Njemu je bil sicer konec življenja popolnoma zagrenjen, saj je po begu pred viro druge svetovne vojne v Združenih državah Amerike le živel, življenjsko usahnil in komaj se docakal svobodo svoje domovine. Vrnil se ni nikdar več, čeprav ga je v domovini njegovo ljudstvo izbralo za poslanca v parlament. Virtuoz iz Moskve so se tudi v Bartokovem Divertimentu izkazali kot izvrstni komorni poustvarjalci in so smiselno poudarili kleni in globok izraz skladbe, v kateri je nekdanji vedri in lahkotni značaj divertimenta ohranjen le v zadnjem stavku Allegro assai. Tudi v tej skladbi se prepletajo folklorni motivi madžarske ljudske glasbe.

Gojmir Demšar

GLASBENA MATICA / JUTRI V KULTURNEM DOMU V TRSTU

Ljubiteljem glasbe se bo predstavil Pihalni orkester slovenske policije

V okviru koncertne sezone Glasbene matice bo jutri, 9. novembra nastopil v Kulturnem domu v Trstu Pihalni orkester slovenske policije. Dirigiral bo Milivoj Surbek, v vlogah solistov pa se bodo predstavili: Bojan Gorisek, klavir, Aljoša Deferri, klarinet, in Milos Mlejnec, violoncelo.

Koncert se bo začel ob 20.30.

Na posnetkih: zgoraj Pihalni orkester slovenske policije med enim svojih nastopov, levo violoncelist Milos Mlejnec.

La Contrada gostuje drevi v Portorožu

V portoroškem Avditoriju bo drevi ob 20.30 nastopilo trzasko gledališče La Contrada, ki se bo predstavilo z igro »Un'isotta nel giardino« v trzaskem italijanskem narečju.

Za petek je v programu kulturne dejavnosti Avditorija slovenski film »Tistega lepega dne«, ki sodi v ciklus Filmski antikvariat, v soboto pa bo martinovanje s Terezo Kesovijo, ki ga bo spremljala posebna priložnostna ponudba v kavarni Avditorija.

RECENZIJA / O KNJIGI JOŽKA ŠAVLIJA »SLOVENIJA - PODOBA EVROPSKEGA NARODA«

Dostojanstvo nekega naroda ne sme uravnavati le zgodovinska tehcnica

ACE MERMOLJA

Jožko Savli nas ponovno preseneca, in to na odmeven način. Po tezi, da smo Slovenci v resnici prazgodovinsko ljudstvo Veneti, to je Slovenci, izpostavlja Savli v svoji novi knjigi »Slovenija, podoba evropskega naroda« prastare korenine naše državnosti. Slovenci naj bi bili državotvorni narod še s svojo Karantanijo. Avtor navaja Pavla Diakona in sklepa, da »je slovenska država obstajala že leta 595«.

Savli gre v svoji trditvi še dlje in piše: »Tako niso niti nemški niti avstrijski zgodovinarji pripravljeno priznati, da Nemci niso bili ustanovitelji habsburske monarhije. Zakaj Avstrija je bila samo naslednica prvotne slovenske kneževine Karantanije.« Razumljivo je, zakaj Nemci tega ne priznavajo, manj pa, zakaj tega dejstva niso izpostavili slovenski zgodovinarji. Savli najde za to odgovor. Ugotavlja namreč, da je resnico o naši državnosti prikrila pangermanska ideja, ki se je izrodila v nacizmu. Drugi krivec naj bi bila panslovenska ideja, ki je »pozneje navdihovala sovjetski komu-

nizem«. V Titovi Jugoslaviji pa naj bi bili krivi naše slepote Srbi s svojimi beograjskimi depesami o Srboslaviji. Ideologije naj bi mračile pogled

slovenskega zgodovinopisja. Nisem zgodovinar, sumim pa, da bodo te teze navdušile precej Slovencev in hkrati izzvale kritike strokovnjakov.

Nekatere sem že bral: v zgodnjem srednjem veku ni bilo etničnih držav. Preseljevanje narodov je pomenilo spremembo poglavarjev in dvorov. Moderni pojem naroda se pojavi sele na koncu 18. stoletja itd. Tudi teza, da se je panslavizem prelevil v komunizem, pangermanska ideja pa v nacizem pozablja na velike civilizacijske spremembe, ki so jih povzročile tehnologija, industrializacija in podobne zadeve. V svoji knjigi se Savli izogne nekaterim epistemološkim in metodološkim zagatam in ubere premočrno pot. V sicer poljudni obliki nam v svoji Sloveniji utemeljuje osnovno tezo. Predstavi nam velike srednjeevropske plemiske družine in jih povezuje s slovenskim (močnim) plemstvom. Pripisuje nam izrazito sposobnost bojevanja, samozavest in »trdnost« ljudstva, ki urenicuje svoje poslanstvo v krščanskem svetu. Savlijeva zgodovina seže do današnjih dni, njeno tezišče pa je v daljni preteklosti. Upošteva slovensko kulturo, zemljepisne in druge značilnosti ter sege in navade idealiziranega

ljudstva. Vezna nit dela je, da imamo Slovenci veliko zgodovine, in to v brk vsem tezam o naši nezgodovinskosti.

Ponavljam, podrobnejše ocene prepuščam strokovnjakom. Zanima me predvsem Savlijevo prizadevanje, da bi dal sedanji slovenski državi čim večjo in močno zgodovinsko podlago. Mlado državo »polni« z zgodovino, in to z jasnimi cilji. Vrniti ji želi tisto, kar naj bi ji bili drugi odvzeli, zbuditi hoče večjo slovensko samozavest in po možnosti dokazati širšemu svetu, da Slovenija ni terra incognita, ampak dežela, ki je že v davnini na odločilen način sooblikovala Evropo kot državotvorni element.

Več vemo o lastni preteklosti, bolje bomo razumeli našo sedanost. Sprašujem se, če je smiselna strategija, da z močjo zgodovine utemeljujemo pravico, da smo narod in država. Teza, da dodeljuje pravice in dostojanstvo velikana zgodovine, je stara in upam, presežena (čeprav nam številni, tudi kruti dogodki dokazujejo nasprotno).

Perspektivnejše se mi zdi tako pojmovanje pravic, ki

temelji na priznavanju in spoštovanju razlik, drugih kultur in drugačnosti. To načelo navdihuje moderne demokracije ustave in mednarodne listine o pravicah ljudi in držav. Zapisano ni uresničeno, vendar želim biti priznan in spoštovan kot Slovenec zaradi tega, kar sem, in ne zaradi Karantanije in Venetov. Zelel bi, da sosedje spoznajo mojo kulturo in zgodovino. V disputu o tem, kdo ima več zgodovine, pa me bodo sosedje ponovno zasuli s svojim plemstvom, papeži, rimskim imperijem, Dantejem in Galilejem. Pehali me bodo ob zid s kulturo, ki je tudi moja. Zelim si, da postane Prešeren del njihove kulture in da priznajo dostojanstvo Slovenije brez zgodovinskih tehnic. Dvomim, da je najbolj modro, če iščem v sebi moč v paleolitiku. Večjo prihodnost ima zagovor mednarodnega sistema pravic, kjer niso primarna merila moči in plemiske preteklosti, ampak etično in moralno osnovana potreba po dialogu, ki spoštuje vsako življenje, preteklost, sedanost in kulturo.

NA KRATKO

Nastop slavne kitajske pianistke
Zhu Xiao - Mei

LJUBLJANA - Nocoj bo v Veliki dvorani Slovenske filharmonije ob 19.30 igrala odlična kitajska pianistka Zhu Xiao - Mei, rojena v Sanghaju. Ko je bila zaprta v delovnem taborišču v Mongoliji, se je skrivaj glasbeno izobrazevala. V letih kulturne revolucije se je srečala z Isaacom Sternom, ki ji je omogočil odhod v ZDA. Danes umetnica živi v Parizu, zaslovela pa je s koncerti po Evropi. Pozornost kritikov je pritegnila pred dvema letoma z izvedbo Bachovih Goldbergovih variacij. Organizator koncerta v Ljubljani je Francoski kulturni center, Zhu Xiao - Mei pa se bo predstavila s Scarlattijevimi sonatami za klavir solo. (M. Z.)

V težkih čevljih okrog sveta

LJUBLJANA - Tako se imenuje novo veliko popotovanje Betontanca in Gledališča Glej, ki se je začelo septembra v Hannoveru, nadaljevalo v Leipzigu na festivalu Mannoever 95 in se te dni ustavilo v Ameriki. Betontanc in Matjaž Pograjc se v New Yorku predstavljata z novo različico predstave Know your enemy! Od 2. do 12. novembra so zasedli oder v LaMaMi. Po lanskem gostovanju, ki je bilo zelo odmevno in uspešno, so jih pričakovali z veseljem, saj si jih je želela celo kritika. O tem prica citat iz New York Timesa: »Upamo, da se bodo čim prej vrnili.« (K. Z.)

MGL na festivalu
Divadlo 95 v Plznu

LJUBLJANA (STA) - Ansambel Mestnega gledališča ljubljanskega se je v petek na gledališkem festivalu Divadlo 95 v Plznu predstavil z uprizoritvijo Cehovega Galeba v prevodu Ivana Prijatelja in Janka Modra, v režiji Dušana Jovanovića in dramaturgiji Vesne Jurca, so sporočili iz MGL. Nastop slovenskih igralcev je spremljalo približno 300 gledalcev, med njimi tudi ugledni češki in tuji gledališki ustvarjalci in kritiki. Za gostovanje MGL je v strokovnih gledaliških krogih na festivalu že pred nastopom vladalo veliko zanimanje, saj je Dušan Jovanović na Českem in bližnjem Slovaskem razmeroma znan in cenjen režiser, Cehov pa eden najbolj priljubljenih in najpogostejše uprizarjanih dramatikov. Pretežno strokovno občinstvo je predstavo, ob kateri je bil gledalcem na voljo tudi simultan prevod, spremljalo z veliko pozornostjo, kritičnih odzivov pa se ni.

NOVO V KINU

Tuja vrsta

Species, znanstvenofantastični, distribucija: Karantanija film, scenarij: Dennis Feldman, režija: Roger Donaldson, igrajo: Michael Madsen, Ben Kingsley, Marg Hengelberger, Forest Whitaker, Alfred Molina, Natasha Henstrige, premiera jutri v ljubljanskih kinih Bezigrad in Siska ter v kinu Domzale

V znanstvenem centru neke na ameriski celini dobijo sporočilo iz vesolja, ki vsebuje verigo DNK in druga sporočila, po katerih raziskovalci sklepa-jo, da so posiljalci prijazna bitja. S pomočjo DNK in zenskega jajčeca ustvarijo bitje, imenovano Sil, pol Zemljanko in pol - kaj? Ko se odločijo Sil ubiti, ta pobegne. Za njo njen »oče« Finch (Ben Kingsley) pošlje posebno ekipo, sestavljeno iz specialca, biologinje, antropologa in jasnovidca. Njihova naloga je pokončati Sil, ki si medtem prizadeva čim prej zanositi. (I. P.)

Johnny Mnemonic

Znanstvenofantastični, distribucija: Continental film, scenarij po lastni zgodbi: William Gibson, režija: Robert Longo, igrajo: Keanu Reeves, Dolph Lundgren, Ice T, Henry Rawlins, premiera: jutri v kinu Vic

Johnny (Reeves) je mnemoničen sel - informacije prenaša v svoji glavi s pomočjo vgrajenih cipov. Da bi naredil prostor za programe, ki mu omogočajo takšno prenašanje informacij, se je znebil lastnih spominov. Te spomine hoče zdaj nazaj, pred njim pa se stoji tudi nova naloga. Neprecenljive podatke mora dostaviti dvema znastvenikom. Vendar je orjaska količina podatkov preveč za mnemonični vsadek, vstavljen v Johnnyjeve mozgane. Johnnyju se ne svita, kaj nosi v svoji glavi. Ve le, da mora najti tajne pristopne kode, s katerimi bo lahko podatke izstavil - ali pa bo umrl. Življenje mu poleg tega ogrožajo se jakuze oziroma njihov najeti neusmiljeni lovec na glave, znan kot Cestni pridigar (Lundgren). (I. P.)

Keanu Reeves tokrat bije bitko v kibernetnem prostoru

LITERATURA / 12. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

Nagrade so
podeljene

LJUBLJANA - Prvi dan 12. slovenskega knjižnega sejma, ki poteka v Cankarjevem domu, so podelili nagrade oblikovalcem in založnikom za najlepšo slovensko knjigo ter nagrade krilati lev tiskarnam za najboljšo tehnično izvedbo knjige.

V izbor za nagrado za najlepšo slovensko knjigo so prišle knjige s petih področij, to so književnost, knjige za otroke in mladino, znanost in učbeniki, stvarna literatura, kamor sodijo slovarji in leksikoni, ter umetniške monografije. Strokovna žirija, ki ji je predsedoval Stane Bernik, je po mednarodnih merilih soglasno sprejela odločitve, da prejmejo nagrade za najlepšo slovensko knji-

go Založba Obzorja Maribor in oblikovalec Marjan Mancek za knjigo Primi pesmico za rep avtorja Igorja Saksida, Dolenjska založba in oblikovalka Masa Orslar za knjigo Stiska opatija 1136 - 1784 avtorja Jozeta Mlinarica ter založniška hiša Rokus in oblikovalec Nino Kovacevič za knjigo Jože Plečnik - dunajske risbe avtorja Petra Krecica. Vse tri nagrade so enakovredne. Pri tem je

Podelitev nagrade krilati lev na knjižnem sejmu (Foto: B. Reya)

predsednik žirije dejal, da je kritičnost in selektivnost pri zalozbah večja kot pred leti, vendar stanje na knjižnem trgu se vedno ni zadovoljivo.

Združenje grafičarjev Slovenije je podelilo tiskarnam tri nagrade ter posebno in dodatno priznanje za najboljšo tehnično izvedbo knjige. Prvo nagrado je prejela tiskarna Gorenjski tisk za knjigo Večni krog avtorjev Bogdana Kladnika in Iztoka Geistra, drugo nagrado je prejela Delo tiskarna za knjigo Kronika XX. stoletja in tretjo tudi tiskarna Gorenjski tisk za knjigo Female Rubber avtorja Joeja Hammarja. Posebno priznanje so podelili tiskarni Jože Moskršič za bibliofilsko izdajo Dalmatinove Biblije in se dodatno priznanje Mladinski knjigi za knjigo Topografija sodobne Vojvodine Kranjske. Po besedah nekdanjega predsednika Združenja grafičarjev Slovenije Petra Kobala grafični sodelavci veliko prispevajo pri promoviranju knjig doma in v tujini. Knjiga mora imeti vse značilnosti trznega blaga (kakovost in lepo obliko), da se dobro prodaja, za čimer stoji tehnična izvedba, je se dodal Kobal. Namen nagrade je spodbujati se bolj kakovostne izdelave knjig.

Aleksandra Zorko

LITERATURA / PUBLIKACIJE OSMIH AKADEMSKIH ZALOŽB

Novi katalog Indeks

LJUBLJANA - Osem majhnih slovenskih akademskih založb s področij humanistike in družboslovja se je pridružilo pobudi OSI, Zavoda za odprto družbo, in ustanovilo združenje Indeks, namenjeno skupnemu nastopu in promociji. Včeraj so v Cankarjevem domu pripravili tiskovno konferenco, na kateri so predstavniki založb, ki so se združenju priključile, predstavili slovenski in angleški katalog s svojo knjižno ponudbo in letošnje, že izpeljane založniške projekte ter napovedali vrsto novih izdaj.

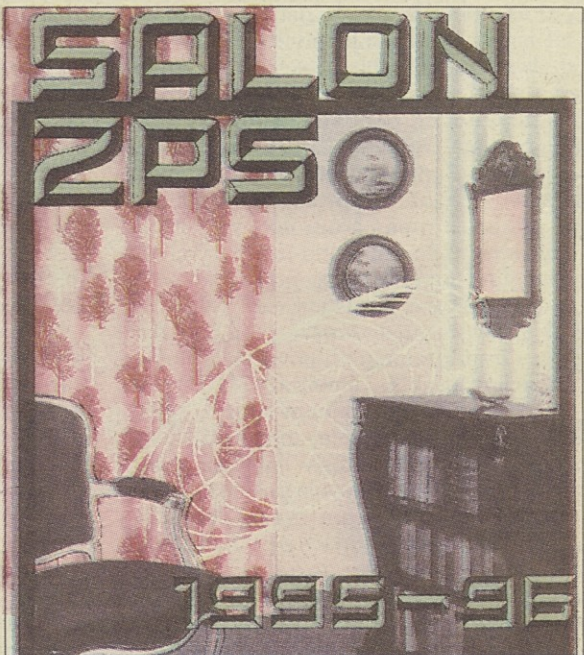
Včerajšnje srečanje je bilo sele drugo v kratkem obstoju združenja; prvič so se sesli na predstaviti prvega, le slovenskega kataloga, ki so mu pravkar dodali še angleško različico

in slovensko dopolnilo, ki obsega novosti v programu posameznih založb. Združenju so se priključili Analecta, Annales, Casopis za kritiko znanosti, Katedra, Krt, Studia hu-

manitatis, revija Zgodovina za vse, vsi za zgodovino ter Znanstveno in publicistično središče. Združenje Indeks, ki je v okviru Slovenskega knjižnega sejma nastopilo s skupnim razstavnim panojem le v zgornjem, promocijskem nadstropju (prodajno ponudbo v spodnjem delu so prepustili založnikom; ponudbe posameznih založb so locene), se je nedavno - kot je bilo rečeno, uspešno, a pri nas po mnenju predstavnika OSI skandalozno neodmevno - predstavilo na frankfurtskem knjižnem sejmu, kjer so imeli svojo stojnico, sodelovali pa so tudi na knjižnem sejmu v Budimpešti.

Se nekaj kratkih opozoril na novosti posameznih založb (nekateri so že ali pa se bodo predstavili v okviru aktualnega sejma). Med številnimi novostmi lahko opozorimo na sedmo številko Annalesa, zbornik s prispevki letošnjega simpozija o kognitivnih znanostih (CKZ), Jungovo temeljno psihološko delo Arhetipi, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta (Katedra), Objekt vzgoje Z. Kodelje (Krt), deli Roberta Leydija in Giovannija Levija (SH) ter Perspektivovce T. Kermaunerja in Bil je horuk v nove case V. Konjarja.

Vojko Urbancic

Katalog Salon Znanstvenega in publicističnega središča

GLASBA / KLEMEN RAMOVŠ MANAGEMENT

Večeri in
festival
stare glasbe

LJUBLJANA - Včeraj so predstavniki koncertne agencije Klemen Ramovš Management predstavili koncertni cikel Večeri z Ramovš Consortom 95/96 in napovedali 14. Festival Radvljica 1996. Ansambel za staro glasbo Ramovš Consort sestavljajo trije glasbeniki: Klemen Ramovš s kljunasto flavto, Irena Pahor z violo da gamba in cembalist Shalev Ad - El. Ze v letu 1993 so skupaj začeli razmišljati o seriji glasbenih večerov, ki bi predstavljali najlepša dela glasbenega baroka in vrhunske umetnike stare glasbe.

Lani so projekt prvič izpeljali, letosnji cikel pa se bo začel s koncertom 21. novembra na Gradu Fuzine. Fuzinski grad je že od lani koncertna rezidenca za Vecere z Ramovš Consortom, poleg njega pa so letošnja glasbena prizorišča se Franciskanska cerkev, Ljubljanski grad in Spodnja Idrija. K sodelovanju so priegnili tudi številne goste, in tako bodo dva koncerta, večer gregorijanskih kora-

lov in nastop skupine Les Talents Lyriques s Couperinovo glasbo, izvajali le glasbeniki, ki niso v povezavi z Ramovš Consortom. Pri teh dveh projektih je organizacijsko in finančno pomagal Francoski kulturni center Charles Nodier, ki pa ni osamljen primer med pokrovitelji in sodelavci. Veliko zanimanje tujih kulturnih predstavnikov, podjetij, medijskih hiš in mesta Ljubljane v naslednjem letu obeta se večji in prodornejši glasbeni projekt.

Zadovoljni z iztekom letosnjega Festivala v Radvljici, prav tako programsko usmerjenega k stari glasbi, so predstavili se program za 14. Festival Radvljica. Ta obeta izredno kakovostno izvajalsko zasedbo in pestro programsko zasnovo, že potrjena dobra organizacija festivala pa tudi letos vključuje tako imenovani »Festibus« in razčlenjeno prodajo vstopnic. Slednja omogoča vsem, ki se za nakup karte odločijo že mesec pred začetkom festivala, občutno nižje cene.

Martin Zuzek

Prvih deset filmov v preteklem tednu
(od 30. 10. do 5. 11. 1995)

Potopljeni svet je že drugi teden na vrhu naše lestvice in bo očitno med najuspešnejšimi filmi letos v Ljubljani, tako kot Casper istega distributerja, ki je trenutno tretji najbolj gledan film v letu 1995. Premierno so začeli predvajati ljubezensko komedijo Ko si spal (drugouvrščena na naši lestvici), ki se ji z njenim povprečjem dobrih 308 gledalcev na predstavo prav tako obeta dober obisk. Rabljeva freska je imela prejšnji teden 351 gledalcev, kar je bilo premalo, da bi se uvrstila na naso lestvico, doslej pa je ta najnovejši slovenski film videlo skupaj 1.528 Ljubljancanov. Najboljšo novico pa smo prihranili za konec: s skupaj 45.539 gledalci, kolikor jih je bilo v Ljubljanskih kinematografih prejšnji teden, je bil potolčen rekord izpred enega leta, ko jih je v tednu med 31. oktobrom in 6. novembrom 1994 v kino prislo 44.833.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanja skupni sestevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Potopljeni svet / Karantanija film		
51 (91)	15.237 (28.070)	7.245.800 (13.755.600)
2. Ko si spal / Cenex		
27 (27)	8.321 (8.321)	4.160.500 (4.160.500)
3. Willy 2 / Lj. kinematografi		
19 (74)	4.067 (12.144)	1.949.600 (5.931.100)
4. Pogumno srce / Continental		
14 (78)	3.886 (19.546)	1.865.000 (9.531.600)
5. To so bili casi / Fun		
21 (33)	3.397 (5.079)	1.636.700 (1.636.700)
6. Umri pokončno - brez oklevanja / Trias WTC		
9 (147)	2.571 (30.646)	1.254.400 (14.497.000)
7. Opicje norčije / Fun		
14 (57)	1.933 (4.653)	773.200 (1.561.100)
8. Najini mostovi / Lj. inematografi		
21 (154)	1.886 (25.760)	902.600 (12.566.000)
9. Pret-a-porter / Lj. kinematografi		
21 (96)	1.067 (12.771)	516.800 (1.148.700)
10. Casper / Karantanija film		
10 (183)	861 (43.423)	384.000 (21.277.200)
Na mednarodni lestvici (V. Britanija, Francija, Nemčija, Italija, Španija, Nizozemska, Avstralija in Japonska) je bil razpored v tednu med 20. in 26. oktobrom skoraj enak kot zadnjič. Edini novinec na lestvici je Pocahontas, ki je na petem mestu zamenjal Potopljeni svet (ta je v ZDA zbral 86 milijonov dolarjev, drugod po svetu pa že dobrih 118 milijonov). Za vse filme navajamo izkupicek v milijonih dolarjev.		
1. Apollo 13		9, 16 (45, 6)
2. Les Anges Gardiens		5, 49 (12, 6)
3. Pogumno srce		4, 51 (20, 3)
4. Najini mostovi		3, 76 (22, 4)
5. Pocahontas		3, 45 (11, 7)
		Igor Kernel

OKINAVA / ZAČEL SE JE PROCES PROTI TREM POSILJEVALCEM 12-LETNE UČENKE

Marince lahko zaradi posilstva obsodijo na smrt

Podli zločin je dodobra skalil ameriško-japonske odnose

TOKIO - V ozračju izredne napetosti, ki preveva prebivalce Okinave, se je včeraj začel proces proti trem ameriškim mornariškim strelcem, ki so obtoženi, da so 4. septembra ugrabili in posilili neko dvanajstletno učenko. Po japonskih zakonih bi jih lahko obsodili na smrt.

Posilstvo je priznal le 22-letni Marcus Gill, medtem ko sta 20-letni Kendrick Ledet in 21-letni Rodrico Harp priznala le ugrabitev. Obtožnica jih bremeni, da so obkolili učenko, ko je prihajala iz neke veleblagovnice. Strpali so jo v avtomobilski prtljajnik in jo nato na neki samotni obali izmenično posiljevali.

Proces bo trajal nekaj tednov in bo brzkone se povečal napetost med prebi-

valstvom in dodatno skalil ameriško-japonske odnose. Brzkone bo tudi vplival na prihodnji ameriško-japonski sestanek med predsednikom Clintonom in premierom Murajamo, na katerem bi morali obnoviti sporazum o vzajemni vojaški pomoči. Američani se bodo morali obvezati, da bodo postopoma zmanjšali število svojih vojakov na Okinavi in da se bodo delno odpovedali dosedanjim privilegijem za ameriško vojsko.

Posilstvo dvanajstletne učenke je na japonskem sprožilo val protiameriških protestov. Guverner Okinave Masahide Ota ni obnovil pogodbe o najemu 27.200 vojakov in od premierja Tomiicija zahteval, naj do leta 2020 doseže umik vseh ameriških vojakov z otoka.

NOVICE

Na Dunaju prisilno pristalo jordansko potniško letalo

DUNAJ - Jordansko potniško letalo Lockheed L-1011 Tristar, ki je z 233 potniki letelo iz Chicaga prek Amsterdama v Aman, je včeraj prisilno pristalo na dunajskem letališču. Letalska družba je namreč dobila sporočilo, da so v letalo podtaknili peklenski stroj, zato je iz previdnosti ukazala prisilni pristanek.

Kaspijski jeseter ogrožen

MOSKVA - Pet držav ob Kaspijskem morju mora čim prej zaščititi jesetra, ker bo v nasprotnem primeru ta riba izumrla. Preplah je sprožila ruska komisija za ribolov, ki ugotavlja, da je neurejeni in pretirani ribolov v zadnjih desetih letih že ogrozil obstoj jesetra. Ruska federacija, Kazahstan, Azerbajdžan, Turkmenistan in Iran bi morali zato skleniti sporazum o ureditvi lova na jesetra. Komisija pa je posredno priznala, da so glavni krivci novopečeni ruski bogataši, ki morajo imeti na mizah kaviar.

Na Matterhomu pogrešajo švicarsko turistično letalo

AOSTA - Zaradi močnega vetra, ki je presegel hitrost sto kilometrov na uro, so včeraj na italijanski in švicarski strani Matterhorna (Cervino) prekinili iskanje švicarskega turističnega letala, ki ga pogrešajo od petka. Na krovu letala sta bila poleg pilota se dva švicarska državljana.

Pismo potovalo 50 let

BERLIN - Max Witte je 1. novembra leta 1945 iz britanskega ujetništva pisal pismo svoji ženi v Nemčiji, ki ga je prejela sele pred kratkim. Petdesetletno zamudo so pojasnili z dejstvom, da je ob koncu druge svetovne vojne Wittejeva žena zbežala k sorodnikom in je sele nedavno sporočila vsa svoja prejšnja bivališča.

LONDON / CHARLES SE HOČE POROČITI S CAMILLO

Diana noče več ljubimcev

LONDON - »Ne potrebujem ljubimca,« je menda sklenila princesa Diana (na sliki AP) po nizu beznih, površnih in nesrečnih ljubezenskih dogodivščin. Po govoricah, ki jih je zbral Daily Mirror, naj bi lepa Diana končno sklenila »urediti svoje življenje«, potem ko je bila nekaj let po sporu s prestolonaslednikom Charlesom »kot ladja brez krmarja«.

»Princesa,« je izjavil neki dobro obveščeni vir, »nima ljubimca, in kar je se bolj pomembno, pričana je, da ga ne potrebuje. Sklenila je, da lahko

lepo živi tudi sama.« Major James Hewitt, antikvar Oliver Hoare in prvak v rugbyju Will Carling niso pustili sledov, saj je zdaj Diana v boljšem psihološkem položaju in »gleda na prihodnost z optimizmom«.

Take izjave, ki skoraj gotovo prihajajo iz ust Dianinih prijateljev, brzkone hočejo zagreniti življenje prestolonasledniku Charlesu, ki bi se rad ločil od Diane in se končno poročil s svojo ljubljeno Camillo. Kljub njenim lju-

bimcem so Britanci v glavnem odpustili »žalostni princesi«.

Ce pa bo res postala krepostna, bodo britanski podložniki se težje sprejeli poroko svojega prihodnjega kralja z nepriljubljeno Camillo.

Sibirski vojščak

Ruski izvedenec Vladimir Sjomkin se ukvarja s konzerviranjem 2000 let starega mumificiranega »fetoviranega vojščaka«, ki so ga našli v skladih ledu v Sibiriji (AP).

ZDA / OKOLJE ALI DENAR?

Indijanci na Aljaski nasprotujejo črpanju nafte

Iskanje nafte v rezervatu pri naselju Arctic Village bi uničilo okolje in odgnalo črede severnih jelenov

WASHINGTON - Temperatura pade krepko pod ničlo že oktobra, vodovodno in plinsko napeljavo pa premore le vaska sola. Prebivalstvo prezivlja večino dneva - ki je sicer prav kratek - v gozdu, kjer nabirajo les za kurjavo, oziroma na lovu v gorah. Življenje v Arctic Villageu, naselju na severovzhodni Aljaski, kjer živi 110 Indijancev plemena Athabasca, sploh ni lahko. Prebivalci vasi pa se bojijo, da bi utegnili postati se težje, če bi republikanski stranki v oddaljenem ameriskem parlamentu uspelo odobriti zakon, ki bo omogočil iskanje nafte v teh predelih, ki so bili doslej le rezervat za divje zivali.

Indijanci se upravičeno bojijo, da bi to hudo ogrozilo okolje in njihov način življenja, ki se tisecletja temelji na lovu na ameriške severne jelene. Ti Indijanci so najsevernejše plemo vse celine. Na Aljaski in v Kanadi jih živi približno pet tisoč. Zavedajo se, da bi iskanje nafte v teh predelih povzročilo rano, od katere okolje ne bi več okrevalo, predvsem pa bi odgnalo ogromne črede severnih jelenov, ki so doslej Indijancem omogočale preži-

vetje; s tem pa bi bilo tudi konec indijanske kulture.

Njihovo stališče je v nasprotju s stališči preostalega prebivalstva Aljaske, ameriške zvezne države, ki se za 80 odstotkov svojega proračuna mora zahvaliti črpanju nafte. Večina ljudi, tudi domorodcev, kar ne more docakati, da bi začeli izkoriščati naravna bogastva na doslej zascitenih obalnih ozemljih pred gorsko verigo Brooks Range.

Ce bi tu (kot pričakujejo) nasli nafto, bi država imela dovolj denarja za gradnjo prepotrebni sol, bolnišnic in vodovodnih napeljav. Indijanci Arctic Villagea pa se upravičeno sprašujejo: »Ce ameriški parlament res odobri predlog republikancev, bo naslednjih pet ali deset let cudovito, kako pa bo potem?« Zaskrbljeno se sprašujejo, kaj bodo počeli, ko bodo črede severnih jelenov odsle: »Cez dvajset ali trideset let delovnih mest in priliva denarja ze zdavnaj ne bo več, črede severnih jelenov pa se tudi ne bodo vrnile, saj bo okolje popolnoma uničeno. Kako se bomo preživljali takrat?«

Furlanski podjetnik s pištolo ubil štiri roparje

SYDNEY - Podjetnik italijanskega rodu je med večerjo v neki restavraciji v Port Moresbyju (Papua Nova Gvineja) ubil štiri roparje, ki so pred tem ubili strazarja pred restavracijo in ustrašovali goste. Namesto listnice je 51-letni furlanski podjetnik Luciano Cragolini, ki že trideset let dela na Papui Novi Gvineji, iz jopice povlekel avtomatsko pistolo, ubil štiri gansterje, hudo ranil druga dva, ostalih pet pa jih je zbežalo. Policija je njegovega ravnanja ni označila za zločin, tako da je zdaj na prostosti.

OBLETNICA OKTOBRске REVOLUCIJE

Ruski komunisti slavijo prvo in prihodnjo zmago

MOSKVA (Reuter) - Nekaj tisoč ruskih komunistov je včeraj z rdecimi zastavami preplavilo osrednjo moskovsko ulico Tverskajo na proslavi 78. obletnice oktobrske revolucije, ki je na oblast pripeljala boljse-vike. Udeleženci proslave so z glasnimi vzkliki pozdravili napovedi vodstva Komunistične stranke, da bodo na decembrskih volitvah znova zasedli oblast.

Obletnica oktobrske revolucije je v Rusiji se vedno državni praznik. Udeleženci proslave so prepricani, da korakajo za komunistično prihodnost. »Ne gre za nostalgijo za preteklostjo,« je dejal Genadij Zjuganov, vodja ruskih komunistov. »Sovjetska zveza bo spet združena.« Kljub usmerjenosti v prihodnost pa so udeleženci proslave ozivili duhove preteklosti s slikami Lenina in Stalina, ki so jih visoko dvignjene nosili pred seboj kot ikone. »Stalin je bil izjemna osebnost, ne smete ga ocenjevati črno-belo,« je dejal neki starejši Moskovčan. »Tukaj smo, da zagotovimo politično pravičnost. Zdaj vemo, da so imeli naši očete prav. Ubranili so Evropo pred fašizmom.« Kljub pompoznosti pa se

ta proslava ne more primerjati z uradnimi proslavami iz sovjetskega obdobja, ko se je pred partijskim vodstvom ponosno zvrstila vojaška parada v vsem svojem bliscu.

Proslave so se udeležili predvsem ljudje, ki so jih gospodarske reforme pa-

Rdeče zastave so zavihrale na moskovskih ulicah (Telefoto: AP)

hivale v revščino. Med njimi ni bilo lepo oblečenih predstavnikov moskovske elite, ki so obogateli v prehodnem obdobju. »To je

obelezitev praznika, ne proslavljam, saj za to nimamo razloga,« je dejala učiteljica filozofije Ljudmila Serjaskaja. Voditelj komunistov Genadij Zjuganov je prepričan, da je nastopil čas za spremembe. »V Rusiji je zavladalo predrevolucionarno vzdušje,« je dejal. »Vlada ne more več vladati, ljudje pa nočejo več živeti v revščini. Čas je za spremembe.« Toda tokrat ruski komunisti oblasti ne bodo zasedli z revolucijo, temveč na demokratičnih volitvah.

Zjuganov se je pridružil političnim strankam, ki so ostro napadle centralno volilno komisijo zaradi crtanja nekaj demokratičnih

strank iz volilnega registra. Komunisti so prepričani, da gre za kremeljsko zaroto, saj naj bi oblasti zezele preložitve volitev. Clani komisije se branijo s trditvami, da so zgolj uveljavljali volilno zakonodajo, ki so jo sprejele politične stranke. Razlogi za prepoved nekaterih strank so bili le tehnične narave. Če stranka z volilnega seznama zbrise nekaj kandidatov, ne da bi pojasnila, zakaj, mora komisija to stranko izbrisati iz volilnega registra, ker to ni več ista volilna lista. Vrhovno sodišče pa je ocenilo drugače, tako da se bodo omenjene stranke lahko udeležile volitev.

Nestrpni Ukrajinci

KIJEV (Reuter) - Približno pet tisoč ukrajinskih komunistov je včeraj s proslavo obeležilo 78. obletnico oktobrske revolucije, medtem ko so nacionalisti organizirali »žalno zborovanje«, na katerem so se spomnili na milijone umrlih v obdobju sovjetske oblasti. Komunisti so izkoristili proslavo za napad na predsednika Kučmo, ki je Ukrajino popeljal na pot gospodarskih reform. »Ne bomo dovolili tujemu kapitalu, da uniči naš narod,« je dejal voditelj komunistov Pjotr Simonenko. Ko so hoteli komunisti prepušiti oder voditelju nacionalistične stranke Corno-vilu, ki je zelel navzoce pozvati k narodni enotnosti, so ga udeleženci proslave nagnali z odra.

GOSPODARSKI PROGRAM RUSKIH KOMUNISTOV

»Tudi rdeča mačka lovi miši«

MOSKVA - Ruski komunisti so obljubili, da bodo sprejeli tuje vlagatelje, ce bodo zmagali na decembrskih volitvah, toda njihov program državnega nadzora gospodarstva ter subvencioniranja cen in domačih podjetij bo te najverjetneje odvrnil od vlaganja v rusko gospodarstvo.

Izredno dobro organizirana Komunistična stranka vodi v javnomnenjskih raziskavah pred volitvami. Svoj program bo uradno predstavila sele 28. novembra, toda javnosti je že nazkazala nekaj osrednjih točk, ki bodo po ocenah opazovalcev ogrozile vladne gospodarske reforme. »Osrednje gospodarske panoge - zivilska industrija, nafta in plin, metalurgija in podobno - morajo seveda biti del državnega sektorja,« je dejal strankin gospodarski strokovnjak Nikolaj Savalov. »Kapital, ki so ga ljudje pridobili nezakonito, mora dobiti država, ki ga bo nato vložila.« Komunisti ocenjujejo, da je nadzor inflacije pomemben, da pa preostala protinflacijska politika lahko zadusi gospodarstvo. Savalov je zatrdil, da bodo tuji vlagatelji zazeleni, a ni povedal, kako bo rešeno vprašanje repatriacije dobička in ali bodo tujim vlagateljem, ki so že kupili delnice v podjetjih, ki jih namerava država nacionalizirati, vrnili vložena sredstva. »Uporabili bomo sprejemljiva sredstva za rešitev teh vprašanj,« je dejal.

Vladni gospodarski načrt po letu 1992 je temeljil na privatizaciji in sprostitvi cen, kar je privedlo do odpiranja ruskih finančnih trgov. Tisoče ruskih podjetij je bilo privatiziranih v največji razprodaji državne lastnine v zgodovini. Kljub

določenim uspehom pa se je zelo okrepilo nasprotovanje odpiranju na Zahod in uvajanju tržnega gospodarstva. Duma je sicer zavrnila predlog Komunistične stranke, da bi nacionalizirali »podjetja, ki so posebnega pomena za narodno gospodarstvo«, kar pa se lahko spremeni po decembrskih volitvah. »Ne smemo se slepiti z utvaro, da je komunistični program nacionalizacije že pokopan,« je posvaril liberalni časnik Izvestija. »Zadnje napovedi kažejo, da bodo imeli komunisti v novi du-mi velike možnosti za spre-

jem ustrezne zakonodaje.« Poslanci potrebujejo za večino zakonov absolutno večino, to je 226 glasov, za preglasitev predsednikovega veta pa kar dvetretjinsko večino, ki je komunisti po svojih pričakovanjih ne bodo dobili. Zato bodo izredno pomembne junijske predsedniške volitve, ki bodo pokazale pravo ravnalo moči na ruskem političnem prizorišču. Jelcinova bolezen je velik udarec za liberalne sile. »Jelcin je zagotavljal gospodarsko stabilnost v Rusiji, in če se bo umaknil s političnega prizorišča, bodo imeli liberalci težave z nadaljevanjem reform,« je dejal neki zahodni ekonomist.

Savalov je s svojimi izjavami se bolj razplamtel strasti med obubožanim ljudstvom, ko je ocenil, da

so reforme rusko gospodarstvo privedle na rob propada. Kot edino rešitev za premostitev krize je omenil tuje naložbe. »Ce pritegnemo tuje vlagatelje, bomo utrdili rubelj, umirili cene in zmanjšali davke,« je dejal Savalov.

Tuji gospodarstveniki pa se bojijo, da bodo komunisti »zamenjali ploščo«, ce bodo po volitvah prisli na oblast. Le redki so prepričani, da so tudi komunisti spoznali, da kolesja demokratizacije ni mogoče obrniti. »Ce bodo prisli na oblast, ne bodo niti pomislili na preteklost in centralnoplansko gospodarstvo,« je dejal neki ruski podjetnik. »Izid volitev zato ne bo tako odločilen. Ni pomembno, kaksne barve je mačka, pomembno je, da lovi miši.«

Janet Guttman / Reuter

»Tudi jaz bom volil komuniste,« sporoča »politično angažirani« moskovski kuža (Telefoto: AP)

SPREMEMBE V PARIZU

Francija ima novo vlado

Chirac išče pot iz krize učinkovitosti

PARIZ (Reuter, AFP) - Francoska vlada je včeraj na zahtevo predsednika Chiraca odstopila. Premier Juppé je nato predstavil novi kabinet, ki naj bi se zaradi reorganizacije laze spoprijel z nekaterimi perečimi problemi in vnovic dvignil priljubljenost francoskega predsednika Jacquesa Chiraca. V ospredju sta zlasti reforma sistema socialne varnosti in zmanjšanje javnega dolga pod tri odstotke letnega narodnega bruto proizvoda.

Novi vladni kabinet sestavlja 32 članov, kar je približno četrtnina manj kot v prejšnji vladi. Vlado sestavlja 16 ministrov in 16 ministrov brez listnice. V novi Juppéjevi vladi ni prislo do sprememb v tako imenovanih državotvornih ministrstvih - Jean Arthuis je ostal na čelu finančnega ministrstva, Hervé de Charette je novi stari zunanji minister, Charles Millon je ostal obrambni minister, Jacques Turbon pravosodni minister in Jean-Lou-

is Debré notranji minister. Med devetimi odstavljenimi člani vlade je kar sedem zensk. Najbolj odmeven je odhod Elisabeth Hubert, ki naj bi zelo slabo vodila ministrstvo za zdravstvo in socialne zadeve.

Do pomembne spremembe je prislo z ustanovitvijo novega ministrstva, na čelu katerega je Jacques Barrot, ki naj bi prevzel delo več ministrstev s področja socialne. Naloga novega »super ministrstva« za socialno je priprava predloga reforme francoskega socialnega sistema, ki je z 230 milijardami frankov primanjkljaja kronični bolnik.

Alain Juppé je s sestavo nove vlade skušal pomiriti nasprotja znotraj desnosredinske koalicije, ki so se vnela med predsedniško kampanjo. V vlado sta znova prisla dva nekdanja člana Balladurjeve vlade - Alain Lamasoure je postal novi minister za proračun in tiskovni predstavnik vlade, Jean Claude Gaudin pa minister za urejanje prostora.

ANALIZA

Popravni izpit za Juppéja

Vlada se bo takoj spoprijela z grozečim proračunskim primanjkljajem

PARIZ - Francoski predsednik, cigar zmag, so proslavljali na ulicah Pariza manj kot pred šestimi meseci, je postavil pravi rekord v neprijubljenosti, saj najnovejše ocene javnega mnenja kažejo, da ga podpira le se štirinajst odstotkov volilcev.

Se manj privrzenec ima njegov zvesti namestnik Juppé, cigar ugled so močno oslabili nedavni stanovanjski skandal in kritike na račun njegovega avtoritativnega nastopa v desnosredinski vladi.

Poznavalci trdijo, da je k padcu Chiracove priljubljenosti v veliki meri pripomogla njegova odločitev, da obnovi jedrske poskuse v južnem Pacifiku. Pri raziskovanju vzrokov za predsednikovo neprijubljenost pa ne gre spregledati tega, da predsednikovi predvolilni obljubi o zmanjšanju brezposelnosti in znižanju davkov se nista uresničeni. Zaradi nestabilnosti finančnih trgov je bil Chirac prejšnji mesec prisiljen priznati, da se bo namesto službam in davkom posvečal predvsem zmanjševanju grozečega proračunskega primanjkljaja.

Analitiki pravijo, da je zdaj popolnoma jasno, da se francoski predsednik ne bo spustil v uresničevanje nacionalnega ekonomskega načrta, ki bi primoral Francijo k naporu plavanju proti tokovom mednaro-

Juppé in Chirac - eden bolj neprijubljen od drugega (AP)

dne plime, in da se bo namesto tega odločil za soglasno ekipo, ki se bo popolnoma posvetila zmanjševanju javnega primanjkljaja. Analitiki trdijo, da čas, ki si ga je Chirac izbral za spremembe v sestavi vlade, dokazuje njegovo odločnost, da se bo resno lotil izvrševanja reform.

Novi kabinet bo imel manj članov od sedanjega, zato bo veliko lažje doseči soglasje o podpori predsednikovim namenom. Parlamentarec iz Chiracove stranke Jean-Yves Charnard se očitno strinja s predsednikovo odločitvijo o krčenju obsega kabineta, saj pravi: »Več ministrov, več težav.« Darren Williams, ekonomist Merrill Lyncha v Londonu, vče-

rajsnje dogodke razlaga kot potrditev Juppéjeve moči. »Menim, da poskusa sestaviti vlado, ki mu bo zvesta in se bo hkrati posvečala reformnemu procesu,« je dejal. Drugi vidijo v spremembah priloznost za Juppéja, da vladne vrste očisti posameznikov, ki so si mesto priborili zgolj s podporo Chiraca v predsedniški kampanji. Svoje mesto v vladi naj bi zdaj dobili tisti, ki so zaradi podpore Chiracovemu protikandidatu Edouardu Balladuru ostali na hladnem, s čimer naj bi se zmanjšale razpoke v desnosredinski večini.

John Chalmers / Reuter

MIROVNA POGAJANJA O NEKDANJI JUGOSLAVIJI

Zahod želi izsiliti izročitev Karadžića in Mladića

Milošević se upira, saj se boji domačih nacionalistov

SARAJEVO, DAYTON (Reuter) - ZDA in ZN so prisilili na bosanske Srbe, naj sodelujejo v preiskavah o vojnih zločinih na tleh nekdanje Jugoslavije. Iz zagnanih virov pa se je izvedelo, da je prislo na pogajanjih v Daytonu do zastoja zaradi prizadevanja zahodnih pogajalcev, da bi se srbska stran zavezala, da bosta politični voditelji in vojski poveljnik bosanskih Srbov, Radovan Karadžić in Ratko Mladić, privedena pred haasko sodišče za vojne zločince.

Srbski predsednik Milošević naj bi nasprotoval zahtevam po zamenjavi v vodstvu bosanskih Srbov, saj naj bi se na pogajanjih osredotočili na zadeve, ki so jih že obravnavali v predhodnih krogih pogajanj. Milošević se ne uklanja zahtevam pogajalcev, ker se boji spopada z nacionalističnimi silami v Srbiji, ki nasprotujejo mirovnim pogajanjem, saj naj bi bilo ozračje na pogajanjih napeto proti Srbiji. V Daytonu pa bo danes pripotoval hrvaški predsednik Tudman, ki bo v pogovorih z Miloševićem iskal rešitev vzhodnoslovenskega vprašanja.

Medtem ko Varnostni svet ZN razpravlja o predlogu preiskovalcev ZN, ki zahtevajo neposreden dostop do bosanskih predelov, kjer naj bi Srbi hladnokrvno pobili na tisoce Muslimanov, se je v Bosno vrnil preiskovalec

John Shattuck. »Bosanski Srbi nam ne omogočajo dostopa do Srebrenice, Zepe, Banjaluke in Sanskega Mostu,« je dejal Shattuck. »Zato ne moremo preiskati domnevnih zločinov.« Varnostni svet ZN bo razpravljal tudi o zločinih hrvaške vojske na območju kninske Krajine, kar je hrvaška vlada ostro obsojila. »Hrvaško izkoristajo v politične namene kot žrtveno jagnje, da bi si zagotovili srbsko sodelo-

vanje na pogajanjih,« je javnosti sporočil predstavnik hrvaške vlade. Napovedana resolucija Varnostnega sveta naj bi od Srbov zahtevala tudi, naj ne unicujejo ali prikrivajo dokazov o kršitvah mednarodnega humanitarnega prava.

Glavni preiskovalec mednarodnega sodišča za vojne zločince, sodnik Richard Goldstone, pa se pritožuje zaradi počasnosti in kakovosti poročil ameriskih obveševalnih organov. Predstavniki ameriskih obveševalcev so priznali, da so odlagali posredovanje nekaterih podatkov, ki bi lahko razkrili ameriske obveševalne metode. Goldstone je sicer pohvalil amerisko sodelovanje, saj naj bi bilo osrednjega pomena za

nadaljevanje preiskave. Predsednik haškega sodišča Antonio Cassese je v poročilu Generalni skupščini ZN zaprosil za večjo podporo mednarodne skupnosti pri preiskovanju vojnih zločinov na tleh nekdanje Jugoslavije. »Nase sodišče je kot velikan brez rok in nog,« je dejal Cassese. Povedal je, da je le 15 od 185 članic OZN sprejelo zakonodajo, ki naj bi omogočala delovanje sodišča. »Pomanjkanje sodelovanja je posebej pereče, ko gre za aretacijo zločincev, za katerimi je bila izdana tirailica.«

Ameriski obrambni minister William Perry je včeraj obiskal dve oporisci ameriske vojske v južni Nemčiji, kjer se več kot deset tisoč ameriških vojakov pripravlja za morebitno izvajanje bosanskega mirovnega načrta. Perry je nadzoroval urjenje vojakov v iskanju ostrostrelcev in nadzoru vanju nemirov civilnega prebivalstva. Danes pa se bo sestal z ruskim obrambnim ministrom Pavlom Gracovom, s katerim bosta skusala rešiti se zadnja sporna vprašanja o ruskem sodelovanju v mirovnem načrtu.

Srbski predsednik Milošević noče privoliti v zamenjavo vodstva bosanskih Srbov (Telefoto: AP)

PRISEGLA JE VLADA HRVAŠKEGA PREMIERA MATEŠE

Malo novih imen v kabinetu

Osnovna naloga Mateševe ekipe bo hitrejši gospodarski razvoj

ZAGREB - Nova hrvaška vlada pod vodstvom premiera Zlatka Mateše je včeraj zaprisegla predsedniku Republike Hrvaške Franju Tudmanu. Kot je bilo mogoče pričakovati, vlada ni doživela nobenih večjih kadrovskih sprememb, saj je večina resorjev ostala v rokah dosedanjih ministrov. Nova so pravzaprav le štiri imena.

Novinci v kabinetu so dr. Ljerka Mintas - Hodak, podpredsednica vlade, ki bo skrbela za notranjo politiko in družbene dejavnosti, minister za kmetijstvo Matej Jančević, minister za kulturo Božo Biskupić in Branko Mocibob, minister brez listnice.

Po odhodu premiera Nikice Valentica je svoja mesta zapustilo kar šest

članov vladnega kabineta - eden od podpredsednikov Bosiljko Misetić, minister za kmetijstvo Ivica Gazi, minister za kulturo Zlatko Vitez, minister za humanitarne zadeve Juraj Njavro, minister za znanost Branko Jeren ter Adlbert Rebić in Cedomir Pavlović, oba brez posebnega resorja. Kabinet Zlatka Mateše je s svojimi triindvajsetimi

člani tako manjši od Valenticevega. Osnovna naloga vlade novega hrvaškega premiera bo doseči hitrejši napredek v gospodarskem razvoju, predvsem z uspešnim obvladovanjem inflacije. Gospodarski razvoj naj bi poleg strukturnih sprememb v hrvaški ekonomiji spodbudila tudi tuja posojila, o katerih se je še kot zunanji minister v Valenticevi vladi dogovarjal sedanji premier Mateta, ki je kot član poslovodstva družbe Ina navezal številne poslovne stike s tujino.

Gordana Gojak

PREDLOG NOVE RESOLUCIJE VARNOSTNEGA SVETA

Srebrenica in Krajina »v istem košu«

Sperte strani morajo omogočiti preiskavo o kršitvah človekovih pravic

NEW YORK - Skupina za stike je Varnostnemu svetu Združenih narodov predlagala, naj sprejme resolucijo, ki bi bosanske Srbe prisilila, da bi dovolili preiskavo domnevnih umorov in etničnega čiščenja, od Hrvatov pa bi zahtevala, da nemudoma prenehajo kršiti človekove pravice.

Predlog omenjene resolucije je skupina za stike oblikovala na pobudo ZDA, ki zahtevajo, da bosanski Srbi pripadnikom ZN in drugih mednarodnih organizacij takoj omogočijo dostop do ljudi, ki so bili pregnani iz Srebrenice, Zepe, z območja Banjaluke in iz Sanskega Mosta, ter do zaporov in tistih območij, ki se mednarodnim opazovalcem zdijo pomembna. Omenjena resolucija naj bi od Hrvatov zahtevala, da Srbom, ki so bili med avgustovsko ofenzivo hrvaške vojske v Krajini

pregnani z domov, takoj dovoli vrnitev in jim vrne njihovo zaseženo premoženje. Hrvaška je bila do resolucije, ki naj bi jo Varnostni svet ZN sprejel že ta teden, izjemno kritična, češ da je mednarodna organizacija Hrvate vrgla v isti kos z bosanskimi Srbi, ki naj bi bili po padcu Srebrenice na vzhodu Bosne odgovorni za smrt več tisoč ljudi.

Hrvaški tiskovni predstavnik v ZN je izjavil, da omenjena resolucija predstavlja le spodbudo za sodelovanje srbskega predsednika Slobodana Milo-

sevića na pogajanjih med sptimi stranmi v Ohriu, kjer se pogovarjajo o kršitvah človekovih pravic, predvsem pa usodi vojnih zločincev. »Mednarodna diplomacija zeli s to resolucijo izkoristiti Hrvaško kot žrtveno jagnje, s čimer bi izsilila sodelovanje Miloševića pri morebitni izročitvi vojnih zločincev sodišču,« meni hrvaški tiskovni predstavnik v ZN Miles Raguz. »Ceprav se vsi strinjajo s tem, da položaj v Srebrenici se zdalec ni primerljiv s Hrvaško, pa so se odločili, da ga bodo obravnavali enako,« se dodaja Raguz.

Kljub nasprotovanju Hrvaške bo VS ZN omenjeno resolucijo sprejel brez zaželenih popravkov. Predstavniki skupine za stike so v predlogu resolucije od bosanskih Srbov zahtevali, da opustijo namere o morebitnem »unicenju, spreminjanju, izkrivljanju in skrivanju dokazov o kršenju mednarodnih zakonov o človekovih pravicah«. Resolucija naj bi vse strani, ki so vpletene v vojno na območju nekdanje Jugoslavije, pozvala, naj sodelujejo z mednarodnim sodiščem v Haagu in njegovim predstavnikom omogočijo dostop do posameznikov in krajev, ki so pomembni za preiskavo mednarodnega sodišča.

Evelyn Leopold / Reuter

ISKANJE NOVEGA SEKRETARJA SEVERNOATLANTSKE ZVEZE

ZDA (še) ne podpirajo Lubbersa

WASHINGTON - Tiskovni predstavnik ameriskega zunanjega ministrstva je na ponedeljkovi tiskovni konferenci izjavil, da »Združene države se ne morejo podpreti kandidature Ruuda Lubbersa za generalnega sekretarja Nata in da se mora iskanje Claesovega naslednika nadaljevati«. Pri tem je poudaril, da Združene države nobenemu od kandidatov ne dajejo prednosti.

Morda presenetljivo amerisko stališče je mogoče razumeti kot vračanje pritiska evropskih zveznikov na amerisko administracijo. Neki visoki uradnik ameriske administracije je zavrnitev ponazoril z naslednjimi besedami: »Za nas je izredno pomembno, da skupaj z

evropskimi zavezniki sprejmemo odločitev, ne pa da smo se bolj ali manj prisiljeni soočiti z že sprejeto odločitvijo.«

V skladu z izjavami visokih uradnikov ameriske administracije za Združene države postopek imenovanja novega generalnega sekretarja »nikakor se ni končal«. Združene države bodo po izjavah sodeč podprle kandidata, ki bo najbolj usposobljen za reševanje nekaterih izredno občutljivih vprašanj, s katerimi se bo soočil Nato - mirovne operacije v Bosni, siritve Nata na vzhod in sodelovanja z Rusijo. Po nepreverjenih navedbah naj bi zlasti Pentagon dajal prednost Ellemann-Jensenu, ker naj bi imel več izkušenj na vojaškem področju.

Včeraj so se v Bruslju na neuradnem sestanku sešli veleposlaniki držav članic, da bi razpravljali o Claesovemu nasledniku. Večina evropskih zveznic je podprla Lubbersa in tudi evropske države, ki so podprle Ellemann-Jensena, so dale vedeti, da bodo sprejele kandidata, ki ga bo podprla večina. Zaradi ameriških zadržkov glede Lubbersa pa na včerajšnjem sestanku niso sprejeli dokončne odločitve, tako da bodo najverjetneje potrebni nadaljnji pogovori. Pojavila so se tudi namigovanja, da si je nemška vlada premislila in ne bo podprla Lubbersa, kar pa je Kinkel že zanikal.

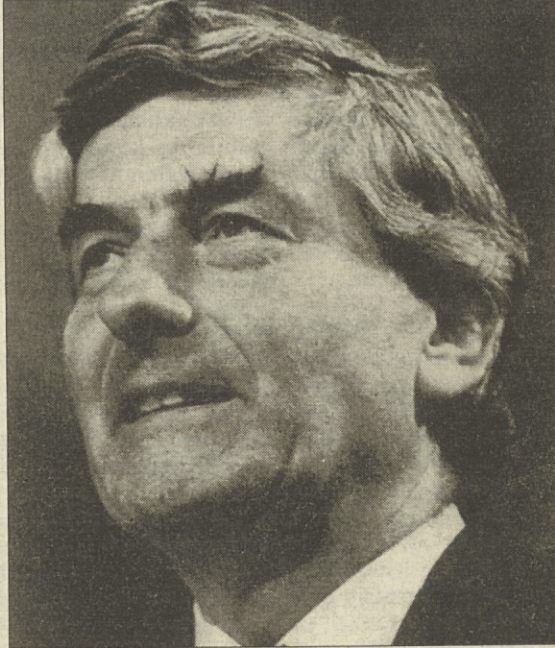
Carol Giacomo / Reuter

Tožilec Goldstone razočaran nad ZDA

WASHINGTON (Reuter) - Tožilec mednarodnega sodišča za vojne zločince Richard Goldstone se pritožuje nad kakovostjo informacij, ki z izjemno zamudno prihajajo iz ZDA. Casnik Washington Post je objavil pismo, ki ga je Goldstone poslal ameriskemu veleposlanstvu v Haagu in v katerem je izrazil »razočaranje« nad informacijami, ki jih posredujejo ZDA haškemu sodišču. Washington Post je zapisal, da so ameriske oblasti priznale, da je pri izrocanju nekaterih »spornih dokumentov« nastala zamuda, ker bi ob izročitvi utegnili priti do razkritja »virov in metod«, s katerimi so ameriski agenti dobili dokumente. Goldstone je ZDA v pismu sicer označil za »največjega prijatelja sodišča v Haagu«, ceprav je bil kritičen do zavlačevanja pri izrocanju fotografij, s katerimi bi si pomagali pri odkrivanju množičnih grobišč v nekdanji Jugoslaviji.

Nekdanji danski zunanji minister Uffe Ellemann-Jensen (AP)

Nekdanji nizozemski premier Ruud Lubbers (Telefoto: AP)

NOVICE

Svet Evrope pohvalil volitve v Gruziji

STRASBOURG (Reuters) - Svet Evrope je pozitivno ocenil pripravo in izvedbo predsedniških in parlamentarnih volitev v Gruziji ter jih označil kot pomemben korak za zagotovitev politične in gospodarske stabilnosti v tej državi. Postenost volitev so potrdili številni tuji opazovalci, med katerimi jih je bilo nekaj tudi iz Sveta Evrope. Opazovalci sveta razen nekaj manjših tehničnih nepravilnosti niso odkrili nobene kršitve. Popolno poročilo opazovalne delegacije bo skupščina sveta obravnavala na januarskem zasedanju.

Tamilci novačijo otroke

KOLOMBO (Reuters) - Šrilanska vlada je odstavila svojo pooblaščenca, zadolženega za upravo uporne regije z večinskim tamilskim prebivalstvom. Po vladnih navedbah naj bi dajal zavajajoče podatke o stiski beguncev, ki bežijo pred napredovanjem vladnih sil, in o številu civilnih žrtev. Njegove ocene o 400 tisoč beguncih so sovpadale z ocenami mednarodnih humanitarnih organizacij, medtem ko je šrilanska vlada v ponedeljek število beguncev ocenila na sto tisoč. Šrilanske oblasti so ga označile kot talca Tamilskih tigrov. Zaradi izgub na bojiščih so Tamilski tigri začeli široko zasnovano akcijo novacenja novih borcev, pri čemer skušajo izkoristiti zlasti trpljenje beguncev. Po poročilih mednarodnih humanitarnih organizacij so začeli novačiti tudi med solo-obveznimi otroki v časovnih begunskih taboriščih. Zaradi sporov med šrilanskimi oblastmi in tamilskimi uporniki o dostavi človekoljubne pomoči na ogrožena območja v zadnjih sestih dneh ni prispela niti ena humanitarna pošiljka.

Poziv k večji povezanosti držav v razvoju

BUENOS AIRES (Reuters) - Voditelji skupine držav v razvoju, imenovane G-15, so v ponedeljek na petem vrhunskem srečanju pozvali države južne poloble, naj združijo sile, da bi pritegnile pozornost razvitih držav. V izjavi je med drugim zapisano, da lahko samo z vzajemnim povezovanjem dosežejo večji vpliv na svetovna gospodarska dogajanja. G-15 so ustanovili leta 1990 kot nekakšno protitež skupini sedmih najbolj razvitih držav. Vzporedno z vrhunskim srečanjem je v argentinskem glavnem mestu potekalo tudi srečanje poslovnežev držav članic G-15.

Odkrili azerbajdžanske zarotnike

BAKU (Reuters) - Azerbajdžansko notranje ministrstvo je obvestilo javnost, da je odkrilo zarotnike, ki so načrtovali atentat na predsednika Hajdarja Alijeva. Aretirali so skupino zarotnikov, ki so nameravali s protiletalsko raketo strmoglaviti predsednikovo letalo. »Zarotniki so nameravali uporabiti daljinsko vođen raketen sistem Strela-3, da bi strmoglavili letalo predsednika Alijeva, ko bi se ta vračal z obiska v tujini,« je zapisano v izjavi notranjega ministrstva. V nedeljo bodo v Azerbajdžanu potekale parlamentarne volitve.

BLIŽNJI VZHOD / PO RABINOVIM SMRTI

Mirovni proces je preživel

Izraelska vojska se umika iz Dženina

JERUZALEM (Reuters) - Izrael in PLO sta včeraj nadaljevala pogovore o izvajanju sporazuma o razsiritvi palestinske samouprave. Izraelske oblasti so vnovič zagotovile, da Rabinov morilec ni umoril tudi mirovnega procesa na Bliznjem vzhodu.

Včeraj je nekaj tisoč Palestincev iz Gaze in z Zahodnega brega ze lahko odšlo na delo v Izrael, saj je popolna prepoved vstopa v državo z območij palestinske samouprave prenehala veljati. Predstavniki Izraela in Palestinske osvobodilne organizacije so nadaljevali pogovore o dokončni predaji Dženina palestinskim oblastem. Predsednik prehodne izraelske vlade Simon Peres je poskušal pomiriti strahove številnih Palestincev, da se bo zaradi Rabinove smrti umik izraelske vojske z Zahodnega brega zavlekel. »To, o čemer smo se domenili, in to, čemur smo se zavezali, bomo izvedli. Prepričan sem, da to moramo storiti,« je dejal Peres. Vladni predstavnik Uri Dromi je povedal, da bo predsednik Ezer Weizman verjetno zaprosil Peresa, naj po koncu zidovskega tedna zalovanja za umrlim premierom sestavi novo vlado. Minister za gospodarstvo Jozi Beilin, Peresov politični zaveznik, pa je izrazil upanje, da bo levsredinska vlada dobila več parlamentarne podpore tudi med zmernimi religioznimi strankami, ter zavrgel domneve, da bo Peres poskušal izvesti predhodne parlamentarne volitve in se okoristiti z mučeniško vlogo, ki jo med volilci trenutno uživa Rabin. Na vprašanje o predhodnih volitvah je Peres odgovoril z besedami, ki jih je rad izgovarjal tudi umorjeni premier. »Za nas je najpomembnejši mi-

rovni proces, ne čas vladnega službovanja. Mir je pomembnejši kot zmaga na volitvah.« Oglasila se je tudi Rabinova vdova Lea, ki je za možovo smrt obtožila konzervativno stranko Likud, ki naj bi v zidovski državi zasejala sovražstvo.

Analitiki so takoj po septembrskem mirovnem sporazumu s Palestinci napovedali, da kneset ne bo odobril mirovnega sporazuma s Sirijo, ki bi moral vključevati umik izraelske vojske z Golanske planote. Včeraj so iz sicer sovražne Sirije v Izrael prisli znaki spravljivosti. Sirski uradni dnevnik Al Bat je namreč pozval Peresa, naj vnovič začne mirovno dogovarjanje, in zapisal, da Bliznji vzhod zaradi Rabinove smrti se bolj potrebuje mir.

Izraelska vlada, kot je povedal njen predstavnik, namerava trdo prijeti vse zidovske desničarje, ki zagovarjajo politično nasilje, in kaznovati tiste, ki so se v Izraelu Rabinove smrti javno veselili. Izraelski minister za sodstvo je dejal, da bo poskušal uzakoniti prepoved hujškanja k nasilju nad javnimi osebnostmi. Medtem se zalovanje v zidovski državi nadaljuje. Na tisoče Izraelcev se je že poklonilo spominu na svojega voditelja, ki je pokopan na gori Herzl. Eden od zalujočih je, ker ga je Rabinova smrt tako prizadela, včeraj oskrnil grob zidovskega naseljence, ki je leta 1994 v hebronski meseji izvedel pokol Arabcev.

V Izrael je pripotoval tudi jordanski princ Hasan, da bi družini ubitega premiera izrekel sožalje. Jaser Arafat, ki se pogreba ni mogel udeležiti zaradi varnostnih in diplomatskih razlogov, pa je že odpotoval v Kairo, kjer se bo danes srečal s predsednikom Egipta Mubarakom.

Izraelci bodo še dolgo točili solze za umorjenim premierom (Telefoto: AP)

V OSPREDJU

Prihodnost izraelske vlade

JERUZALEM (Reuters) - Dejstva o prenosu oblasti v Izraelu po smrti predsednika vlade Rabina, kot jih je včeraj navedel predstavnik izraelske vlade Uri Dromi, so naslednja:

- Zunanji minister Simon Peres je začasni ministrski predsednik in obrambni minister v Izraelu. Obe funkciji je pred smrtjo opravljal Rabin.
- Po tradicionalnem zidovskem tednu zalovanja bo predsednik Izraela Ezer Weizman v nedeljo ponudil Simonu Peresu, da kot najprimernejši za to nalogo sestavi novo vlado.
- Peres bo imel za sestavo nove vlade na voljo 21 dni. Če mu po tem času vlade se ne bo uspelo sestaviti, mu bo dodeljenih še dodatnih 21 dni.
- Peres bo lahko, če mu bo uspelo pridobiti podporo enainšestdesetih po-

slancev v knesetu, parlamentu predstavil svojo vlado. Dromi je prepričan, da Peresu pri pridobivanju podpore ne more spodleteti, saj trenutno vodi najmočnejšo parlamentarno stranko, opravlja dolžnosti ministrskega predsednika, bil pa je tudi sodelavec umrlega Rabina. Med parlamentarci zato vlada splošno prepričanje, da je Peres trenutno najprimernejši za vodenje vlade.

- Če Peresu kljub napovedim ne bo uspelo dobiti podpore v knesetu, bo predsednik Izraela dal možnost za sestavo vlade drugemu politiku.

- Če niti ta ne bo dobil večine v parlamentu, bo kneset sprejel zakon o predčasnih volitvah ali pa prepustil začasni vladi, naj vladne dolžnosti opravlja do 29. oktobra 1996, ko bodo potekale volitve.

ANALIZA

Kako naj Peres prepriča rojake, da je treba vrniti Golan

Že Rabin je dvomil, da mu bo uspelo prepričati Izraelce, da je vredno plačati tako visoko ceno za mir s Sirijo

JERUZALEM - Usmrtitev izraelskega ministrskega predsednika Jicaka Rabina je dodatno zapletla težave, ki nastajajo pri poskusih privabljanja Sirije k mirovnemu dogovarjanju z zidovsko državo. Nedavni miroljubni pozivi Sirije nakazujejo, da je njen predsednik Hafez Asad se vedno naklonjen mirovnim prizadevanjem, ki bi lahko končala desetletja vojnega stanja. Po Rabinovi smrti pa se pojavljajo novi dvomi o sposobnosti Izraela, da uveljavi mirovni dogovor.

Ali Izrael pod taktirko Simona Peresa lahko nadaljuje pot, ki jo je začrtal umorjeni premier? Jicak Rabin ni mogel nikoli z gotovostjo trditi, da si bo za mirovni dogovor, v okviru katerega bi moral Izrael vrniti celotno Golansko planoto Siriji, lahko zagotovil dovolj podpore. Se manj verjetno pa je, da bo Izraelce prepričal njegov naslednik, ki pri zidovskem narodu ne uživa ugleda vojnega heroja.

Ogrodje mirovnega sporazuma je enako kot pred štirimi leti, ko sta se Izrael in Sirija začela pogovarjati o miru. Sirija zahteva popoln umik izraelskih čet z Golanske planote, zasedene leta 1967, Izrael pa želi, da se pred dogovorom o obsegu izraelskega umika uredijo odnosi med Damaskom in zidovsko državo. Izrael se zaveda, da bi Asad

lahko sprejel vsako obliko dogovora, Sirija pa ne more biti prepričana, da bo dogovor dobil dovolj javne podpore v Izraelu, saj je Golan izredno pomembna strateška točka.

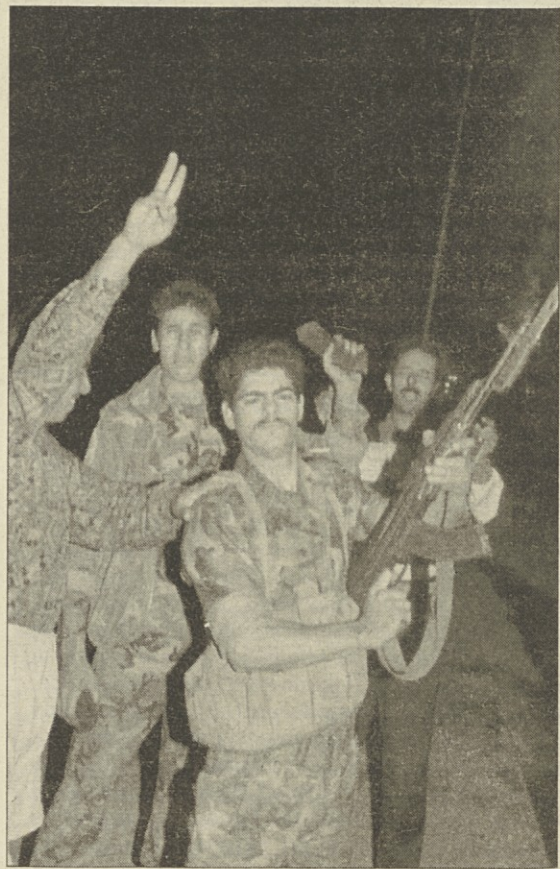
Rabin, ki je v letu 1967 pri zasedbi Golana vodil izraelsko vojsko, je zadnji dve leti nakazoval, da bi bil popoln umik izraelskih čet mogoč, če bi bila vprašanja izraelske varnosti ugodno rešena. Vendar je tudi on čutil velik pritisk javnosti, saj so mu Izraelci zaupali prav zaradi občutka varnosti. Zato je obljubil, da bo o vsaki obliki mirovnega dogovora odločil referendum. Peres se lahko odloči za pot, ki se je Rabin izogibal, torej za vzporedno mirovno dogovarjanje s Palestinci in Sirijo. Pri tem pa bi lahko naletel na velik odpor javnosti, saj varnostnih zagotovil nima. »Dokler se bo pogovarjal samo s Palestinci, je na varnih tleh. Veliko nevarnejši pa bodo pogovori s Sirijo,« pravi Joseph Alpher, nekdanji direktor telavivskega inštituta za strateške studije.

Rabinova Laburistična stranka je ujeta v past, ki si jo je v preteklosti nastavila sama - gradnjo zidovskih naselij na Golanski planoti, kjer živi približno 15 tisoč Izraelcev, so laburistične vlade podpirale prav zato, da bi območje zadržale v svojih rokah. Trenutno pa predvsem desničarska

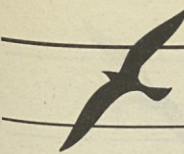
stranka Likud poudarja, da je območje zaradi vojaških prednosti in zalog vode preveč pomembno, da bi se mu Izrael lahko odrekel. Če bo Likud na volitvah, predhodnih ali načrtovanih, zmagal, za mirovni dogovor s Sirijo ni nobenega upanja.

Izraelsko dogovarjanje s Palestinci je povezano s čustvi, saj se morajo Zidje odreči zemlji, ki je za mnoge sveta. Sto tisoč Izraelcev mora živeti med dvema milijonoma Arabcev, Golan pa, nasprotno, ni del biblijskega ozemlja in na njem živi veliko manjši delež izraelskega prebivalstva. Vendar je na celotnem območju Bliznjega vzhoda prav Sirija najpomembnejši dejavnik, ki lahko vpliva na varnost zidovske države. Damask se vedno predstavlja vojaško grožnjo, v rokah pa drži tudi ključ, ki vodi k miru z Libanom, kjer se izraelske cete že več kot dve desetletji borijo z islamskimi gverilci. Izrael je na vrhunskem gospodarskem srečanju v Amanu sicer spoznal, da si je pridobil podporo številnih arabskih držav tudi brez prekinitve vojnega stanja s Sirijo, vendar bo resnični mir na Bliznjem vzhodu, pa tudi gospodarski napredek, utopija vse do takrat, ko si bosta stisnila roki Izrael in Damask.

Jack Redden / Reuters

Mnogo Sircev je novica o Rabinovi smrti navdušila (AP)

SLOVENSKI
NOTARIATJavnega monopola
ni težko izkoristiti*Pred javnostjo, ki je na račun notarjev izrekla veliko kritik, se bodo branili z večjo kakovostjo dela*

LJUBLJANA - Pravne varnosti državljanov ne ogroža samo položaj, v kakršnem se je po zaslugi ponesrečenih reformnih ukrepov znašlo slovensko sodstvo, temveč tudi obseg in cena storitev, ki jih je država dolžna za znova organizirano javno notarsko službo. V dobrem letu dni, kolikor je preteklo od imenovanja prvih tridesetih notarjev, ljudje na lastni koži spoznava-jo, kako (pre) cenjen je notarjev zig na pravni listini.

Lani pri nas znova uvedeni notariat, ki ga poznajo v večini modernih družbenih sistemov, je javna služba, notarji pa »osebe javnega zaupanja«, ki sestavljajo listine o najrazličnejših pravnih poslih. Poleg tega lahko prevzemajo v hrambo listine, denar in vrednostne papirje, opravljajo zadeve, ki jim jih naložijo sodišča, in v nepravdnih zadevah celo zastopajo stranke pred sodišči in državnimi organi. Zakon o notariatu je predvidel najmanj eno notarsko mesto na območju vsakega okrajnega sodišča, na območjih z večjo gostoto prebivalstva in intenzivnejšim gospodarskim poslovanjem pa naj bi imeli najmanj po enega notarja na 30 tisoč prebivalcev. Tako je državni zbor na predlog pravosodnega ministrstva imenoval prvih trideset notarjev, kar je bilo glede na število zadev, ki so jih državljanji po novem dolžni reševati pri notarju, odločno premalo. Takoj po tem, ko so v začetku letošnjega junija notarji začeli uradovati, so o tem pričali dolge vrste čakajočih strank in številni protesti v javnosti.

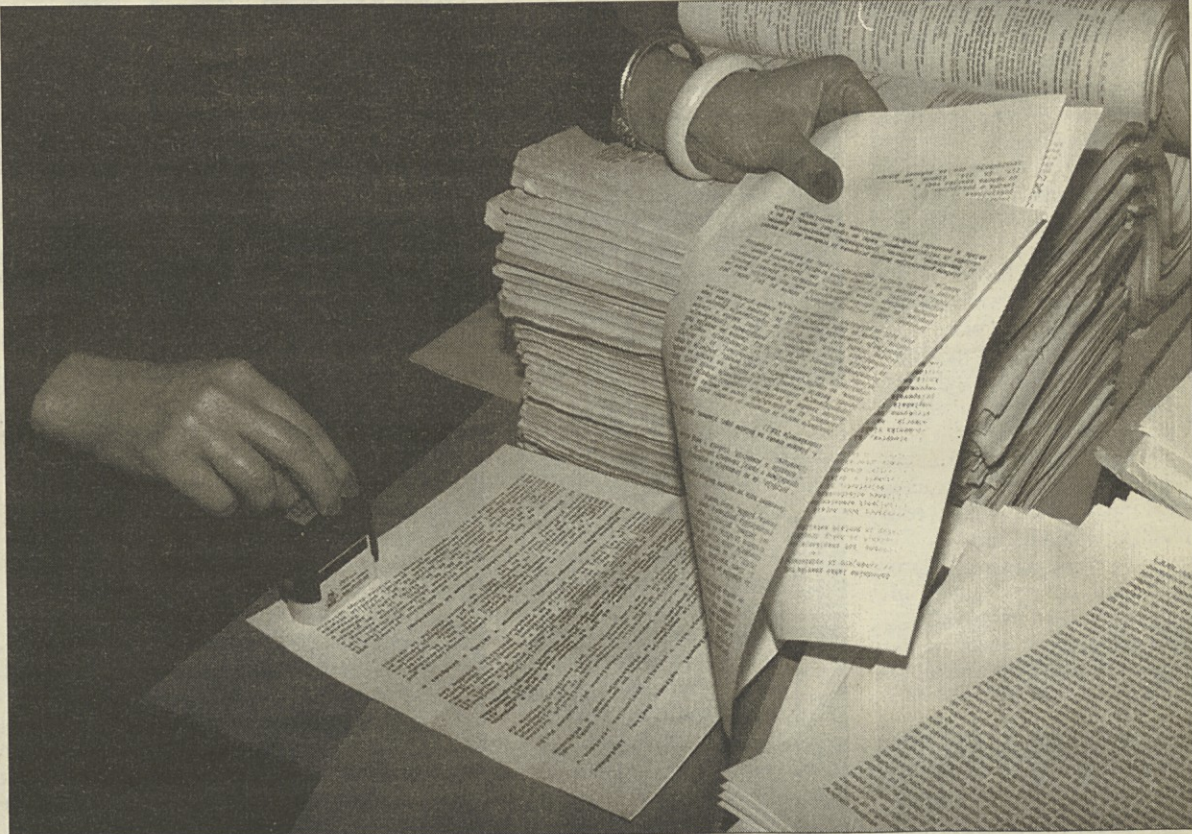
Za svoje delo so notarji nagrajeni po tarifi, ki jo je najprej predpisala ministrica za pravosodje. Predvideva tri osnovne vrste nagrad za notarsko storitev: glede na vrednost obravnavanega predmeta, glede na porabo časa ali pa v stalnem znesku. Podobno kot v odvetniškem tarifnem sistemu je vsako opravilo natančno točkivano. Višini nagrade so se

veda dodani še tako imenovani pisarniški stroški, dejanski stroški nekaterih storitev (bančnih, PTT, izpiski iz podatkovnih zbirk) ter potni stroški v obliki kilometrine in dnevnice. Vse to zakon torej predvideva in dopušča, to je tisto, kar stranke, ki gredo pred notarja, tudi dejansko lahko doleti. V resnici - kot zatrjuje predsednik Notarske zbornice **Andrej Skrk** - je le malo notarjev, ki bi se vseh teh možnosti v vsakdanji praksi tudi posluževali. Sam stroškov za pridobitev na primer zemljiškoknjiznega izpiska se nikomur ni zaračunal. Poudarja, da je njihova zbornica, ki je bila ustanovljena februarja letos, sama znižala nekatere tarifne postavke, za katere je bilo v razmeroma kratki praksi ugotovljeno, da strlijo iz sistema, ki ga je prvotno predlagala država. Tako so znižali postavke za overitve in pogodbe. Maksimum 4000 točk so znižali na 3000 točk. Pri tem pa ne zanika, da je do navedenih sprememb prislo tudi zaradi izredno negativnih javnih odzivov, ki so spremljali začetno delo notarjev. Zavedajo se namreč, da se na vse upravičene in neupravičene kritike lahko odzivajo samo z večjo kakovostjo svojega dela. Po njegovih besedah se je do danes razumevanje notariata kot tiste javne službe, ki naj prispeva k večji pravni varnosti državljanov, že nekoliko spremenilo. Na njen račun na zbornico doslej tudi niso prejeli nikakršnih pritožb. Nekateri od sku-

paj 67 notarjev, kolikor jih danes deluje v Sloveniji, že ugotavljajo, da jim primanjkuje dela za »dostojno preživljanje«. Gre predvsem za tiste iz bolj obrobni slovenskih mest. Prav zato so ministrstvu v razmislek že posredovali idejo za povečanje notarjevih pristojnosti. Po njihovem mnenju bi denimo razširitev pristojnosti na zapuščinsko področje precej razbremenila delo sodišč.

Skrkove navedbe nekoliko tudi pojasnjujejo, kaksna je bila geneza se enega problema, o katerem je bilo v javnosti sicer nekoliko manj slisati, ni pa se odpravljen. Mnogi so iz lastnih izkušenj trdili, da je država notarjem že na začetku prelepo postlala. Nihče jih namreč ni nadzoroval do te mere, da bi izključil možnost »lahkotnega« tarifiranja njihovih storitev in tako imenovanih hitrih zaslužkov. Pri tem ni najbolj problematična višina posameznih tarif, pač pa možnost udarjanja notarskih stampilk na »serijske« izdelke. Predsednik zbornice takih možnosti, ki so se pojavljale tudi v naši odvetniški praksi, ne izključuje. Prizadevajo si takoj registrirati take pojave, če se pojavijo, in ustrezno ukrepati. Vsi notarji so zato morali z zavarovalnico skleniti pogodbo za skodo, ki bi jo bili v primeru nevestnega dela dolžni povrniti svoji stranki. Vsi so takšno pogodbo sklenili najmanj v višini 8 milijonov tolarjev, kolikor jim jo minimalno predpisuje ministrstvo, nekateri pa tudi za več. K temu Skrk dodaja, da je za posamezni večji posel mogoče skleniti tudi višjo zavarovalno pogodbo.

Da je država monopolni javni službi, kar notariat dejansko je, resnično lepo postlala

Notarji udarjajo štempiljke kot po tekočem traku (Foto: Barbara Reya)

že na samem začetku, tudi na osnovi povedanega ni mogoče oporekati. Niti ne temu, da za državljane z dna socialne lestvice, zlasti v položaju, ko ne morejo več računati na brezplačno pravno pomoč, vprašanje tarif ostaja nerešeno. Podobno kot je v tej državi se vedno nerešeno vprašanje odvetniških tarif, na kar je pravosodno ministrstvo spomladi že opozoril slovenski varuh človekovih pravic. Kot smo izvedeli, pa so v njegovem uradu že govorili tudi o nerešenih težavah znotraj notariata, vendar jih za zdaj bolj skrbi po njihovem mnenju prevelik obseg notarjevih pristojnosti, manj pa višina nagrad za njegove storitve. **Robi Kovšca**

DANES BO VLOŽENA INTERPELACIJA ZOPER TAJNIKARJA

Ljudska stranka še omahuje

Poslanci socialdemokratske stranke so interpelacijo že podpisali

LJUBLJANA - Interpelacijo na delo ministra Maksa Tajnikarja je socialdemokratska stranka včeraj napisala in jo posredovala tudi ljudski stranki. Zahtevo mora namreč podpisati deset poslancev, SDSS pa ima v parlamentu samo štiri poslance. SLS je sporočila, da sicer interpelacijo načelno podpira, da pa se bodo z vsebino najprej seznanili vsi poslanci te stranke in se se potem odločili, kdo jo bo podpisal.

Predvidoma naj bi se torej to zgodilo danes po seji poslanske skupine, po kateri bodo predlagatelji interpelacijo tudi formalno vložili v parlamentarno proceduro. Po naših informacijah je vsebina dokumenta v skladu z napovedmi: ministru opozicijski stranki očitata nepravilnosti v zvezi s poslovanjem mariborskega Tama, predvsem pri izplačevanju provizij oziroma podpisovanju pogodb in garancij.

V vladnem vrhu se še vedno »seznanjajo z dejstvi« in tako se ni jasno, ali se bodo uresničile napovedi, po katerih naj bi premier sam »odstopil« ministra (ali pa bi ta odstopil sam). Vendar naši viri navajajo, da je bolj verjetna tista različica, po kateri bodo odločanje o usodi ministra Tajnikarja prepustili parlamentu. Tudi v bolj skeptičnih krogih vladnih strank naj bi namreč prevladoval argument, da naj bi bili za dogajanje v Tamu skrivni vsi tisti poslanci, ki so glasovali za sanacijo mariborskega giganta, to pa so bili tudi vsi poslanci opozicijskih strank, zdaj predlagateljic interpelacije. Poleg tega naši viri menijo, da se zamenjava na celu resorja za gospodarske dejavnosti najbrž ne bo zgodila tudi zato, ker bi to povzročilo precejšnje težave v vladni koaliciji. Združena lista namreč svojega ministra odločno podpira in bi v takšnem primeru zagotovo zahtevala soodgovornost tudi samega premiera. (T.S.)

ODBOR ZA MEDNARODNE ODNOSE

Proračunski delež zagotavlja
normalno delovanje diplomacije*Vlada naj čimprej zaključi pogajanja s članicami Pariškega kluba*

LJUBLJANA - Clani parlamentarnega odbora za mednarodne odnose so na včerajšnji seji razpravljali o sklenitvi mednarodnih pogodb za ureditev razmerij iz naslova dolgov držav članic Pariškega kluba, proračunskem memorandumu za leto 1996, na za javnost zaprtem delu seje pa so spregovorili tudi o odnosih s Hrvaško, predvsem o predlogu za mejo na morju ter pismu, ki ga je slovenski premier Drnovsek poslal svojemu hrvaskemu kolegu Nikici Valentincu.

V zvezi z odnosi z državami članicami Pariškega kluba so clani OMO sprejeli stališče, naj vlada stori vse za čimprejšnjo sklenitev pogajanj s temi državami. V razpravi o proračunu in sredstvih, ki jih namenja za zunanje ministrstvo, je minister **Zoran Thaler** dejal, da bodo iz proračuna za leto 1996 dobili nominalno manj denarja, vendar ob upoštevanju dejstva, da v predvidenih odhodkih ni postavke za ureditev slovenskega veleposlanstva v Ruski federaciji, ne bo praktično nobene razlike med sredstvi, ki so bila za delovanje ministrstva na voljo v preteklem letu. Sicer pa je

minister Thaler ugotovil, da pokazatelj kaže, da na ministrstvu niso potratni ter da predvideni odstotek proračuna, ki naj bi pripadel MZZ, zagotavlja normalno opravljanje funkcij ministrstva ter diplomatske mreže v tujini, ki je po Thalerjevih besedah med najskromnejšimi v mednarodni skupnosti. Poslance je ob tem opozoril, da ima Slovenija v svetu trenutno 35 diplomatskih predstavništev, dopolniti pa bi jih bilo treba še z vsaj tremi ali štirimi. V zvezi s proračunskim memorandumom je predsedujočega OMO **Boruta Pahorja** ter **Zmaga Jelčnika** zanimalo, kaj pomeni

postavka Morska meja - Piranski zaliv, za katero naj bi slo več kot 28 milijonov tolarjev. Predstavniki ministrstva **Iztok Simoniti** je pojasnil, da gre za dve naročni studiji, v katerih bosta tuja strokovnjaka za pomorsko pravo - eden iz ZDA, drugi pa iz Velike Britanije - podala svoje videnje rešitev tega zapleta. Kot je povedal, je iz ene studije ter iz osnutka druge videti, da slovenska stališča glede tega niso tako napadna, kot so nekateri prepričani. Kar nekaj pozornosti so člani OMO posvetili tudi proračunskim postavkam, ki se dotikajo skrbi za slovensko manjšino. **Marijana Podobnik** je tako zanimalo, zakaj v predlogu proračuna ni predvidenih sredstev za delovanje Svetovnega slovenskega kongresa, motil pa ga je tudi način razdeljevanja sredstev slovenskim zamejskim organizacijam. Kot ustrezen ključ delitve denarja je predlagal,

naj se denar deli v skladu s tem, kolikšen del zamejcev katera organizacija predstavlja, kar bi lahko ugotovili le z volitvami v slovenske zamejske organe. Med pobudami poslancev je Zmago Jelčinc vprašal, kaj je Slovenija doslej naredila za odpiranje proti takim imenovani ZRJ, kar naj bi bilo v slovenskem interesu, saj so na jugoslovanskem trgu že navzoči Francozi, Američani, pa tudi Hrvatje. Minister Thaler mu je odgovoril, da so Beogradu že poslali pobudo za odprtje slovenskega urada, vendar se to ne bo zgodilo, dokler tako imenovana ZRJ ne bo bolj konstruktivna v razpravah o vprašanju nasledstva nekdanje skupne države. O dogajanju na za javnost zaprti seji pa je predsedujoči **Borut Pahor** izjavil le, da »je bila razprava konstruktivna in plodna, vendar niso sprejeli nobenih konkretnih sklepov ali izjave«. **Antisa Korljan**

Maks Tajnikar: »Nisem podpisoval nobenih komercialnih pogodb«

LJUBLJANA - Minister za gospodarske dejavnosti dr. Maks Tajnikar se je odzval pozivu predsednika vlade, naj njemu in javnosti pojasni svojo vlogo v zgodbi o Tamu, in je dr. Janezu Drnovsku poslal pismo s pojasnili. V njem zatrjuje, da kot minister ni niti z vladnim soglasjem niti s soglasjem predsednika vlade podpisal nobene komercialne pogodbe o poslih za podjetji Tam in Am-Bus.

Pač pa je kot minister, ki je odgovoren za izvedbo sanacijskega programa, skupaj s predsednikom upravnega odbora Tam poslal ruskemu kupcu Tamovih avtobusov podjetju "Gazprom" pismo, da bo Tam dobavil preostalih 73 avtobusov ali pa vrnil 7 milijonov dolarjev predplačila za te avtobuse. Pismo ni garancija, pojasnjuje Tajnikar, saj nihče od podpisnikov ni garant, ampak je le obljuba dveh najodgovornejših oseb za sanacijo, prav tako pa v pismu (niti v pogodbah, navedenih v pismu) ni govora o plačilu provizij. Pismo je omogočilo dogovor o nadaljevanju posla z avtobusi, ta pa je Tamu in zlasti Am-Busu v času, ko nobena slovenska banka ni bila pripravljena izdati garancije, omogočil preživetje od avgusta do danes. Minister Tajnikar se pojasnjuje, da je

s kadrovskimi zamenjavami v Tamu ter z revizijo starih pogodb preprečil izplačevanje spornih provizij. V upravnem odboru Tam je sodeloval tudi državni sekretar **Vlado Dimovski**, ki bi z vetom lahko preprečil morebitne odločitve, ki bi bile v nasprotju z zakonom ali vladnimi izhodišči za sanacijo. Vendar tega ni storil, iz česar je Tajnikar sklepal, da je odločitve očitno ocenil za ustrezne in pravilne. Na zadnji očitke socialdemokratov v zvezi z državnimi porostvi bankam za posojila Tamu pa Tajnikar odgovarja, da vlada ni odobrila nobenih dodatnih porostev; vsa porostva so bila odobrena v okviru zakonsko določenega garancijskega potenciala za zagon proizvodnje (8 milijard tolarjev). Doslej je bilo za garantiranje glavnice porabljeno okoli 4,7 milijarde tolarjev potenciala, garantiranih kreditov pa se tudi ni nikoli porabilo za poplačilo starih pogodb in provizij, zato denarja za zagon proizvodnje v Tamu in Am-Busu ne more zmanjkati. Sicer pa bo ministrstvo zaprosilo državni zbor za obvezno pojasnitev vprašanja, ali omenjenih 8 milijard tolarjev obsega le glavnico ali pa vključuje tudi obresti, je v pismu predsedniku vlade zapisal minister dr. Maks Tajnikar. (A. R.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Cuori senza età
10.00	Dnevnik 1
10.05	Verdemattina - Nasveti
10.30	Film: La ninfa degli antipodi (kom., ZDA '52), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.45	Variete: Luna Park
17.50	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Glasba: Sanremo giovani (vodi P. Baudo, 2. večer)
23.15	Dnevnik
23.20	Aktualno iz telefonskih klicev: Lasciate un messaggio dopo il BIP (vodi Donatella Raffai)
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni razgovori in vremenska napoved
0.30	Dokumenti: Magico e nero, 0.40 Media/Mente

RAI 2

7.00	Variete za najmlajše
8.20	Nan.: Zanna Bianca
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.40	Rubrika o aktualnih temah: Fuori dai denti
11.10	Sereno Variabile
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, navade in družba, vreme
14.10	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.30 Santa Barbara
16.20	Dnevnik
16.25	Aktualne teme: L' Italia in diretta - Italia v živo
17.20	Dnevnik
18.05	Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
18.20	Dnevnik, vreme in sport
18.50	Nan.: Hunter
19.35	Sport in dnevnik
19.50	Variete: Go-Cart
20.30	Vecerni dnevnik
20.55	Film: Giochi d' adulti (dram., ZDA '92, i. K. Kline, R. Miller)
22.35	Aktualno: Mixer
23.30	Dnevnik in vreme, 0.10 Iz Parlamenta
0.20	Variete: Ponoci, na trgu Italija (vodi G. Magalli)

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik, vreme
9.05	Film: E' più facile che un cammello... (It. '50)
10.30	Dok.: Zdravje, B. Mussolini, Potovanje po Italiji, Faust, 11.30 Media/Mente, Znanstveni dnevnik
12.00	Dnevnik
12.15	Drobci jazza
12.35	Nan.: Vita da strega
13.00	Klbul vsemu, moja Italija, 13.35 Gassman sreča Danteja
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Nan.: Blue jeans
15.20	Sportno popoldne, vreme
17.05	Nan.: L' infiltrato
17.55	Dok.: Geo
18.20	Viaggiatori nelle tenebre
19.00	Dnevnik, deželne vesti
20.00	Variete: Producer Club, 20.10 Blob
20.30	Mi manda Lubrano
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualni oddaji: Linea 3, 23.50 Niente da perdere
0.30	Dnevnik, pregled tiska, nočna kultura, vreme

RETE 4

7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 10.00 Felicità, 10.45 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
11.40	Variete: Adam proti Evi
12.50	Nad.: Sentieri
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
15.15	Film: Tormento (dram., It. '50, i. Amedeo Nazzari, Yvonne Sanson)
17.10	Aktualno: Perdonami (vodi D. Mengacci)
18.00	Dnevne zanimivosti - Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	Variete: Una sera c' incontrammo
22.30	Film: Misery non deve morire (dram., ZDA '90, i. J. Caan, K. Bates), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska
1.10	Nan.: Serpico

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Striscia la notizia
20.40	TV film: La voce del cuore (dram., It. '95, i. G. Morandi, M. Venier, 2.)
22.45	Vecerni dnevnik TG 5
23.00	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani
1.45	Striscia la notizia

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco (i. K. Malden)
12.25	Odprti studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Varieteja: Generazione X, 16.00 Appuntamento al buio, 16.45 Village
17.15	Nan.: California Dreams, 17.45 Primi baci
18.30	Odprti studio in vreme, 18.45 Sport studio
19.00	Nan.: Baywatch, 20.00 Il principe di Bel Air
20.30	Film: Fusi di testa (kom., ZDA '92, i. M. Myers)
22.30	Film: Sole rosso il segno della vendetta (pust., ZDA '94, r. R. Hewitt, i. M. Paré, John Savage)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Italia 1 sport
1.50	Nan.: Mike Hammer

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	Film: Cercasi moglie disperatamente ('86)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Li troverò ad ogni costo (dram., ZDA '80)
20.35	Film: Io & Annie (kom., ZDA '77, r.-i. W. Allen)
23.35	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Popaj
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT
Ul. Biancospino 22/2
OPCINE
Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.50	Cobi in prijatelji, 9. del risane serije
11.15	Azijska magistrala, 3. del japonske dokumentarne serije
12.05	Iz življenja za življenje, Da ne bi bolelo: Zdaj je vsak dan lep
12.30	Alpe-Donava-Jadran
13.00	Porocila
13.35	Tedenski izbor: Gordijski voz, ameriški dokumentarni film
16.20	Biblija: Pavlovi pismi Te-salonicanom, 34. oddaja
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Male sive celice, kviz
18.00	Sorodne duše, 4. del angleske serije
18.30	Umetnost in civilizacija, Umetniki za svet
18.45	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Film tedna: Lepotica dneva, francosko-italijanski film
22.10	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.30	Zarišce
22.50	Sova: Noro zaljubljena, 7. del ameriške serije
23.20	Hobotnica, 5. del italijanske serije

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.30	Zgodbe iz školjke
15.00	Tedenski izbor: Karel Veliki, pon. 5. dela
16.00	Sorodne duše, 3. del
16.30	Sova, ponovitev
17.00	Ko se srca vnamejo, 5. del nanizanke
17.00	Hobotnica, 4. del italijanske nadaljevanke
18.00	RPL - studio Luwigana
18.45	Odkrivanje zemlje, amer. izobraž. serija, 25. del
19.15	V vrtnicu
20.05	Sportna sredo: Portreti sportnikov: Greg Louganis
20.25	Kranj: PPZ v vaterpolu: Triglav - Slavia UK Sportana, prenos
21.30	Omizje

KANAL A

09.55	Novice
10.15	Ponovitve
16.45	A-shop
17.30	Luc svetlobe, 551. del
18.15	Dracula, 21. del ameriške nanizanke
18.45	A-shop
19.00	Pika na A
19.30	Solski video
20.00	Sirene, 9. del policijske nanizanke
20.50	Unpato, pogovor v studiu
22.00	Dance session
22.30	Novice
22.35	Gost Pike na A
22.50	Epikurejske zgodbe, pon.
23.20	Spot tedna

Koper

16.00	Euronews
16.30	Dialogi, vodi Maurizio Bekar
17.30	Family Album - tečaj angleskega jezika
18.00	Slovenski program: Bliznja srečanja tretje vrste
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik - Vsedanes
19.30	Family Album - tečaj angleskega jezika
20.00	Nocni sodnik, TV nanizanka
20.30	Piranski glasbeni večeri
22.20	Vsedanes - tv dnevnik
22.15	Asphyx, angleški znanstveno-fantastični film, 1972
	Režija: Peter Newbrook
	Igrajo: Robert Powell, Robert Stevens in drugi.

Avstrija 1

06.00	Fantastične zgodbe, Meteor
06.25	Otroski program, ponovitev
09.10	Umor, je napisala, pon.
10.00	Baywatch, pon.
10.45	Vesoljska ladja Enterprise
11.30	Columbo: Luciferjevi ucenci, pon. ameriške TV kriminalke, 1991
13.00	Otroski program
	Peter Pan in gusarji
13.25	Konfeti
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
15.45	Vesoljska ladja Enterprise: Datov dan
16.30	Baywatch: Ubijalsko tekmovanje
17.15	Strašno prijazna družina: Peg kot poster
17.40	Zlata dekleta: Nevestina sestra
18.10	Dr. Quinn: Eden mora popustiti
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Sport
20.15	Umor po povzetju, ameriška TV kriminalka, 1990
	Režija: Alan Metzger
	Igrajo: William Devane, Patrick Duffy in drugi.
21.55	Sport: Nogomet
22.25	Policijski klic 133, Brezna
23.50	Cas v sliki
23.55	Stvari se spreminjajo, ameriški film, 1987
01.30	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.55	Schiejok, ponovitev
02.55	Dobrodošli v Avstriji, pon.
04.50	Mesec v ogledalu, cilski film

Avstrija 2

09.05	Schiejok, ponovitev
10.05	Vse bo se dobro, ponovitev nemske komedije, 1957
13.10	Tri leta med tigri, pon.
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Zenska v benetkah, 3. del
15.20	Umor, je napisala: Neurje nad New Orleansom
16.00	Vsak dan z Schiejokom
17.00	Cas v sliki
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Pogledi od strani
20.15	Help TV
22.00	Cas v sliki
22.30	Queen, Fenomen
23.30	Prodani in zlorabljeni: Umazane kupčije z otroki na Tajskem
00.00	Traveller: Florida
00.45	Pogledi od strani, ponovitev
00.50	Mednarodna videonagrada '95

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Za vas in mesto; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Odskočna deska; 21.05 Koncert za besedo; 22.30 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturmo.

tedna; 15.00 Back to the future; 18.00 Mix magazine; 18.45 Nativit; RML.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 13.55 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajžo gre; 20.00 Pole position; 22.00 Velike radosti; 0.00 New Age.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 11.20 Nagradni kviz; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 12.40, 13.20, 13.40, 14.00, 15.00 Moda; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Kozmetični nasveti; 17.00 Lestvica Discoteque Gauloises Blondes; 20.00 Parnas.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 RoboKak, 11.00 141. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Jazzarije; 19.00 TB: Lazy Cowgirls; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues; 0.00 Reprize.

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00, Poročila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Koroški obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Humor na slovenski način (r. A. Rustja); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 ŽPZ lgo Gruden; 13.20 Orkestri; 12.40 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriskem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; G. Demšar; 18.00 Literarne podobe; 18.30 Glasba; Napovednik.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Poročila; 10.00 Matineja; 16.10 DJ F. Del Monte - Mix time; 19.00 Glasba po željah; 21.15 Samo za vas; 22.15 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Primorski obzornik.

MENJALNIŠKI TEČAJI

7. november 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	86,05	86,80	12,09	12,33	7,41	7,91
A banka Koper	85,85	86,90	12,04	12,35	7,38	7,85
A banka Nova Gorica	86,15	86,85	12,10	12,34	7,41	7,85
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	86,20	86,90	12,10	12,40	7,40	8,00
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,90	86,90	12,15	12,35	7,55	7,90
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	86,46	86,89	12,23	12,29	7,68	7,74
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	86,35	86,70	12,18	12,28	7,55	7,75
Creditanstalt d. d.	85,90	86,60	12,10	12,30	7,30	7,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	86,20	86,60	12,16	12,25	7,50	7,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.	85,40	86,70	12,00	12,30	7,30	7,85
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	86,35	86,90	12,15	12,33	7,50	7,90
M.B. Gustinčič - Lucija, t: 066/ 70-603*	86,20	86,60	12,16	12,26	7,56	7,73
Poštna banka Slovenije	84,50	86,65	10,85	12,24	6,80	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-570	-	-	-	-	-	-
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	86,35	86,49	12,19	12,26	7,63	7,70
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	86,20	86,55	12,16	12,24	7,65	7,90
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	86,20	86,45	12,19	12,21	7,50	7,75
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,75	86,60	12,00	12,30	7,30	7,90
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	86,55	86,75	12,24	12,35	7,68	7,70
Publikum NM, t: 068/ 322-490	86,10	86,48	12,17	12,28	7,55	7,78
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	86,40	86,75	12,20	12,40	7,60	7,85
Publikum Portorož, t: 066/747-240	86,35	86,50	12,18	12,26	7,63	7,71
Publikum Ljubljana Miklošičeva Tel: 061/ 318-788	86,45	86,60	12,22	12,26	7,65	7,75
SKB d.d., ***	85,35	86,85	12,07	12,41	7,40	7,90
SHP Kranj, t: 064/331-741	86,35	86,59	12,22	12,27	7,70	7,80
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	86,25	86,69	12,10	12,29	7,45	7,80
UBK Ljubljana, t:061/444-358*	85,70	86,70	12,06	12,35	7,50	7,90
Upimo Ljubljana, t: 212-073	-	-	-	-	-	-

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: *** včerajšnji tečaji
Bralce opozarjamo da so tečaji okvirni! Menjalnice lahko sproti spreminjajo tečaje po dnevni ponudbi in povpraševanju!

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

7. NOVEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1561,00	1625,00
nemška marka	1104,00	1150,00
francoski frank	319,00	332,00
holandski gulden	985,00	1025,00
belgijski frank	53,70	55,90
funt sterling	2463,00	2564,00
irski sterling	2619,00	2622,00
danska krona	285,00	297,00
grška dramma	6,60	7,10
kanadski dolar	1163,00	1200,00
japonski jen	15,10	15,80
švicarski frank	1368,00	1424,00
avstrijski šiling	156,80	163,20
norveška krona	260,00	260,00
švedska krona	233,00	243,00
portugalski escudo	10,50	10,90
španska peseta	12,80	13,50
avstralski dolar	1176,00	1224,00
madžarski forint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,80	13,60
hrvaška kuna	280,00	310,00

KMEČKA BANKA - GORICA

7. NOVEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1568,00	1616,00
nemška marka	1113,00	1148,00
francoski frank	320,00	331,00
holandski gulden	989,00	1019,00
belgijski frank	53,90	55,70
funt sterling	2471,00	2561,00
irski sterling	2528,00	2623,00
danska krona	286,00	296,00
grška dramma	6,60	7,20
kanadski dolar	1157,00	1197,00
švicarski frank	1380,00	1415,00
avstrijski šiling	157,40	162,40
slovenski tolar	12,80	13,50

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

6. NOVEMBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,60
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

27. OKTOBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.3898	1.3938	1.3978
funt sterling	2.1981	2.2051	2.2121
irski funt	2.2555	2.2625	2.2695
kanadski dolar	1.0105	1.0145	1.0185
nizozemski gulden	89.152	89.262	89.372
švicarski frank	123.48	123.58	123.68
belgijski frank	4.8534	4.8634	4.8734
francoski frank	28.559	28.619	28.679
danska krona	25.730	25.790	25.850
norveška krona	22.496	22.556	22.616
švedska krona	21.138	21.198	21.258
italijanska lira	0.8702	0.8742	0.8782
avstrijski šiling	14.188	14.208	14.228
španska peseta	1.1433	1.1473	1.1513
portugalski escudo	0.9423	0.9453	0.9483
japonski jen	1.3761	1.3776	1.3791
finska marka	33.040	33.120	33.200

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 08. 11. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	86,55	87,00
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 213 z dne 7. 11. 1995 - Tečaji veljajo od 8. 11. 1995 od 00.00 ure dalje

ZA DEVIZE				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	90,3165	90,5883	90,8601
Avstrija	040	šiling	100	1209,3539	1212,9929	1216,6319
Belgija	056	frank	100	413,8504	415,0957	416,3410
Kanada	124	dolar	1	88,6190	88,8857	89,1524
Danska	208	krona	100	2195,0968	2201,7019	2208,3070
Finska	246	marka	100	2831,0435	2839,5622	2848,0809
Francija	250	frank	100	2462,6982	2470,1085	2477,5188
Nemčija	280	marka	100	8508,7868	8534,3900	8559,9932
Grčija	300	grd	100	—	51,6757	51,8307
Irski	372	funt	1	—	195,0279	195,6130
Italija	380	lira	100	7,5456	7,5683	7,5910
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2287,0172	2293,8989	2300,7806
Japonska	392	jen	100	116,6214	116,9723	117,3232
Nizozemska	528	gulden	100	7596,9001	7619,7594	7642,6187
Norveška	578	krona	100	1926,3043	1932,1006	1937,8969
Portugalska	620	escudo	100	80,8760	81,1194	81,3628
Švedska	752	krona	100	1799,6935	1805,1088	1810,5241
Švica	756	frank	100	10561,9571	10593,7383	10625,5195
Velika Britanija	826	funt sterling	1	189,8991	190,4705	191,0419
ZDA	840	dolar	1	120,2802	120,6421	121,0040
Evropska unija	955	ECU	1	155,9703	156,4396	156,9089
Španija	995	peseta	100	98,6764	98,9733	99,2702

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 8. 11. 1995

dospelost blag. zapis	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	133	99,3864%	99,0689%	99,2276%	1,700,000 170,000	844,784 84,478	842,085 84,209	1,686,870 168,687

Tečajnica borznega trga

št.: 210

Datum: 7. 11. 1995

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpras	ponudba	Max.	Min.	pro.v 1000 SIT
LEKC	800	(11.5.95)	13.133		3.11.	11.840	12.550			
PRB	665	(13.6.95)	19.078	.41	7.11.	19.060	19.270	19.300	19.000	16.941
SAL	500	(21.11.95)	20.128	.18	7.11.	20.040	20.470	20.770	20.020	12.681
SKBR	1000	(24.2.95)	38.769	.05	7.11.	38.500	38.690	39.050	38.500	40.320
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
BCE1	10,0	2,(11.10.95)	104,2A	.73-	7.11.	104,1		104,2	104,2	674
RSO1	8,0	5,(30.6.95)	102,1	.09	7.11.	102,0	102,8	102,1	102,1	79
RSO2	9,5	10,(11.10.95)	113,4	.43-	7.11.	113,5	114,3	113,6	113,0	293
RSO8	5,0	4,(31.5.95)	94,0		6.11.	93,0				
RS11	7,0	5,(15.7.95)	99,7		30.10.	99,0				
RS11D	8,0	5,(30.6.95)	101,5	.41	7.11.	101,1	101,5	101,5	101,1	3.085
RS12D	9,5	10,(11.10.95)	113,2		3.11.	109,3				
SKB1	10,0	6,(11.11.95)	103,6A	1,80-	7.11.	103,5	105,5	103,6	103,6	63
SKB2	10,5	4,(15.9.95)	110,0	.02-	7.11.	110,0	111,3	110,0	110,0	952
SKR1	5,0	3,(30.6.95)	71,1	7,46-	7.11.	79,0	83,0	81,3	71,0	61.019
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	(21.28.7.95)	15,051	.27	7.11.	15,030	15,400	15,110	15,040	27.543
DAD	10,000	(1.6.94)	176,586*	9,75	7.11.	176,900	180,000	180,000	172,000	53.152
FMD	1715	(24.5.95)	21,972	1,64-	7.11.	21,810	22,300	22,500	21,600	2.681
CPGR		(1)	23,970		6.11.		23,970			
EMER		(1)	16,940		6.11.	16,900	17,700			
MKZ	218	(30.3.93)	15,037	1,76-	7.11.	14,990	15,180	15,200	14,960	3.894
NKR	200	(26.6.95)	5,458**		6.11.	4,460	5,700			
TCTR		(5)	1,118**		3.11.	1,100				
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	2750	(22.6.95)	40,100	.23	7.11.	41,120	42,000	42,000	39,000	116.412
PPNP		(1)	63,233	2,93	7.11.	64,050	65,800	66,000	60,100	38.762
UBKP	720	(25.5.95)	17,165**		30.10.	14,450				
VFP		(1)	43,000	3,56-	7.11.	42,630	45,390	43,000	43,000	4.300
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
OZG	11,0	4,(11.1.95)	103,3		7.11.	103,0		103,3	103,3	32
VP12	10,0	2,(11.10.95)	105,9		8.11.	102,0				
PCE	12,0	7,(1.6.95)	101,5		16.10.	98,0				
PGO	10,0	2,(1.6.95)	101,6		2.11.	101,5				
SZB1	10,0	2,(15.9.95)	107,0		2.11.	102,2				
SZB2	10,0	1,(11.10.95)	107,8		3.11.	103,1	108,9			

KOŠARKA / NBA

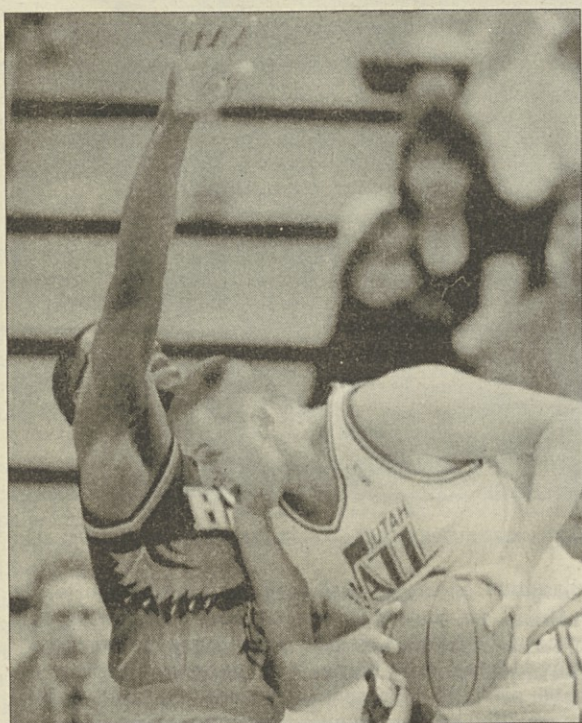
Utah in »čarovniki« že drugič zmagali

Karl Malone najboljši pri Utahu, Anfernee Hardaway in Horace Grant pa pri Orlando

NEW YORK (STA/AP) - V ameriški profesionalni košarkarski ligi (NBA) sta bili v noci na torek na sporedu le dve srečanja. V Orlando so finalisti lanske koncnice, domaći čarovniki, gostili Washington Bullets, medtem ko sta se v Salt Lake Cityju pomerila Utah Jazz in Atlanta Hawks. Zmagala sta oba gostitelja, Orlando s 105:95 in Utah s 105:96, kar je njuna druga zmaga v treh dosedanjih srečanjih.

Ključ Orlandoove zmage, ki je bil že tako ali tako večji del srečanja v prednosti, je bil izredno slab met iz igre pri Washingtonu v zadnji četrtini. Slednji so v tem delu dosegli le 11 točk s poraznim metom iz igre, saj so zadeli le štirikrat iz 18 poskusov. Enajst minut pred koncem srečanja je bil izid še vedno dokaj tesen, 86:81 za domače, v nadaljevanju pa so gostje iz igre zgrešili 11 zaporednih metov. Pri domačih sta se najbolje odrezala Anfernee Hardaway in Horace Grant s po 25 doseženimi točkami, pri Washingtonu pa je bil najboljši strellec Juan Howard z 18 koši.

V Salt Lake Cityju je bil končni izid skoraj na las podoben kot v Orlando, le da so gostje iz Atlante dosegli točko več. Domačega zvezdnika Karla Malonea tudi poškodba prsta v prvem polcasu ni motila, da ne bi v nadaljevanju spet zaigral in dosegel za svoje

mostvo skupno 23 točk. Pred poškodbo je vknjizil 13, po poškodbi pa nadaljnjih 12 točk, ceprav desne roke tako rekoč ni mogel uporabljati. Kako trdoživ je Malone, prica tudi podatek, da je iz taksnih ali drugačnih razlogov v desetletni karieri nastopanja pod NBA koši izpustil le štiri srečanja. Pri Utahu se je poleg Malonea izkazalo več igralcev, zanimivo pa je, da je vseh pet igralcev prve peterke doseglo več kot deset točk.

Izida: Orlando Magic - Washington Bullets 105:95, Utah Jazz - Atlanta Hawks 105:96.

Na sliki AP: dvoboj centra Utaha Jazz Grega Ostertaga s centrom Atlanta Hawks Grantom Longom

HOKEJ NA LEDU / NHL

Tudi Mark Messier v klubu 500, letos pa je najboljši strellec v ligi Mario Lemieux

Doslej le 18 hokejistov v karieri doseglo najmanj 500 zadetkov

NEW YORK (STA/AP) - Mark Messier je v edinem ponedeljkovem srečanju severnoameriške profesionalne hokejske lige dosegel tri zadetke in je tako glavni »krivec« za zmago New York Rangersa proti Calgary Flamsu s 4:2. Messier se je tako podobno kot pred dnevi Mario Lemieux vpisal v klub 500, kar pomeni, da je v karieri dosegel že 500 zadetkov. Doslej je v zgodovini NHL le osemnajstim hokejistom uspelo najmanj 500-krat premagati nasprotnikovega vratarja. V sedmih sezonah nastopanja v NHL je Messier zbral se 885 podaj, kar zgovorno prica o njegovih napadalnih

kvalitetah. V nogometnem zargonu pa je doslej dosegel 21 hat-trickov.

Mario Lemieux, član moštva Pittsburgh Penguins, je v letošnji sezoni severnoameriške profesionalne hokejske lige v vodstvu tako na lestvici najboljših strelcev kot na skupni lestvici strelcev in podajalcev. Lemieux je v devetih odigranih srečanjih, na nekaj tekmah zaradi poškodbe ni nastopil, dosegel 12 zadetkov in 19 podaj ter zbral 31 točk.

Vrstni red najuspešnejših strelcev in podajalcev: 1. M. Lemieux (Pit) 9 točkem-12 golov-19 podaj-31 točk, 2. Jagr (Pit) 11-11-13-24, 3. Sakic (Col) 14-10-14-24, 4. LeClair (Phi) 14-10-13-23, 5. Lindros (Phi) 12-11-11-22, 6. Francis (Pit) 11-8-14-22, 7. Forsberg (Col) 14-5-17-22, 8. Korolev (Win) 15-10-11-21, 9. Linden (Van) 13-7-12-19, 10. Kariya (Ana) 14-11-7-18, 11. Selanne (Win) 15-5-13-18, 12. Gretzky (LA) 13-3-15-18, 13. Sandström (Pit) 11-10-7-17, 14. Melanby (Fla) 14-9-8-17, 15. Tkacuk (Win) 12-8-9-17, 16. Perreault (LA) 13-8-9-17, 17. Turgeon (Mon) 13-6-11-17, 18. Nolan (Col-SJ) 14-6-11-17, 19. Janney (SJ) 12-3-14-17, 20. Mogilni (Van) 11-10-6-16, 21. Green (NYI) 12-7-9-16, 22. Kamenski (Col) 14-7-9-16, 23. Robitaille (NYR) 13-5-11-16, 24. Brind'Amour (Phi) 14-5-11-16, 25. Recchi (Mon) 13-3-13-16.

OLIMPIJSKE IGRE 1996

Med uradnimi sponzorji 3 proizvajalci avtomobilov

ATLANTA - Doslej so bili za prihodnje olimpijske igre (OI) v Atlanti leta 1996 že znani uradni proizvajalci piva, hamburgerjev in uradna banka, sedaj pa so organizatorji podpisali tudi pogodbo oz. več pogodb z različnimi proizvajalci avtomobilov. Kdorkoli se bo torej hotel peljati v uradnem avtomobilu letnih olimpijskih iger v Atlanti, bo lahko izbral med izdelki ameriškega avtomobilističnega giganta General Motors, korporacije Nissan in nemškega BMW. Doslej je bila navada, da je bil na OI le en uradni proizvajalec avtomobilov. Organizatorji v Atlanti so napravili korak naprej in podpisali pogodbo z več proizvajalci in tako iztržili približno 40 milijonov dolarjev, česar verjetno samo ena družba ne bi zmogla oz. ne bi bila pripravljena vložiti. Seveda je pričakovati, da bo tudi znotraj omenjenih avtomobilističnih veljakov tako kot med samimi sportniki prisoten močan tekmovalni duh, saj so bile OI doslej vedno izredno donosne glede same promocije. Najhitrejši za sedaj so bili pri General Motorsu, kjer so v ponedeljek že predstavili nov model buicka, Izdelanega prav za prihodnje OI.

NOVICE

Novi igralec iz NBA v Grčiji

ATENE - Po Dominiqueu Wilkinsonu in Xavieru McDanielu bo še en kosarkar iz ameriške profesionalne lige (NBA) zaigral v grškem prvenstvu. Nekdanji igralec Clevelanda Tony Campbell je namreč podpisal enoletno pogodbo v vrednosti 650.000 dolarjev z atenskim prvoligašem AEK. Triinridesletni Campbell je v NBA ligi igral enajst let, ob Cleveland Cavaliersu, za katere je nastopal se v minuli sezoni, pa je branil se barve klubov Detroit Pistons, Los Angeles Lakers, Minnesota Timberwolves, New York Knicks in Dallas Mavericks. V lanskem letu je v Clevelandu zbral povprečno 6,8 točke in 2 skoka na tekmo, odigral pa je 78 tekem. Najboljšo sezono 1991/92 je imel Campbell pri Minnesoti, ko je na tekmo povprečno dosegel kar 21,9 točke, skupno pa ima v vseh enajstih letih nastopanja pod NBA koši povprečno 11,6 točke in 3,1 skoka.

Irak najučinkovitejši, Italija z najboljšo obrambo

ZENEVA - Mednarodna nogometna zveza (FIFA) je objavila zanimive statistične podatke za obdobje zadnjih desetih let. Ti povedo, da je število doseženih zadetkov na mednarodnih reprezentancijskih tekmah zraslo. V 5119 važnejših mednarodnih tekmah je bilo doseženo 12865 golov, kar je v povprečju 2,7 zadetkov na tekmo. Pri tem izstopa leto 1993, ko je bilo povprečje še za 0,1 odstotka višje. V zgodnjih 80. letih je bilo povprečje le nekaj več kot dva zadetka na tekmo. Najučinkovitejši v obdobju od leta 1985 do leta 1995 so presenetljivo nogometasi Iraka, ki so na tekmo dosegli povprečno dva zadetka. S povprečjem 1,8 sledijo Brazilija, Mehika, Nizozemska in Nova Zelandija. Italijani imajo najboljšo obrambno igralce, saj so v povprečju dobili le 0,6 zadetka. Povprečje Irske je 0,7, tretje mesto pa delita Anglija in Maroko. Italija ima tudi najboljše razmerje med danimi in prejetimi goli. Zanimivo je tudi to, da je bilo le 11 odstotkov srečanj končanih brez zadetkov, medtem ko je bilo na 44 odstotkov srečanj doseženo več kot tri zadetke. Najvišji rezultat je bil dosežen novembra 1989, ko je Uganda premagala Iran z 9:8. Več kot deset zadetkov je bilo doseženo se na šestih tekmah.

Nov incident v Grčiji

SOLUN - Spopadi med navijaci na stadionih in v dvoranah niso nobena redkost. O novem incidentu poročajo iz Grčije, in sicer z nogometne tekme med PAOK-om iz Soluna in AEK iz Aten. Dvajset minut pred koncem srečanja je med občinstvom prišlo do nesporazuma. Navijaci so se začeli kamenjati, kamenje pa je padalo tudi na igrišče. Sodnik je nemudoma prekinil tekmo, o rezultatu pa bo odločala disciplinska komisija. Do prekinitve so gostje iz Aten vodili s 3:1. V neredih je bilo poškodovanih osem redarjev, osem navijačev pa so policisti aretirali.

Johansson bo kandidiral za novega predsednika

ZENEVA - Predsednik Evropske nogometne zveze (UEFA) Sved Lennart Johansson bo kandidiral za novega predsednika Mednarodne nogometne zveze (FIFA), so sporočili z UEFA. Dosedanjemu predsedniku Brazilcu Joau Havelangu se mandat izteče leta 1998. Iz Zeneve je prišla tudi novica, da bo drugi pokal Intertoto nekoliko spremenjen. Največja novost je ta, da se bo iz pokala Intertoto v pokal UEFA uvrstilo šest najboljših ekip in ne samo štiri kot doslej.

TENIŠKI TURNIRJI - TENIŠKI TURNIRJI - TENIŠKI TURNIRJI - TENIŠKI TURNIRJI

V Moskvi še brez presenečenj

V uvodnih srečanjih uspešna nastopa Kafelnikov in Blacka

MOSKVA - V Moskvi je ta teden teniški turnir z največjim nagradnim skladom - kar 1,125 milijona dolarjev. Na tako imenovanem pokalu Kremlin sta v uvodnih srečanjih prvega kroga Rus Jevgenij Kafelnikov in Byron Black iz Zimbabveja nastopila uspešno in nasprotnika - Kafelnikov Danca Frederika Fetteleina, Black pa mladega sedemnajstletnega Belorusa Vladimira Volčkova - ugnala v dveh nizih. Kafelnikov je slavil s 6:3 in 7:5, Black pa s 6:3 in 6:2. Najbolj razburljivo srečanje pa so gledalci v Moskvi lahko videli med Nemcem Carlom Uwejem Steebom in Martinom Sinnerjem. Prvi niz je s 6:3 dobil Sinner, naslednja dva pa po podaljšani igri Uwe-Steeb. V prvem je nasprotnika pustil pri treh točkah (7:3), v drugem pa na sedmih (9:7). Izidi - 1. krog: B. Black (Zim, 8) - Volčkov (Blr) 6:3, 6:2, Göllner (Nem) - Palmer (ZDA) 6:3, 6:4, Cesnokov (Rus) - Ho (ZDA) 7:5, 7:6 (7:3), Kroslak (Slk) - Krickstein (ZDA) 6:1, 6:2, Kafelnikov (Rus, 1) - Fetterlein (Dan) 6:3, 7:5, Grön (Nem) - Joyce (ZDA) 6:3, 7:6 (7:4), Steeb (Nem) - Sinner (Nem) 3:6, 7:6 (7:3), 7:6 (9:7), Volkov (Rus) - Roux (Fra) 4:6, 7:6 (7:3), 6:0, Vacek (Čes) - Voinea (Rom) 6:0, 6:2, Kučera (Slk) - Siemerink (Niz) 4:6, 7:5, 7:5, Pioline (Fra) - Steven (NZL) 6:2, 6:3.

Rios in Sanchez uspešna

BUENOS AIRES - V uvodnih srečanjih prvega kroga teniskega turnirja v Buenos Airesu z nagradnim skladom 328.000 dolarjev sta uspešno nastopila tretji nosilec Marcelo Rios iz Čila in sedmi nosilec Spanec Javier Sanchez. Oba sta imela z nasprotniki kar nekaj težav, saj sta si uvrstitev v 2. krog priborila sele po treh nizih. Rios je s 6:7, 6:4 in 6:4 premagal Argentinca Franca Davina, Sanchez pa s 6:4, 4:6 in 6:1 Da-

vinovega rojaka Gastona Etalisa. Rios je za zmago proti Davinu potreboval kar dve uri in 20 minut, verjetno pa bi slo mnogo hitreje, če bi v prvem nizu izkoristil eno od sedmih zaključnih žogic. Stiri je zapravlil že pri vodstvu s 5:3. Podaljšano igro v prvem nizu je nato izgubil z 8:6, potem pa je v naslednjih dveh nizih zaigral mnogo bolj zbrano in tudi oba dobil z izidom 6:4. Izidi - 1. krog: Gumy (Arg) - Zabaleta (Arg) 6:4, 3:6, 6:1, J. Sanchez (Spa, 7) - Etlis (Arg) 6:4, 4:6, 6:1, Marques (Por) - Carbonell (Spa) 6:3, 6:1, Mantilla (Spa) - Schalken (Niz) 7:5, 6:0, Rios (Čile, 3) - Davin (Arg) 6:7 (6:8), 6:4, 6:4, Alami (Mar) - Meligeni (Bra) 6:2, 6:2, Blanco (Spa) - Lopez Moron (Spa) 6:4, 0:6, 6:3.

Dvoboj najstnic dobila Hingisova

PHILADELPHIA - V ponedeljkovih srečanjih prvega kroga ženskega teniskega turnirja v Philadelphiji z nagradnim skladom 800.000 dolarjev je bil za mnoge najbolj zanimiv dvoboj najstnic med petnajstletno Svicarko Martino Hingis in sedemnajstletno Američanko Meilin Tu. Boljša je bila mlajša Hingisova, ki je prvi niz sicer izgubila s 4:6, naslednja dva pa dobila. Prvega po podaljšani igri s 7:4, drugega oz. odločilnega tretjega pa gladko s 6:2. V ponedeljkovih srečanjih sta nastopili tudi dve nosilki. Sesta nosilka Nemka Anke Huber proti Američanki Anne Miller ni imela nikakršnih težav in je ob kon-

cu nasprotnici pri izidu 6:1 in 6:4 prepustila le pet iger, medtem ko je osma nosilka Natasa Zvereva za zmago proti Južnoafričanki Amandi Coetzer potrebovala tri nize. Tako kot Hingisova je prvega izgubila, in sicer z 2:6. V naslednjem je nasprotnici vrnila z enako mero, v zadnjem, tretjem pa je slavila s 6:3. Izidi - 1. krog: Frazier (ZDA) - Pratt (Avs) 7:5, 6:1, Rubin (ZDA) - Neiland (Lat) 6:3, 6:3, Spirlea (Rom) - G. Fernandez (ZDA) 6:4, 6:7 (6:8), 6:3, Huber (Nem, 6) - Miller (ZDA) 6:1, 6:4, Hingis (Svi) - Tu (ZDA) 4:6, 7:6 (7:4), 6:2, Zvereva (Blr, 8) - Coetzer (JAR) 2:6, 6:2, 6:3.

Edberg na poti stare slave

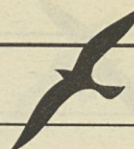
STOCKHOLM (STA/AP) - Osmi nosilec teniskega turnirja v Stockholmu z nagradnim skladom 825.000 dolarjev, Sved Stefan Edberg, je v prvem krogu pokazal eno boljnih iger v zadnjem casu. Na domačih tleh - na turnirju, ki je na ATP programu že od leta 1969 - je gladko s 6:3 in 6:1 ugnal Američana Jonathana Starka. Devetindvajsetletni Edberg je po srečanju na novinarski konferenci dejal: »To je bila moja najslabša sezona v karieri nasprotnih. Po izredno slabih igrh v vsej sezoni sem se mislil na upokojeitev, toda odločil sem se, da bom tekmoval še v naslednjem letu. Zadnja zmaga in predvsem dobra igra mi bosta veliko pomagala v želji, da se vrnem med najboljše.« V ponedeljkovih dvobojih so poleg Edberga nastopili še trije domači tenisači. Dva med njimi, Henrik Holm in Jonas

Anke Huber je slavila brez težav (AP)

Björkman, sta bila uspešna, medtem ko je Thomas Johansson več kot prepričljivo izgubil proti Romunu Andreji Pavlu, in sicer s 3:6 in 0:6.

Izidi - 1. krog: Björkman (Sve) - Eltingh (Niz) 7:5, 6:3, Prinosil (Čes) - Wheaton (ZDA) 6:4, 6:4, Holm (Sve) - Carlsen (Dan) 6:4, 3:6, 6:2, Washington (ZDA) - Dewulf (Bel) 6:2, 7:5, Edberg (Sve, 8) - Stark (ZDA) 6:3, 6:1, Pavel (Rom) - Johansson (Sve) 6:3, 6:0.

NOVICE

Danes 9. kolo v odbojarski A1 ligi

TREVISO - Danes bodo na sporedu srečanja 9. kola v moški odbojarski A1 ligi, vse tekme, razen srečanja Wuber - Hatù, ki bo v nedeljo (ob 17. uri po Tele+2), pa bodo zvečer. Največje zanimanje vlada za srečanje v Trevisu med Sisleyem in se neporaženim Alpitourom. Trener Trevisa Montali je potrdil, da bo v začetni sesterki kot podajac startal Vermiglio in ne Tofoli. Druga neporažena ekipa, Las Daytona, bo gostila ekipo Lube Macerata, tudi tokrat pa bo Cantagalli počival zaradi lažje poškodbe. Po tele+2 bo danes prenos srečanja Edilcuoghi - Mta Padova, v Parmi bo gostoval Gallo Gioia del Colle, današnji spored pa zaključuje srečanje med Com Cavijem in Gabeco v Neaplju.

Sampdoria o zadevi Mancini

GENOVA - Tudi včeraj se niso polegale polemike glede nedeljskega Mancinijevega obnašanja na tekmi Sampdoria - Inter. Casopisi, in ne samo sportni, so krepko »udarili« po Sampdoriinem kapetanu, čes da je razvajen, da se kaj kmalu preda, da ni vreden dela itd. Spet drugi so ga branili, čes da je razvajen, toda v bistvu dober fant.

Na občnem zboru nogometnega društva Sampdoria, na katerem so odobrili proračun za naslednje leto, je seveda v glavnem bilo govora prav o Robertu Manciniju. Po občnem zboru je predsednik kluba Mantovani izjavil: »Osebnost delam veliko, večkrat se mi godijo tudi krivice. Kaj bi se zgodilo, če bi odstopil ob vsakem rdečem kartonu? Jaz ostanem na svojem mestu in se se naprej borim. Roberto se bo moral ravnati kot jaz. Glede Mancinija sedaj ne želim dati nobene izjave. Res je, Roberto je Sampdorii in samemu sebi povzročil ogromno škodo, toda nič ni nepopravljivega.«

Nato je predsednik kasnikarjem zaupal, da se je z Mancinijem ogovarjal kar štiri ure.

Obvestila

MO SPDT
sporoča, bo ogled videofilma »Orientiring '95« v petek, 10. t. m., ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani.

SK DEVIN IN SZ SLOGA - planinska odseka priredita v nedeljo, 12. t.m., izlet na Sabotin, nato **MARTINOVANJE** v gostilni Marjo v Gonjalah - Goriska Brda. Obvezna prijava do sobote, 11. t.m., ob 12.00 na tel. 200782 in 226283.

SK BRDINA
organizira sejem rabljene smučarske opreme, ki bo 17., 18. in 19. novembra v Domu Brdina na Opcinah.

SK DEVIN
obvesča, da bo tečaj na plastični stezi v Nabrezini za odrasle 8. t. m. od 20. do 22. ure, za otroke pa 21., 23., 28. in 30. t. m. od 17. do 19. ure. Informacije po tel. 220423.

SD MLADINA in SK DEVIN
priredita 17., 18. in 19. t.m., v dvorani Prosvetnega doma na Proseku sejem rabljene smučarske opreme. Informacije nudimo na tel.st. 213518/220423.

SZ BOR
obvesča, da sprejema vpise za večerno mosko rekreacijo za odrasle. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SZ BOR in KRUT
obvesčata, da se spet pričena popoldanska telovadba za dame. Vadba bo ob ponedeljkih in četrtek od 17. do 18. ure. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SK DEVIN
organizira božično in novoletno zimovanje v smučarskem središču Alleghe od 23. oz. 26. decembra do 1. januarja in od 1. januarja do 6. oziroma 7. januarja na izbiro. Možnost smučanja na snežinah Civette in Val Badie in S. Pellegrina. Prijave do 28. t.m.. Informacije po telefonu 220423.

SPORTNA SOLA TRST
sporoča, da bo vadba za najmlajše na Stadionu 1. maj pod vodstvom prof. Gorazda Pučnika ob sobotah zjutraj in sicer za otroke vrtecev od 9.00 do 10.00, za skupino »mamic in otroci« pa od 10.00 do 11.00. Prvi dan vadbe bo v soboto, 11. t.m..Vse informacije bodo zainteresirani prejeli ob vpisu na dan začetka vadbe.

SK BRDINA
sporoča, da se nadaljuje telovadba v repenski telovadnici vsako sredo od 18. do 20. ure.

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE
organizira rekreacijsko telovadbo za odrasle vsako sredo in petek od 17.00 do 18.00 v mali telovadnici italijanske srednje sole - Ul. D'Annunzio 48 - Milje (informacije Vesna Tul tel. 271862).

TPK SIRENA
vabi člane na društveno večerjo, ki bo v petek, 24. t.m., ob 20.30 v gostilni Sardoc v Prečniku. Obvezna rezervacija na društvenem sedežu - Miramarski drevored 32, telefon 422696.

SKD HRAST - sportni odsek
organizira rekreacijsko in predsmučarsko telovadbo. Za informacije kličite st. 0481/78130 in 0481/419957.

NOGOMET / PRED KVALIFIKACIJSKIMI TEKMA MI ZA EP

Blažević pripravil taktiko za Slovenijo v zaporu

V Covercianu od včeraj priprave »azzurrov« - Mussi poškodovan, namesto njega Sacchi poklical Apolonija

MARSEILLE - Selektor hrvaške nogometne reprezentance Miroslav Blažević ni več v zaporu v Luynesu, kjer so ga zaprli 24. oktobra zaradi domnevne vpletenosti v podkupninsko afero Olympiquea iz Marseillea. Proti placilu kavcije v višini 100.000 frankov (približno 32.500.000 lir) je lahko že v ponedeljek zvečer odpotoval v Zenevo, v Zagrebu pa ga pričakujejo jutri, ko bo objavil spisek igralcev za zadnjo kvalifikacijsko tekmo za nastop na evropskem prvenstvu proti Sloveniji, ki bo 15. novembra v Ljubljani. »V zaporu sem imel dovolj časa, da pripravim taktiko za tekmo v Ljubljani,« je izjavil Blažević po izpustitvi in dodal, da je preživel petnajst peklenskih dni, ki mu bodo ostali v neizbrisnem spominu. Blažević je ponovno poudaril, da je v celotni zadevi povsem nedolžen in da je prepričan, da so po soočenju z Jean-Pierrom Bernesom tudi francoski sodniki tega mnenja. V zvezi z vestmi, da naj bi njegovo mesto v reprezentanci prevzel Tomislav Ivić pa je Blažević dejal, da je se vedno edini hrvaški selektor in da Ivić nima nič z reprezentanco. »Tudi igralci so bili vedno z menoj,« je se dejal in dodal, da svoje funkcije nima začasno. »Tekma s Slovenijo lahko samo odloča o tem, ali bo v skupini prva Hrvaška ali Italija. Prav gotovo pa ne morem nikomur prepustiti ekipe, ki bo osvojila evropski naslov v Angliji,« je prepričan Blažević.

Medtem pa so se v Covercianu začele priprave italijanske reprezentance za zadnji dve srečanju v skupini proti Ukrajini in Litvi. Včeraj so Sacchijevi izbranci normalno trenirali. Priprave pa so se že končale za Roberta Mussija, ki ima poškodovan gleženj. Arrigo Sacchi je v reprezentanco že poklical Mussijevega soigralca pri Parmi Luigija Apolonija.

Italijanski selektor je pred zadnjima dvema tekmama običajno previden. »Poraza si nikakor ne smemo privoščiti, z dvema zmagama bi bili morda celo prvi v skupini, z enim remijem in zmago pa bi si tudi zagotovili uvrstitev na EP,« razmišlja Sacchi, ki svari predvsem pred »močno

Vrata »azzurrov« bosta branila Peruzzi in Toldo (AP)

Ukrajino«. Sicer pa so se v Italiji na Sacchijeva opozorila o moči vseh ekip, ki igrajo proti Italiji, že vsi privadili, tako da je vprašanje, koliko resno

jih sploh kdo jemlje. Pa vendar vsaj na koncu previdnost ne bo odvec, saj popravnih izpitov po srečanjih z Litvo in Ukrajino ne bo več...

ALPSKO SMUČANJE / NOVA POBUDA

Za ovrednotenje slaloma

Madonna di Campiglio, Adelboden in Kranjska gora skupaj

MADONNA DI CAMPIGLIO - Od letošnje sezone dalje bo tradicionalni slalom za svetovni pokal »3Tre« v Madonni di Campiglio vključen v sklop treh tekem »Technical Ski Classic«, v katerega sta bila vključena se švicarski Adelboden in slovenska Kranjska gora. Za vse tri tekme bo na rapologo tudi poseben nagradni sklad v višini nekaj nad 110 milijonov lir, vsoto pa bodo razdelili med najboljšo peterico v posebnem točkovanju za vse tri tekme. Deset odstotkov nagradnega sklada bo slo v poseben fond, ki je poimenovan po švedskem slalomistu Thomasu Fogdøju, ki se je konec lanske sezone hudo poškodoval in je zdaj prikovan na invalidski voziček.

Organizatorji iz Trenta so povedali, da sodi pobuda v sklop prizadevanj za večje ovrednotenje tehničnih disciplin

v smučanju. Zato so tudi izbrali tri zimsko-sportna središča, ki imajo v tekmovalnih za svetovni pokal že dolgoletno tradicijo. Tekma v Madonni bo letos 19. decembra. To bo po preizkusnjah v Vailu in Park Cityju tretji slalom za svetovni pokal v letošnji sezoni.

Včeraj pa so predstavili tudi 33. smuk v Val Gardeni in deseti veleslalom v Val Badiji. Mraz v zadnjem tednu je organizatorjem omogočil, da vključijo snežne topove, tako da bosta progi Saslonch in Gran Risa že v naslednjih dneh povsem zasneženi. Tekmi sta na programu 16. in 17. decembra. V Val Badii so se posebej zadovoljni, saj so njihovo tekmo uvrstili v tako imenovani »klub 5«, v katerem so se Val d'Isere, Kitzbühel, Wengen in Garmisch.

KOŠARKA / V 4. KOLU MLADINSKEGA PRVENSTVA

Illycaffé premočan tudi za Jadranovo peterko

Bor Radenska izgubil v gosteh s Stello Azzurro

Illycaffé - Jadran TKB 129:63 (60:39)

ILLYCAFFÉ: Gori 29, Gironi 22, Brezigar 3, Marchesich, Spadaro 6, Giacomi 7, Babich 5, Miccoli 4, Ogrisek, Zambon 26, Spigaglia 12, Bosich 15, trener: Steffe.

TRI TOCKE: Spigaglia 3, Zambon 2, Giacomi in Gori 1. SON: 25.

JADRAN: Brazzani 7, Oberdan 4, Pozar 11, Jogan, Velinsky 6, Klabjan 13, Umek 14, Franco 3, Stokelj, Starc 2, Čej 3, trener: Vremec.

TRI TOCKE: Umek 4, Pozar 2, Franco 1. PON: Brazzani (37). SON: 25.

Pred tekmo z Illycafféjem je vladalo v Jadranovem taboru napeto vzdušje in prepričanje, da bi se naši košarkarji lahko vsaj deloma enakovredno upirali zelo močnemu nasprotniku. Jadranovci so stopili na igrišče z namenom, da številnemu občinstvu in predvsem samim sebi dokazujejo, kaj so zmogni, toda zaman. Prvoligaša Gironi in Gori sta bila za Klabjana in ostale neustavljiva. Gostitelji so nase fante povsem nadigrali z atraktivnimi podajami, blokadami in drugimi potezami. Jadranovci so se v prvem polcasu nasprotniku se nekako upirali, v drugem delu pa so igrali le vlogo slabega »sparing-partnerja«. Tako je bilo tekme dejansko konec že po petih minutah drugega dela tekme. Naši pa so zapustili

igrišče z zavestjo, da jih čaka se mnogo trdega dela. Edina uteha je v tem, da je Illycaffé res razred zase in da bo čez nekaj časa večina igralcev gonilna sila članske ekipe v najvišji italijanski ligi.

Matija Jogan

Stella Azzurra - Bor Radenska 78:70 (42:37)

BOR: Spadoni 19, Jagodic 5, Verri 7 (1:2), Milković 6, Lapel 10 (2:2), Kovac 2, Lipovec, Bressan, Del Monaco 17 (1:2), Galeone, trener Tomsic.

PM 4:6. 3T: Spadoni 3, Jagodic 1.

Borovci so v prvih desetih minutah dokaj dobro igrali in bili povsem enakovredni gostiteljem. Nato pa si je Stella Azzurra prislužila nekaj točk prednosti in sklenila prvi polčas z rahlim vodstvom.

Tudi v drugem polcasu so domači košarkarji imeli pobudo v svojih rokah in ob polovici tega dela imeli že 15 točk prednosti. Borovci se niso dali, poskusili so consko obrambo, ki je dala svoje sadove, in so začeli zmanjševati zaostanek, tako da so 4 minute pred koncem zaostajali le za 5 točk. Tedaj pa se je spet malce zataknilo, gostitelji so bili prisebnejši in tudi zmagali.

Od Borovih posameznikov bi spet pohvalili Angela Spadonija, ki je zelo dobro vodil ekipo in je bil tudi uspešen kot strelec.

Jan Umek je bil najučinkovitejši pri Jadranu (F. Balbi/ Kroma)

ZOI 2006

Ali bodo igre gostili Dolomiti?

Bocen, Trento in Belluno

BELLUNO - Morebitna skupna kandidatura Slovenije, avstrijske Koroške in Furlanije - Julijske krajine za organizacijo zimskih olimpijskih iger leta 2006 dobiva konkurenco tudi v »domaćih« logih. Tako je predsednik pokrajine Belluno Oscar De Bona poslal svojima kolegom v Trento in Bocnu pismo (v vednost je pismo prejel tudi predsednik deželne vlade Veneta), v katerem ju poziva, da skupno kandidirajo za zimsko olimpiado leta 2006. Bocen in Trento o tem že konkretno razmisljata, predsednik belunske pokrajine pa bi rad dal kandidaturi »vse-dolomitski« značaj. De Bona pravi, da v Bellunu že razpolagajo z napravami in sportnimi centri za vsako disciplino. Te centre in naprave tudi že uporabljajo v tekmovalnih za svetovni pokal. Predsednik Belluna pa ne vztraja pri tem, da bi morali nujno kandidirati že za leto 2006.

»Predlog velja tudi za naslednja leta,« je poudaril De Bona, ki se je tudi zavzel zato, da bi se s kolegom iz obeh avtonomnih pokrajin cim prej tudi sestali.

TEDENSKI KOMENTAR AMATERSKIH PRVENSTEV

Padli prvi trenerski glavi Primorje zasedlo vrh

Toda zamenjave trenerjev ne prinesejo vedno čudežev
V nedeljo največ zanimanja za derbi Primorje - Vesna

Bo Vesna v nedeljo poskrbela za zamenjavo na vrhu? (Foto Kroma)

Nedeljsko kolo v amaterskem nogometu bo prav gotovo ostalo v spominu ljubiteljev nogometa zaradi dvojnega odstopa trenerjev Primorja in Gaje. Odstop trenerjev ni nekaj novega. V lansk sezoni so kar štiri slovenske ekipe med sezono zamenjale trenerja. Ali bo ta resolucija izboljšala položaj Primorja in Gaje? To bomo izvedeli sele v nadaljevanju oz. ob koncu prvenstva. Večkrat zamenjava trenerja ni prinesla pričakovanega čudeža, v nekaterih slučajih pa je predramila igralce, ki so se cez noč spremenili v nogometne mojstre.

V promocijski ligi moramo zabeležiti prvo domačo zmago **Juventine (ocena 7)**, katera pa je kot vedno igrala dobro le en polčas. **Sovodenjci (6)** ostajajo na vrhu, a so morda izčrpali navdušenje iz prvih kol in igrajo sedaj »normalno« ter so edini med slovenskimi ekipami v nedeljo remizirali.

V prvi amaterski ligi so **Prosecani (ocena 8/9)** po visoki zmagi nad Serenissimo in ob istocasnem remiju Basaldello prevzeli vodstvo na lestvici in ce bosta tudi v nadaljevanju Pescatori in Miclaucich tako igrala, jim bo prvo mesto težko odvzeti. Naslednjo nedeljo bodo skušali Prosecani spraviti z vrha **Krizani (-8)**, ki so v nedeljo dosegli drugo prvenstveno zmago na domacih tleh. **Bazovci (5)** pa so v nedeljo utrpeli tretji letosnji poraz v sedmih srečanjih. Za **Primorec (4)** se prvenstvo morda zacenja komaj prihodnji teden.

V 3. amaterski ligi pa so **krasovci (5)** kljub prvemu prvenstvenemu porazu ohranili vrh, kateremu pa se približujejo **Brezani (+7)**, ki so edini med vodilnimi ze pocivali. **Gajevci (5)** so dosedaj povsem razocarali in možnosti za napredovanje so se skoraj iznicile. V okrnjeni postavi so **Dolinčani (5)** kljub dobremu odporu izgubili. Z zmago proti Gradu so **Doberdobci (7)** dokazali, da je bil poraz pred tednom dni proti Foglianu le osamljen dogodek in da se bodo

do konca borili za prestop v visjo ligo.

V prihodnjem kolu bo na vrsti nekaj zares zanimivih srečanj, zacenski z derbijem Primorje - Vesna. Ostale privlačne tekme pa bi morale biti: Sovodnje - Maranese, Juventina - Staranzano, Zarja - Torreanese in Primorec - Domio.

Statistični pregled

Odigrana srečanja: 11; osvojene točke: 16 (5 zmag, 1 remi, 5 porazov); doseženi zadetki: 16; prejeti zadetki: 18; 11-metrovke v korist: 1; 11-metrovke proti: 3; izključeni: 4.

Protagonist nedelje: Ze drugi teden zapored je protagonist nedelje Roberto Miclaucich. Tokrat seveda ne moremo mimo podviga napadalca Primorja, ki je proti Serenissimi dosegel »hat trick«. Navijaci si seveda zelijo, da bi tak podvig uspel Robertu cim pogosteje.

Negativna plat nedelje: Ze nekaj kol se trenerji, igralci in odborniki raznih drustev - upravičeno ali ne - pritožujejo nad sodniki. Pritožbe ne bi komentirali. Brez dvoma je težko sprejeti nasprotno odločitve sodnikov. Vendar je med srečanjem mož v crnem edini, ki odloca in odločiti pa se mora to v sekundi. Zaradi tega so lahko tudi

odločitve napačne, vendar jih je treba spoštovati in opustiti teatralna oporekanja, katera le skodijo lastni ekipi.

Zanimivosti: Tokrat nismo zabeležili nobenega nenavadnega izida. Omenili pa bi, da Gemonese (elitna liga) in Grado (3. AL) nadaljujeta s svojimi »podvigi«. Prvi so ze sedem kol brez tocke, drugi pa sest. Ekipa Serenissime je v 1. AL proti vsem trem slovenskim predstavnikom ostala praznih rok. Po uspehih Zarje in Vesne z 1:0, so v nedeljo Prosecani brez težav zmagali s 4:0. Po nedeljskem porazu Krasa ostajata med slovenskimi ekipami le Primorje (7 tekem) in Breg (5 tekem) nepremagana. Napadalci Zarje in Sovodenj so v nedeljo prvič po sedmih koli odšli na dopust in niso dosegli niti enega zadetka. Tako ostajajo napadalci Primorja edini, ki so v sedmih kolih vedno našli pot do zadetka.

Postava nedelje: Zanier (Juventina), Argentin (Mladost), Tomsic (Sovodnje), Mantovani (Vesna), Trevisan (Juventina), Villani (Juventina), Padoan (Vesna), Slavec (Breg), Miclaucich (Primorje), Montina (Juventina), Pescatori (Primorje).

E.B.

IZIDI MLADINSKIH LIG NA GORIŠKEM

V prvenstvu naraščajnikov in najmlajših so Sovodenjci dokaj visoko na lestvici

Med začetniki poraz doberdobske Mladosti, ki pa je s cicibani visoko zmagala v Špetru ob Soči

MLADINCI

IZIDI 6. KOLA: Isonzo - Union 91 3:2; Aurora - Chiavris 2:2; Pieris - Corno 2:1; Natison - Torreanese 5:0; Lucinico - Valnatison 1:1; Bearzicolugna - Sovodnje 10:0; Cividalese - Serenissima 1:0.

VRSTNI RED: Bearzicolugna, Union 91 in Natison 13; Cividalese 12; Valnatison 11; Aurora 9; Chiavris 8; Lucinico in Pieris 7; Isonzo Turjak in Serenissima 6; Sovodnje 4; Corno 3; Torreanese 2.

PRIHODNJE KOLO: Sovodnje - Serenissima.

NARASCAJNIKI

IZIDI 7. KOLA: Real Isonzo - Pro Romans 0:1; Sovodnje - Natison 2:0; Isonzo - Lucinico 0:1; Aris San Polo - Gradese 7:0; Corno - Staranzano 3:5; Capriva - Mossa 3:0.

VRSTNI RED: Capriva 21; Mossa 16; Aris San Polo 14; Pro Romans 13; Lucinico 12; Sovodnje 10; Staranzano 9; Natison in Real Isonzo 7; Isonzo Turjak 5; Gradese 2; Corno 0.

PRIHODNJE KOLO: Pro Romans - Sovodnje.

NAJMLJASI

IZIDI 7. KOLA: Sanrocchese - Gradese 4:0; Sovodnje - Lucinico 3:1; Pro Romans - Staranzano 2:0; Aris San Polo - Ronchi 0:1; Corno - Audax Sant' Anna 1:4; Fincantieri - Isontina 0:4.

VRSTNI RED: Isontina 21; Staranzano 15; Audax Sant' Anna 14; Sovodnje in Sanrocchese 13; Pro Romans 12; Ronchi 11; Aris San Polo 9; Gradese in Lucinico 4; Fincantieri 3; Corno 0.

PRIHODNJE KOLO: Gradese - Sovodnje.

ZACETNIKI

IZIDI 7. KOLA: Gradese - Ronchi 0:1; Aris San Polo

- Monfalcone 0:1; Staranzano - Real Isonzo 1:4; San Sergio - Sistiana 10:0; Pieris - San Canzian A 0:5; Fincantieri - San Canzian B 7:0; Mladost prosta.

IZIDI 8. KOLA: San Canzian B - Mladost 1:0; San Canzian A - Fincantieri 0:1; Sistiana - Pieris 0:4; Real Isonzo - San Sergio 0:3; Monfalcone - Staranzano 4:2; Ronchi - Aris San Polo 2:0; Gradese prost.

VRSTNI RED: Fincantieri, Ronchi in San Sergio 18; Monfalcone in Staranzano 13; Gradese 12; Real Isonzo 10; San Canzian A 8; Aris San Polo in Pieris 7; San Canzian B 4; Mladost 1; Sistiana 0.

PRIHODNJE KOLO: Mladost - San Canzian A.

CICIBANI

Goriška skupina

IZIDI 7. KOLA: Juventina - Azzurra A 1:2; Mossa -

Lucinico 2:2; Sanrocchese - Audax Sant' Anna A 1:4; Piedimonte - Pro Gorizia 2:2; Azzurra B - Audax Sant' Anna B 0:1.

PRIHODNJE KOLO: Audax Sant' Anna B - Juventina.

Tržiška skupina

SKUPINA A

IZIDI 7. KOLA: Staranzano A - Fincantieri 2:2; San Canzian A - Aris San Polo 0:1; Real Isonzo A - Mladost A 2:5; Ronchi A - Sistiana 3:1; Gradese A prost.

PRIHODNJE KOLO: Mladost A - Ronchi A.

SKUPINA B

IZIDI 7. KOLA: Gradese B - Ronchi B 8:0; San Canzian B - Aris San Polo B 1:7; Monfalcone - Mladost B 7:1; Real Isonzo B - Pieris 0:2; Staranzano B prost.

PRIHODNJE KOLO: Mladost B - Real Isonzo B.

PISMO UREDNIŠTVU

»V slogi je moč!«

Spostovani Domenico Centrone!

Cenim in spoštujem Tvoj doprinos, ki ga ze vrsto let vlagas v nogomet in uspešno vodiš nogometni klub Kras. Ni moj namen se spuščati po časopisu v »vročo« polemiko glede na pismo uredništvu, ki si ga nameril meni 26. oktobra letos, ob mojem »neobjektivnem« poročanju na PD z dne 3.10.95 na tekmi Kras-Gaja najmlajših. Nekaj pa bi rad pripomnil in podčrtal. Glede moje »neobjektivnosti« Ti lahko povem, da sem bil glede poročanja v časopisu s stavkom »Krasevci, ki obvladajo samo italijanski jezik...« za širšo javnost se kako objektivni, saj sem hotel res podčrtati to, kar si tudi Ti v pismu priznal, da je ekipa Krasa sestavljena v glavnem (z izjemo enega) iz igralcev, ki prihajajo izven domačega okolja oziroma iz mesta. Zato tudi moj dvom o »slovenski« identiteti ekipe Krasa, kar se je v resnici pokazalo tudi na igrišču in izven, saj je bilo vzdušje tako, kot da na katerokoli prvenstveni tekmi s tržaško ekipo, ne pa derbi Kras-Gaja. Ta vtis so imeli seveda tudi številni gledalci, oziroma starsi naših otrok na tribunah. Tudi tradicionalnega slovenskega pozdrava »Zdravo« nisem slišal, kar bi bilo sodeč po občini, ki ji pripadate, primerno in dobrodošlo! Nikakor pa ne dvomim v vodstvo Krasa, ki je sestavljeno iz oseb, ki govorijo slovenski jezik. Da se razumemo, nisem proti pristupu otrok sorodnjakov italijanske narodnosti k našim društvom, kar je v prid sožitja med tu živječima narodoma.

Kar se tiče »prisilne« sestave ekipe najmlajših Krasa, sem seveda s tem prav dobro seznanjen in tudi ozadje mi je prav dobro znano, saj točno vem, da ze vrsto let sledim našim združenim eki-

pam, najprej Zarje, potem Primorja in Bora in zdaj seveda Gaje. Ne vem, ce je pravilna trditev, da ste bili prisiljeni poiskati igralški kader v mestu ali drugod, ker niste dobili lastnih otrok v vasi občini ali v okoliskih vaseh. Seveda pa bi morali v vašem društvu vedeti, da je danes to neuresničljiv pojem, da vsako naše društvo (v tem primeru Kras) razpolaga z lastno mladinsko ekipo s svojimi otroki. Seznanjen sem, da v vaši občini igra uradno nogomet le en otrok in se ta pri združenih ekipi, zato je bil po mojem mnenju vpis ekipe prenačilen. Zato (glej upadanje rojstev, se jasneje sliko imas na naših solah, drugi šport...) vse to sili k združevanju moči. Je ze res, da so vrata vasaega, oziroma občinskega objekta odprta na stečaj vsem mladim iz repenabrsk obline, toda tudi jaz sem prišel do spoznanja, da naši oziroma vaši otroci ne igrajo nogometa na vaskih trgih, ker kratkomalo otrok ni. Toda tisti redki, ki jim nogomet ugaja, igrajo v združenih ekipah, ki zaobjemajo otroke od Doline do Nabrezine in to ne brez naporov in požrtvovalnega dela vseh, ki imajo ze nekajletne izkušnje na mladinskem področju. Ne moremo si privoščiti ekipo za vsako ceno, ce otrok sploh nimas.

Dragi Domenico popolnoma se strinjam s pismom načelnika nogometne komisije pri ZSSDI Borisom Krapežem, ki Te vabi oziroma vas vabi k skupnemu sodelovanju v projektu mladinskih ekip, ki je v interesu našega zamajskega nogometa in vseh nas, kajti znan slovenski pregovor pravi: »V slogi je moč!« Tu bomo prav gotovo našli skupni jezik. Trdno sem prepričan, da je združevanje mladinskih ekip prava edina pot, tudi do uspeha in kar je se najbolj vazno je, da naši otroci ostanejo skupaj v domačem okolju.

Darko Gngič

PRVENSTVA CICIBANOV NA TRŽAŠKEM IN GORIŠKEM

Strelci prve ekipe Mladosti in Brega so bili izredno razpoloženi - Ostali z manj sreče

Dolinčani tudi med najmlajšimi cicibani uspešni - Naše ekipe kažejo stalen napredek

NA GORIŠKEM

Real Isonzo - Mladost A 2:5 (2:2)

STRELCI ZA MLADOST: Cescut 2, Roner 2, Frandolic 1.

MLADOST: Peric, Roner, Vizintin, Cescut, Ponzetta, Legisa, Frandolic, Pernarcic, Figelj, Otgianum, Marusic.

Mladi doberdobski nogometasi so odigrali svojo najboljšo tekmo v tem prvenstvu in pokazali viden napredek. Se posebno se je izkazala obramba, ki ni dovolila nasprotnikom, da bi se razigrali. V napadu pa je bil neustavljiv Boris Roner, ki je dal dva zelo lepa zadetka.

Monfalcone - Mladost B 6:1 (3:0)

STRELEC ZA MLADOST: Frandolic.

MLADOST: Peric, Otgianu, Vizintin, Pernarcic, Legisa, Bressan, Bagon, Frandolic, Gergolet.

Premocnemu in starejšemu nasprotniku so se mladi Doberdobci dobro upirali, ceprav so nastopili v okrnjeni postavi. Naposled pa niso mogli preprečiti visokega po-

RAZA.

Juventina - Azzurra A 1:2 (1:1)

STRELEC ZA JUVENTINO: Santoro.

JUVENTINA: Sundas, E. Kogoj, Camielli, Scarabó, Manfreda, Santoro, S. Kogoj.

Standresko mostvo je imelo dokajšnjo mero smole. Po prvem izenačenem polcasu, ko je Juventina z Marcom Santorom dosegla gol, so v nadaljevanju gostje dosegli se drugi zadetek. Malo pred koncem tekme pa je naša ekipa zadela vratnico. Skratka, prava smola.

NA TRŽASKEM

Primorje Telital - San Luigi 1:2 (0:0)

STRELEC ZA PRIMORJE: Pipan.

PRIMORJE: M. Kante, Pilat, Furlan, Stoka, Claudio, Cozzutto, Pipan, Abbati, Jovanovic.

Tudi tokrat so se naši nogometasi spoprijeli z leto starejšimi nasprotniki. V prvem polcasu se je Primorje povsem enakovredno borilo z gosti in tudi pokazalo vec lepih akcij.

V drugem polcasu so gostje dosegli dva zadetka, gol za domačine pa je dal Matteo Pipan, ki je tudi edini letnik 1985 v ekipi. Primorje je tudi na tem srečanju pokazalo napredek.

Ponziana C - Breg Grmada 3:7 (1:3)

STRELCA ZA BREG: Iozza 4, Mihelcic 3

BREG GRMADA: Bernetic, Ota, Klun, Sancin, Franco, Iozza, Milic, Mihelcic, Cej, Bandi

Brezani nadaljujejo zmagovito pot. Tokrat pa so se morali posteno namuciti. Domačini so namrec prvi presli v vodstvo. Plavi so zaostanek uspeli nadoknaditi in so nato celo povedli 3:1. V začetku drugega polcasa pa so domačini izkoristili trenutek zmede pri Bregu in izenacili. Nato pa so varovanci Lovrecica le zaigrali kot znajo in dosegli se 4 zadetke in zadeli tudi 2 vratnici. Med posamezniki bi tokrat pohvalili Iozzo, Mihelcica in Sancina. (E.B.)

MLAJSI CICIBANI

Primorje Telital - Montebello 1:7 (0:2, 0:3, 1:2)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ker ste se cilja lotili samoiniciativno, se boste zbal, da ga boste morali sami tudi doseči. A nikar se ne bojte: drugi ga bodo odobraval v tolikšni meri, da vam ga bodo z veseljem ukradli.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Imeli boste komaj dovolj energije za nujne opravke, zato bo vaš nadzor nad sodelavci zelo okrnjen. Idealna priložnost za obuditev starih bojazni, da z vami manipulirajo zgolj za vašim hrbtom.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Za nobeno ceno ne boste dovolili, da nekdo po svoji volji spreminja dogovor in ga prilagaja svoji nesposobnosti. Postavili boste nove pogoje in nazadnje pristali na kompromisu.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Če vam trenutno finančno srkiplje, se ne pomeni, da morate razmisljati o drugi službi. Vase podjetje kar kliče po pogumnežih, ki bi ji dali novega zaleta. Vi ste najprimernejši.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nekdo bo skušal preloziti svoje breme na vaša ramena. Ne sprejemajte ga, preden se ne prepričate o ozadju njegove ponudbe. Če je sibihih ramen, mu predlagajte ustrezno telovadno vajo.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Domače težave boste prinesli v službo, službene pa domov. Nic hudega, saj ste vendar celoviti, vedite le, da vsaki težavi ustreza določeno orodje. S klavirni ni mogoče izruti žebila.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Na telesu boste zaznali majhno spremembo, v kateri boste ugledali lastovko prihajajoče bolezni. Nic hudega vas ne čaka; spoprinite se s svojimi paranojami, pa boste vekoma zdravi.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V službi prihaja do bistvenih sprememb, zato vaš uspeh odslej odvisen izključno od kakovosti vasega dela. Nic novega za vas, saj slovite po kakovosti bolj kot drugi po iznajdljivosti.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: V luci novih osebnih perspektiv se vam bodo poslovni opravki zazdeli pusti in sivi. Res je, vendar se morate zavedati, da bi brez popotnice, ki vam jo nudi placilo, prekmalu omagali.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ne izkoriščajte slabega vremena kot izgovor za svoje slabo počutje. Spomnite se zenemarjenih priložnosti in se brz podvizajte. Dobro počutje vas čaka za prvim notranjim vogalom.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Za potrditev svoje osebnosti se boste bojevali z glasnimi besedami in velikimi dejanji. Veliko več uspehov bi pozeli, če bi pokazali skromno spostovanje svojih resničnih sposobnosti.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Mira noč se pozna na dnevu, nemiren dan se pozna na noči. A ker je mir odvisen zlasti od vasega spopadanja z notranjim nemirom, ni nobenega dvoma, da bodo vaši dnevi odslej lepsali tudi noči.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

27

Ker nisem preveč pridna bralka časopisa, nisem opazila, kdaj se je vaša rubrika začela. V okvirčku pogrešam pomemben podatek, ker pa nisem jasnovidna, ga ne vidim! Če je vaše videnje (kot običajna prerokovanja v časopisih) povezano z določenim izdatkom, me NE zanima. Trenutno pač ne želim dajati denarja za take reči. Me pa marsikaj zanima, torej če vaše videnje ni povezano s placilom, vas prosim za nekaj vaših odkritij. Po daljši delovni dobi sem zamenjala službo, zdaj pa me skrbi, ali bom uspešna, skrbi pa me tudi placilo za opravljeno delo. Kaj se bo iz tega razvilo? Kako bo z zdravjem v družini? Bodo otroci uspešni? Hci je na začetku težavnega studija.

Benjamin: Kolikor boste dali, toliko boste prejeli, zato ne vidim nobenih možnosti za razocarjanje. Pridni ste, iznajdljivi in sposobni, prav tako si znate izbojevati, kar vam pripada. Morda tu in tam za kakšno reč ne boste prejeli placila, zato pač, ker bodo nadrejeni menili, da ste se ga lotili iz lastnega veselja, zgolj v zadoščenje svojemu velikodusju, vendar bo vaš trud na vsak način poplačan; če ne drugače, pa s spoznanjem, da je velikodusnost koristna samo takrat, kadar olajša dan revnemu, kadar pa z njo podpirate lenobo sposobnih in hlinjeno revščino bogatih, škoduje ne le vam, ki ste si obremenili ramena z novimi paraziti, pač pa tudi tistim, ki ob opiranju na vaše moči pozabljajo na svoje. V novi službi boste spoznali tudi to, da se sami vrednotijo zgolj tisti, ki jih nihče ne potrebuje, kogar pa vrednotijo

potrebe drugih, jim postavljajo tudi ustrezno ceno. Skratka: če boste uspešno krmarili med postenostjo in nepostenostjo ter pravično izmenjavali energije, boste uspešni bolj, kot si drznete misliti. Vase in zdravje vaših bližnjih bo toliko boljše, kolikor bolj boste skrbeli zanj sami. Vsakdanji strupi načnejo se tako odporno telo. Otroci bodo vesel korakali po stopinjah, ki so jim jih postavile njihove želje in ponotranjene zahteve okolice. Vasa hčerka je zal prevelika bojovnica za naklonjenost in potrditev, da bi si upala dovoliti poraz v soli in izobčenje s strani tistih, ki so jo prepirali, da brez njih ne more. Na cesti vam grozi kvečjemu smeha vreden glavobol. Bronhialna astma je dota tistih, ki so jim starišji prepovedovali spontan jok in kricanje ter jih stisnili v oklep duševne tesnobe.

Osamljena

Sem že dovolj stara, da bi morala imeti družino, moza, otroka, pa se nimam niti fantam. Zanima me samo eno: ali bom sploh srečala fanta, ki bo moj za vse življenje? Želim si fanta, ki sem ga srečala pred leti. Zanima me, ali bo moj ali ne. Zanima pa me tudi glede drugega fanta, ki je mlajši od mene. Kateri od njiju bo moj? Ali se bom kdaj poročila? Ali naj prvega fanta pokličem, ali nimam pri njem nobenih možnosti?

Benjamin: Draga »Osamljenka«, nobeden od fantov, na katerega računate, ne bo »vaš«. Ljubezen je nekaj, kar se razvije z obeh strani hkrati, nikakor pa si je ni mogoče izbojevati na tak ali drugačen način. Nikjer tudi ni zapisano, da bi morali biti v vaših letih že poročeni. Danes zivi veliko posameznikov samostojno življenje in si vzame čas, da počasi in zanesljivo spoznava sebe, svet in druge - kar je pravzaprav najboljše, saj na tak način lahko spoznamo veliko ljudi, med njimi pa se slejkoprej pojavi tudi nekdo, h kateremu iz vznemirjenega srca skoči iskrica ljubezni, on pa nam jo radostno vrne. Plamen, ki zazari ob takem srečanju, je praviloma topel in nežen, pa tudi trajen. Tudi z vami se bo zgodilo tako. Premagali boste svoje fiksacije na oba izbranca in se začeli samostojno podajati v družbo. Spoznali boste veliko moških, nekateri od njih se bodo prav globoko zanimali za vas - vendar se ne boste vezali kar na vrat na nos, temveč boste modro počakali na prihod pravega. Če tudi bo prišel sele čez pet ali deset let, sploh ni važno, kajti s cakanjem ne boste ničesar izgubili, prej boste kaj pridobili! Cimprej pokličite svojo simpatijo in se prepričajte o jalovosti svojih pricakovanj!

Vrata

Ceprav nisem nikdar večerjel v napovedovanje prihodnosti, je končno zagrabilo tudi mene. Ker sem prestopil za začetek nove življenjske poti, me zelo zanima, kako mi boste odgovorili. Nekaj let sem živel v izvenzakonski skupnosti s prijetno sopotnico in dobila sva otroka. Zdaj je videti, kot da je vse končano, saj se je odselila. Otroka mi dovoli obiskovati, vendar se noče pogovarjati z menoj. Moram priznati, da sem večkrat izigral njeno zaupanje. Njeni stariši me ne prenesejo. Pa vendar sem jo in jo se vedno ljubim. Pogrešam tudi otroka, obupno si želim živeti z njima. Na vse kriplje

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov zelite izvedeti se kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvecanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izračuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatisko prepletenost z vašo usodo. Razpisite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne zelite čakati na odgovor v Republiki ali zelite obsirnejši in cimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin ODGOVORI TUDI NA DOM. V tem primeru ne navajajte gesla; napisite zgolj svoj naslov.

iščem službo in stanovanje, v katerem bi zaživel skupaj. Bom lahko svojemu otroku nudil pravo otroštvo? Je pripravljena poskusiti tudi ona? Nam bo uspelo?

Benjamin: Kolikor vidim, je razdor vajine zveze posledica grdega nesporazuma, pri katerem so glavno vlogo igrali njeni stariši, ki so jo spričo svoje bojzani pred osamljenostjo pretirano zvezali nase ter jo obremenili s svojimi nezdravimi vplivi, iz katerih se bo le težko izmazala. Res je, da ste ga pomalem vseskozi »srčkali«, vendar ste pravzaprav zelo ljubeč in iskren človek, pa tudi duša, s katero imate otroka, vas ni prenehala imeti rada. Zato obstaja velika verjetnost, da se bosta vnovič zblizala in začela skupaj. Sami uredite tisto, kar nameravate, in ko bo videla, da ste se spremenili, bo zbrala pogum in se iztrgala in objema starševskih klesč. Če se noče pogovarjati z vami, ji napisite pismo, ampak nikar je ne prosite in rotite, pišite zgolj o sebi, vendar ne obtožujoče in skesano, marveč razmislijate o sebi in iscite nove življenjske perspektive. Skratka, slej ko prej vam bo uspelo zaziveti kot »normalna« in srečna družina - čez leto dni se boste svojim sedanjim težavam le se smejali - skupaj z zeno in hčerko. Dotlej pa se nikar se dodatno ne upogibajte z mislijo, da ste prestari za nov začetek. Marsikdo v vaših letih začne življenje tako rekoč povsem na novo in se nikoli ne kesa, da je naredil ta korak - kajti sele v vaših letih človek resnično ve, kaj hoče in česa ne. Lep pozdrav!

Vizije

1. Zanima me, če bom do-

bila službo; 2. Zanima me zdravje vse družine; 3. Zanima me solski uspeh mojih hčera, ali bosta po končanem solanju dobili službo in ali bosta srečni s svojima partnerja oziroma družinama; 4. Zanima me tudi moževa služba oziroma možnost napredovanja pred upokojitvijo; 5. In slednjic me zanima, kaj se nam obeta v prihodnosti na finančnem področju in v medsebojnem razumevanju. Za odgovor se vam najlepše zahvaljujem.

Benjamin: Resnično ste premalo napisali o svojih bližnjih, družinskih usod pa ni tako preprosto videti kot osebnih. Vendarle pa mi je dovolj jasno, da je vaša družinska harmonija nadvse obetavna. Nekoliko težav boste imeli tedaj, ko se bodo hčerke začele osamosvajati, kajti vaš mož bo zelo težko prenesel odhod ene od hčera, na katero je malone bolešno navezan. Vendar se bo tudi to uredilo, zlasti po zaslugi vase modrosti in obnovljene naklonjenosti vasemu življenjskemu sopotniku. Ne držite hčera preveč na kratko. Zaupajte jima in se skušajte o vsem pogovoriti, vendar jima ne solite pameti, raje jima spregovorite o svojih življenjskih izkušnjah in jima bodite v podporo - vsaj vi, če se bo že mož držal ob strani. Zdravi boste, težava, ki bo nekoč doletela enega od članov vase družine, ne bo omembe vredna, čeprav se boste zaradi nje pretirano vznemirjali. Dobili boste službo, ki ne bo ravno pisana na vašo kožo, vendar jo boste scasoma vzljubili. Tudi mož bo napredoval, tako da vam glede finančne prihodnosti ni treba skrbeti. Lep pozdrav vsem! Naj vas krasita razumevanje in strpnost!

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

411	PROSTOR, KJER SEZIGAJO MRLICE	NAJDISCE, NAHAJALISCE	PRIKAZ, IZKAZ	NASILEN ODVZEM MATERIAL. DOBRIN	DVIGNJEN PROSTOR V TEATRU	MADZAR. KNJIZEVNIK (PETER)	UGASLI VULKAN NA JAPONSKEM	ALENKA DOVZAN	PARJENJE SRNJADI ALI GAMSOV	NOVI TESTAMENT	OSEBA, KI SE NOČE IMENOVATI	AVTOR: MARKO DRESCEK	DEJSTVO, DA KDO PRIPADA ČEMU	IZMEČEK VULKANA	KRAJ V LOMBARDIJI (ITALIJA)	NIKOLA TESLA	ILOVICA (BELOKRANJSKO)	DVA PRITOKA ODRE NA POLJSKEM	MUSLIM. MOSKO IME	STARA CUNJA, KRPA
BELA SNOV Z VONJEM PO KLORU, RAZKUZILO												OSEBA, KI HODI V HRIBE								
GRMICASTA RASTLINA Z RDECIMI CVETI												ORGANIZEM S CVETI								
STROKOVNIAK, KI DAJE MNENJA, IZVEDENEC SLOV. MLADINSKI PISATELJ (VITAN)				NEKDANJA SREDNJA SOLA				SNOV ZA RAZSVET. PISAN ZGOD. VIR								SLOV. IGRALEC IN REZISER SEST				
NEKDANJI SLOV. IGRALEC RANER				HRIB NAD BEOGRADOM	SMUČI NORDIJSKO LANTAN				FRANC. PISATELJ (EMILE) KOVANJE					TURSKI GOSPOD POGAN, VELIKAN				SVETLA ZVEZDA V ORLU	RUSKA NACIONAL. ZGANA PIJACA	
ARHEOL. NAJDISCE V GVATEMALI						NAPACEN SKOK JAHALNEGA KONJA									KNJIZNI FORMAT OPERNI SPEV					
TRAVA DRUGE KOSNJE						DRUG NA SREDNJEM DELU VOZA	TOVORNO VOZILLO										ETIOPSKI PLEMISKI NAZIV ZA GOSPODA			
SIROTA, UBOZEC					HRVASKI PEVEC DRAGOJEVIĆ IRIDJ							REKA NA POLJSKEM ENAKI ČRKI					ZALOST (STAR.)	VELETOK V SIBIRIJI		
PREBIV. ITALIJE									NAJVISJI BOG PRI GRKIJI						IRONIČEN ČLOVEK					
JOHN ADAMS			BORISCE V AMFI-TEATRU						OSTRIVEC						DESNJI PRITOK NILA					

ATBARA
AKUT.
ARENA.
JA.
IRONIK.
ZEUS.
ITALIJAN.
JAD.
ODRA.
OLIVER.
REVA.
ATO.
TOVORNIAK.
OTAVA.
OCTAV.
ESKAPADA.
TKAL.
AGA.
ZOLA.
SKI.
AT.
VASA.
OPAL.
REALKA.
MAL.
OSIP.
SWEETIO.
EKSPERT.
RASTLINA.
RODODENDRON.
PLANINEC.
KLOROVO APNO.
Vodovarstvo:
RESITEV:

IZ NOVEGA SLOVARJA GRŠKE IN RIMSKE MITOLOGIJE

Herakles, slavní junak grške mitologije

Da bi postal nesmrten, je moral opraviti dvanajst del

Herakles, sin Zeusa in Alkmene, Perzejeve pravnukinje, je eden od najslavnejših junakov grške mitologije. Najvišji bog ga je zaplodil v odsotnosti Amfitriona, Alkmeninega zakonskega moža. Po devetih mesecih je moral Zevs obljubiti ljubosumni Heri, da bo vsak Perzejev potomec, ki se bo rodil naslednjo noč, dobil veliko oblast nad ljudmi. Boginja je nato odsla v Atene in dovolila Nikipi, zeni Stenela, ki je bil tudi Perzejev potomec, da rodi sina, Evristeja, preden bo Alkmene rodila Herakla. Tako je bil Herakles ob svoje pravice.

Hera je še naprej snovala mascevanje. Nad zibelko novorojenčka je poslala dve kaci; toda medtem ko je Ifikles, Heraklov brat dvojček in Amfitrionov sin, prestrašen zbežal, je bodoči junak Herakles hladnokrvno zadržal posasti, in tako dokazal, da je res božanskega rodu. V otrostvu je imel izvrstno vzgojo: Amfitrion ga je naučil voziti voz, Evrit lokostrelstva, Linkos petja in prijetnega igranja na liro. Potem je moral pasti Amfitrionovo živino in začela se je vrsta junastev; ubil je kitajronskega leva, ki je pustil po očetovi deželi in deželi kralja Tespija; v zahvalo je ta mlademu junaku dal na voljo svojih petdeset hčera. Herakles se je bojeval z orhomenskim kraljem Erginom, ki je od Tebancev terjal hud davek, in ga ubil. Tebanski kralj Kreont mu je dal roko hčere Megajre. Toda Hera, katere jeza se ni poglela, je Herakla udarila z blaznostjo in junak je pobil lastne otroke.

Obupan zaradi teh nenevarnih zločinov se je zate-

kel k Tespiju, ki ga je očistil, in se po nasvetu Pitije odpravil v Tirins k Evristeju, ki mu je naložil dvanajst del: če jih bo uspešno opravil in bo preteklo dvanajst let, se bo Herakles smel potegovati za nesmrtnost.

1. Nemejski lev: ta grozna pošast, plod ljubezni med Ehidno in Tifonom, je strasila po nemejski dolini. Herakles ga je zaman skušal pokončiti s puščicami in gorjačo, nazadnje pa ga je zadržal; odril ga je in si nadel njegovo kožo, ki je ni mogla predreti nobena strelica.

2. Lernajska hidra: ta pošast z devetimi glavami strupenih kač, ki jo je poslala Hera, je strasila po lernajski deželi blizu Argosa; Herakles ji je drugo za drugo odsekal glave in tisto, ki je bila nesmrtna, pokopal pod velikansko skalo.

3. Ertimantski merjasec: Evristej je Heraklu ukazal, naj ne ubije živali, ki je zivala na gori Evrimantu v Arkadiji; junak jo je zasledoval mesece in mesece. Gostoljubno ga je sprejel kentaver Folos, toda spril in spopadel se je z drugimi kentavri in jih veliko pobil. Potem je našel sled za merjascem in ga ujel v mrežo. Ob pogledu na zver se je Evristej tako prestrašil, da se je skril v sod.

4. Kerinejska kosuta: Herakles je to čarobno kosuto z zlatimi rogovi in bronastimi kopiti leto dni zaman zasledoval. Nazadnje se mu je posrečilo zival raniti s puščico in na plecih jo je odnesel Evristeju.

5. Stimfalske ptice: velikanski orli z bronastimi kljuni in kremplji so se hranili s človeškim mesom in sejali strah okoli jezera Stimfala v Arkadiji. Atena

je Heraklu podarila cimbele, ki so prestrašile te roparice, in tako jih je mogel postreliti s puščicami.

6. Avgijev hlev: Herakles je počitil velikanske konjske hleve elidskega kralja Avgija, tako da je skozi napeljal tok Alfeja in Peneja. Kralj, ki mu je sprva obljubil desetino živine, mu potem ni hotel dati te nagrade. Herakles je moral ubiti njega in vse njegove sinove razen Fileja, ki si je upal pricati njemu v prid.

7. Kretsiki bik: Ker je Pozejdon spravil v bes belega bika, ki mu ga ni hotel zrtvovati kretsiki kralj Minos, je ta zival unicila pridelek na otoku in prebivalcem je grozila lakota. Herakles je bika zagrabil za roge, ga ukrotil in odnesel Evristeju v Grčijo. Tam je spustil na prostost bika, ki ga je nazadnje ujel Tezej pri Maratonu.

8. Diomedove kobile: S pomočjo tovariša Abdera se je moral Herakles polastiti kobil Diomeda, trškega kralja Bistoncev, ki so se hranile s človeškim mesom. Herakles je v spopadu ubil Diomeda in vrgele njegovo truplo mesojedim kobilam, ki so pravkar pozrle nesrečnega Abdera. Site zivali je prepustil divjim zverem na Olimpu.

9. Pas kraljice Amazonk: Ta čarobni pas, Aresovo darilo, je krasił Hipolito, kraljico Amazonk. Kraljica je sprva lepo sprejela Herakla, ki jo je moral potem ubiti, da bi si prilastil dragoceni predmet. Ob vrnitvi je junak rešil Heziona, ki bi jo bila skoraj požrla morská pošast. Ker pa za nagrado ni dobil dveh zlatih kodrov, ki mu jih je bil obljubil trojanski kralj in mladenkin oče Laomedont,

je Herakles prisegel, da se bo masčeval.

10. Gerionovo govedo: Velikan Gerion je živel v neki zahodni deželi onstran znanih meja zemlje: Herakles je sel skozi gibraltarsko ožino in v spomin na to postavil dva stebra. Toda izčrpan od pripeke je s puščicami zagrozil Heliju. Helij ga je hotel pomiriti tako, da mu je posodil zlat coln, s katerim je lahko preplul Okean. Herakles je ubil Geriona, čuvaja črede, in se polastil živine. Potem se je prek Galije, Italije in Trakije vrnil na ozemlje Evristeja, ki je vse živali zrtvoval Heri.

11. Zlata jabolka Hesperid: te čudežne sadeže, ki jih je dobila Hera ob poroki z Zevsom, so v začaranem vrtu strazili nimfe in zrnaj. Potem ko je Nerej pokazal Heraklu pot, je junak začasno zamenjal velikana Atlasa, ki je nosil na plecih nebesni svod, in ga prosil, naj mu prinese jabolka. Velikan se je vrnil s sadeži, vendar si ni več hotel napraviti bremena. Heraklu pa se je z zvijačo vendarle posrečilo oditi z jabolki in te sadeže je posvetil Ateni.

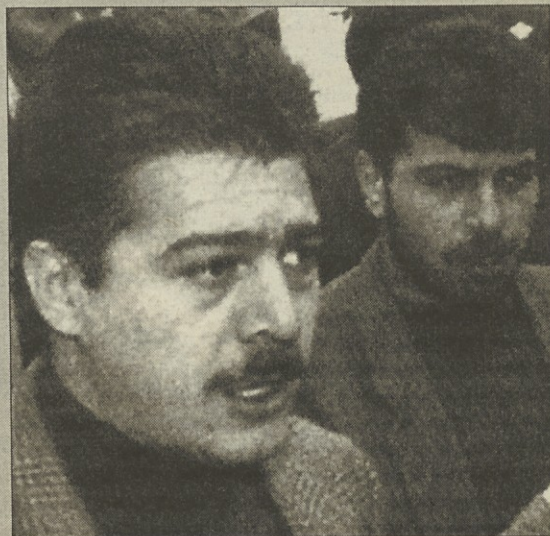
12. Kerber: to je bila Heraklova zadnja in najnevarnejša naloga. S Hermesovo in Atenino pomočjo se je spustil v kraljestvo senc, od koder se se nikoli ni vrnil noben smrtnik. Med to nalogo je spotoma osvobodil Tezeja, ki je že več let negibno sedel na stolu pozabe, zgrabil Kerbera in ga odvlekel v Argolido. Prestrašeni Evristej mu je ukazal, naj pošast takoj vrne v podzemlje.

Po opravljenih delih se je Herakles lahko vrnil v Tebe; prvo ženo Megajro je prepustil Iolau; potem je v

Turški jezik lahko zveni precej »domače«

Ko je Kemal Atatürk, ustanovitelj nove turške države, v zgodnjih 20. letih tega stoletja namesto arabske pisave uvedel latinico, da bi Turčijo zbližal z Evropo, je bilo sprejeto načelo »izgovarjaj, kot je zapisano«, ki ni dovoljevalo posebnosti. Od takrat na turški jezik cedalje bolj vplivajo zahodnoevropski jeziki. Danes ljudje prizigajo »televizyon« (televizijske) sprejemnike, da bi zvedeli, kakšen je položaj »Türk ekonomisi« (turskega gospodarstva) in kolikšna je »enflasyon« (inflacija). Zanimajo jih določeni »sosyal problem« (družbeni problemi), ki bi utegnili povzročiti »ekonomik kriz« (gospodarsko krizo).

Zaradi »kompjüter teknolojisi« (računalniške tehnologije), ki jo spoznavajo ob gledanju različnih »röportaj« (reportaž), bi namreč lahko ostali brez dela.

Turška »ekonomik kriz« povzroča »sosyal« probleme

Tisti, ki padajo v »de-resyon« (depresijo), bodo takoj poiskali drugo televizijsko postajo in raje gledali »futbol« (nogometno tekmo). Radi bi zvedeli čim več zanimivosti o »Türk sampiyon« (turskih zvezdnikih). Lahko gledajo »orijinal romantik film« (domači romantični

film) ali »enteresan komedi« (zanimivo komedijo), najbolj pa jih bo umirila »müzik« (glasba).

Turki si besed niso le sposodili, nekaj so jih tudi »izvozili«, med njimi divan, turban, fez in kiosk - slednja (kösk) v turskem jeziku sicer pomeni vila.

lokostrelski tekmi premagal Evrita, vendar ni dobil njegove hčere Iole, ki je bila obljubljena zmagovalcu. Besni Herakles je ubil kraljevega sina Ifita; da bi se popolnoma očistil tega zločina, je moral postati suženj ljudske kraljice Omfale. Po neki različici te zgodbe ga je ta poniževala tako, da je moral prestati volno ob njenih nogah. Pripovedujejo pa tudi, da je imel v Omfalini službi toliko svobode, da je lahko dokoncal se nekatera druga dela: tako se je udeležil lova na kalidonskega merjasca in odprave Argonavtov. Ko je bil resen Omfalinega jarma, se je odpravil v Trojo in ubil Laomedonta, kakor se je bil zaožljubil. Potem je pomagal olimpskim bogovom v boju z giganti, se masčeval Avgiju, ki ga ni bil hotel izplačati, se bojeval s kraljem Nelejem, ki ga ni bil hotel očistiti, odsel na odpravo proti Sparti, kjer je vladal Hipokoont, in opravil se vrsto drugih ju-

nastev. Nato se je odpravil v Kalidon, kjer se je oženil z Dejanero, se prej pa se je bojeval z enim od mladenkinih snubcev, recnim bogom Ahelojem. Ker pa je po naključju ubil mladega Evnoma, enega od služabnikov tasta Ojneja, je moral z Dejanero spet v izgnanstvo. Med popotovanjem je kentaver Nesos skušal Dejanero storiti silo in Herakles ga je smrtno ranil s puščicami. Umirajoči kentaver je podaril junakovi zeni strupeni napoj. Herakles se je naselil v Trahiki in se se zadnjič masčeval, ko je pobil kralja Evrita in vse njegove sinove ter se končno polastil Iole. Ob tej novici je Dejanera zljala napoj po srcaji, saj je mislila, da ji bo ostal Herakles zvest, če jo bo oblekel, kakor ji je bil zagotovil Nesos. Toda oblacilo je zazgalo nesrečnikovo telo. Prestrašena Dejanera se je obesila; Herakles je izrekel zadnjo željo najstarejšemu sinu Hilosu, potem pa se je dal se-

zgati na grmadi vrh gore Ojte. V zvezi s tem pripovedujejo, da ga je Zevs odnesel na Olimp, kjer ga je naredil za boga in mu podaril nesmrtnost.

Herakles je simbol moči, energije in junastva; castili so ga kot boga. Bil je velik pivec, dober jedec ter veseljak in Grki so ga šteli za pravičnika, ki se boji proti zlobi in izdajstvu ter kaznuje brezbožneže; bil je zgled poguma v smrtnih nevarnostih, ki pretijo človeku. S potomci Heraklidi velja za mitičnega prednika vseh peloponeskih Grkov.

Zgodba o Heraklu je le eno izmed več kot 900 (praviloma krajsih) gesel, objavljenih v Slovarju grške in rimske mitologije, ki je izšel pri založbi Mladinska knjiga. Izvirnik, ki ga je za francosko založbo Larousse napisal Joel Schmidt, je prevedla Veronika Simoniti, strokovni svetovalec pri prevodu pa je bil Primož Simoniti.

FELJTON / ALBANIJA

Ena zadnjih evropskih turističnih neznank (7)

Skenderbegov grob

Največja znamenitost na poti proti Skadarskemu jezeru je Skenderbegov grob v ne posebno zanimivem kraju Lezhe. Domnevni grob se nahaja v napol porušeni franciskanski cerkvi, obdani z ostanki obzidja antičnega mesta, na neobičajno pusti travni ravnici skoraj sredi dolgačasnege mesta. Cerkev je brez strehe, a obiskovalca vseeno prevzame. Poleg oltarja ležijo kopije Skenderbegovega hladnega orožja.

Tu naj bi bil grob narodnega junaka, na kar spominja junakov bronasti kip, kopija njegovega orožja, ki ga hranijo v muzeju na Dunaju, in velik mozaik državne zastave - na temno rdeči podlagi izstopa črn dvoglavi orel z napol ra-

zpetimi krili. Zastava je ena najstarejših v Evropi, saj jo je ponosno vihtela že Skenderbegova vojska v herojskih bojih proti Turkom sredi 15. stoletja. Dvoglavi orel naj bi simboliziral versko razcepljenost Albancev na katolike in pravoslavce. Komunisti so zastavi pridali rumeno peterokrako zvezdo, ki pa je danes na albanskem simbolu seveda ni več.

Pravi grob so razdejali Turki in se znesli nad Skenderbegovimi kostmi. Domnevna grobnica je praviloma sicer zaprta, toda skozi odprtine napol podrtih zidov radovedni pogledi zlahka prodrejo. Prvotno cerkev iz 15. stoletja so skupaj z grobom unicili Turki, ki so izkopali posmrtno ostanke

Skenderbega, kosti pa uporabili za trofejo. Cerkev so spremenili v mosejo, ki pa jo je pozneje doletela podobna usoda kot prvotno cerkev. Na njenih ostankih so zgradili kopijo originalne cerkve, toda tudi zadnji božji hram je bil leta 1979 močno poškodovan v potresu.

Nad mestom se dviguje hrib z ostanki utrdbe Lissus. Lissus se je imenovalo tudi nekdanje ilirsko pristaniško mesto ob bregovih nekdanjega plovnega Drina. Med zavojevalci in uničevalci mesta sta bila tudi Filip Makedonski in Julij Cezar, pozneje so tam vladali Srbi, pa Benečani... Utrdba je bila pomembna tudi za Skenderbega, ki je bil v mestu pokopan 17. januarja 1468.

Grad so Turki zavzeli in opustili sele trideset let po njegovi smrti. Turki so imeli tam majhno trgovsko središče, predvsem na račun potujočih karavan. Pozneje je izgubilo svojo vlogo ter se stopilo s sivo povprečnostjo in socialistično podobo »modernih« albanskih krajev.

Privlačna Shkodra

Ulice večjih albanskih mest so presenetljivo živahne. Zlasti to velja za konce tedna, ko med cedalje številnejšimi lokali in kioski vse vrvi od življenja. S pravcato promenado se lahko pohvali marsikatero mesto, med katerimi tudi Skadar oziroma Shkodra po albansko ni nobena izjema.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

Grob narodnega junaka Skenderbega (Foto: Igor Fabjan)

